

İngiliz - Alman görüşmeleri

Hitlerle Halifaks arasında 3 saatten fazla süren mülâkat neticesi gizli tutuluyor

Mülâkattan sonra kısa bir tebliğ neşredildi

Lord Halifax bugün Göring ile görüşecek

Berlin 19 (Hususî) — Alman devlet reisi Lord Halifaxı karşılamak üzere Berchtesgaden istasyonuna otomobilini yollamıştı.

Lord Halifax yanında Alman hariciye nazırı olduğu halde trenden inince bu otomobile binerek Berghof köşküne gitti. Her Hitler misafirini köşkün kapısında karşıladı, kendisine hoş geldiniz, dedi.

Öğrenildiğine göre Her Hitler misafirine köşkü gezdirmiş, çalışma odasını göstermiş, sonra konuşmaya başlamıştır.

Köşkün çevresi içeride ne konuşulduğunu nafile yere anlamaya çalışan her milletten düzünelerce gazetesi ile dolu-

Hitlerin Berchtesgadendeki köşkü

dur.

(Devamı 2 inci sayfada)

Belçika Kralı Brüksele döndü

Kral Leopold Londraya Belçika Kongosunun müdafaası için gitmiş

Belçika Başvekili Van Zeeland istifaya edili üç haftayı geçti. O zamandan beri de yeni bir kabine teşkil edilemedi. Memleket buharan içindedir. Bununla beraber Belçika Kralı bu nazik vaziyette memleketini bırakıp İngiliz Kralını ziyarete gitti. Bunun içindir ki Kralın seyahatinin sebebi bütün dünyaca merak edilmektedir.

Kral Leopold

Londra 20 (Hususî) — Mutad üzere iyi malûmat alan mahfellerin tahminlerine göre Belçika Kralı Londrada üç hedef takib etmektedir:

1 — Almanyanın müstemleke taleplerinin is'afı mevzuubahs olursa Belçikanın Afrika toprağına dokunulmamasının temini.

2 — İspanyol ihtilâfının halline bir çare olmak üzere İspanyada krallığın tesis edilmesi ve başına Prens Don Jaime'nin getirilmesi.

(Devamı 11 inci sayfada)

ATATÜRK

Büyük Önder dün akşam Mersinden Konyaya hareket ettiler

Atatürk Malatya'dan ayrılırken

Adana 19 (Hususî) — Atatürkün teşrifleri şehrimizde sonsuz ve emsalsiz bir sevinç havası yaratmıştır. Bütün şehir donanmış, ayakta bayram yapmaktadır.

(Devamı 11 inci sayfada)

Filistinde şiddete karşı suikastlar artıyor

Yıkılan evlerin mikdarı yüzü geçti, buna rağmen hergün çarpışmalar oluyor

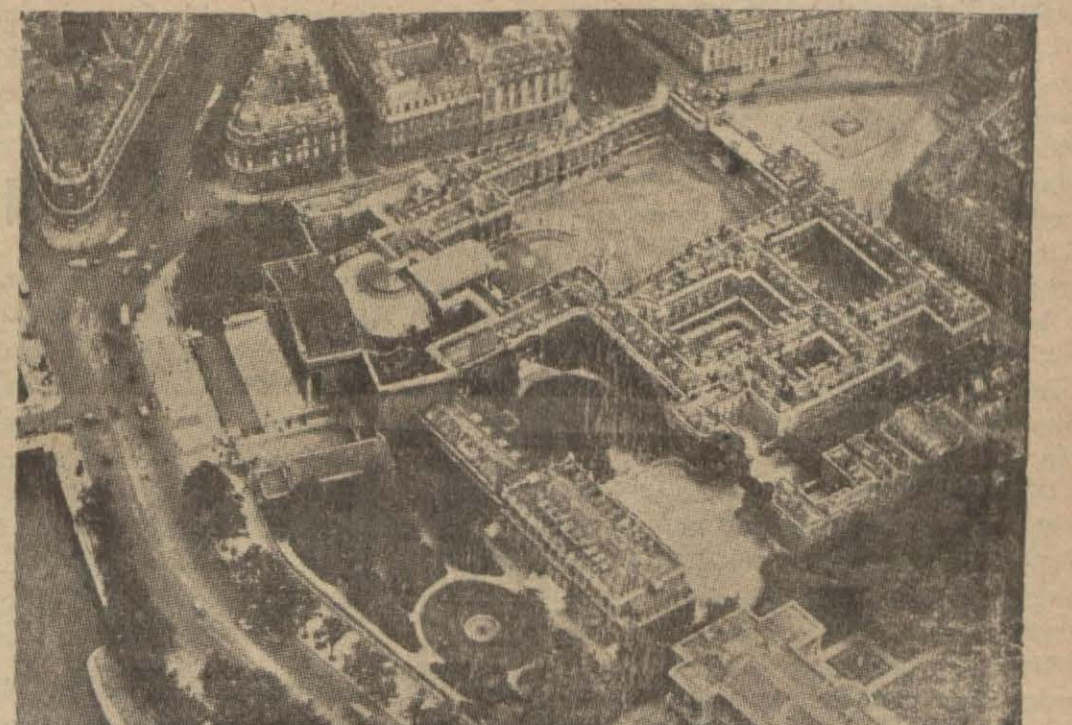
Şam (Hususî) — Filistin ahvali git-tikçe karışmaktadır. Suriyenin de bu işe alâkası her gün daha ziyade artıyor. Denilebilir ki bugün artık şu veya bu tarzda parça parça bir takım meseleler yoktur. Belki de bütün manasile bir Arablık meselesi vardır. Dikkate lâyıktır ki İngilizlerin Filistinde gösterdikleri şiddet ne kadar artarsa, uğradıkları muha-

(Devamı 10 uncu sayfada)

Pariste resmî daireler muhafaza altına alındı

Fransada yeniden 450 binada araştırma yapıldı ve 700 kişi isticvab edildi

Gizli teşkilâtın failleri henüz meydana çıkarılmadı, Fransız Başvekili ecnebi parmağından bahsediyor

Pariste muhafaza altına alınan devlet dairelerinden bir kaçı

Londra 19 (Hususî) — Fransanın muhtelif şehirlerinde meydana çıkarılmış olan gizli şiiâh depoları hakkındaki tahki-

(Devamı 11 inci sayfada)

Memleket meseleleri

Demek, Çelebi, bizde de Üniversite böyle oluyor!

Üniversite hakkında yazdığım yazılar münevverler arasında büyük bir alâka uyandırdı. Yalnız Üniversiteden hiç ses çıkmadı. O büyük bina, derin bir sükûnet içinde, sanki çatısının altında düşünen bir tek canlı insan yokmuş gibi lâkayd ve hissiz, sadece sustu

Yazan: Muhittin Birgen

Üniversite hakkında şimdiye kadar yazdığım yazıların, münevverler arasında hayli ciddi bir alâka uyandırmış (Devamı 11 inci sayfada)

Kanun ve hayat

Bir kadın, kocası mahkûm olunca çocuğunu davacının kucacağına bıraktı: "Kocam cezasını bitirinceye kadar bunu da sen besle," dedi

Dün Sultanahmed 1 inci sulh ceza mahkemesinde bir davanın neticelendirildiği sırada, garib bir hâdise olmuştur.

Haydar Yılmaz isminde biri, Tahatalede Yaninin dükkânından bir tenek peynir çalarak, kaçacağı sırada, yakalanarak, polise teslim edilmiştir. Dü adli -

inci sulh ceza hâkiminin huzuruna çıkarılarak, polise teslim edilmiştir. Dü adli -

(Devamı 11 inci sayfada)

Şamda Türkiyeye, Hataya karşı hava çok değişti

Matbuat, Suriyenin nihayet Cenevre kararını kabule mecbur olduğunu yazıyor

Şam 16 — (Hususî muhabirimiz yazıyor:) Sancak meselesinin Suriye tarafından görüşü ve Cenevre itilâfının Suriye meclisi tarafından reddinin geri alınması meseleleri hakkında geçende yazmış olduğum şeyler hatırdadır. Aradan (Devamı 11 inci sayfada)

Korkunç ve şeni bir hırsızlık

Bursada ölülerin altın dişlerini söken bir mezarcı mahkemeye verildi

Eski bir emniyet müdürünün ölen kardeşinin şüphe üzerine açılan mezarında başkasına aid dişsiz bir kafa bulundu

Bursada asliye birinci ceza mahkemesi, çok garib ve enteresan bir davanın duruşmasına başlamıştır. Bu dava garabeti kadar da korkunçtur. Hâdise şudur: (Devamı 11 inci sayfada)

Hergün

Enternasyonal siyasette
Yeni bir perde

Yazan: Muhittin Birgen

Cihan harbinin son günlerinden itibaren bugüne kadar hiç bir siyasi seyahat yoktur ki dünya efkârını şu dakikada etrafında toplamış olan seyahat kadar enternasyonal mahiyette büyük bir hâdise teşkil etmiş bulunsun. Bütün dünya matbuatı, Hitlerle konuşan Lord Halifax ile meşguldür. En başta İngiliz gazeteleri olmak üzere, bütün büyük matbuat, telgraf ajansları, muhabirlerini harekete getirmişler, Berlin ve Londra etrafında deveren eden dedikoduları dinlemeğe ve bunları nakletmeğe çalışıyorlar. Rivayetlerin her nevi, tahminlerin her derecesi birbirine karışıyor.

Eğer bu işlerde en ziyade doğru malumat alabilmek mevkiinde ancak İngiliz matbuatının bulunduğu inanamak doğru olursa, bu matbuata bakarak diyebiliriz ki Berlin seyahatinin asıl hedefi, Almanya ile İngiltere arasında, tamamen umumî mahiyette haiz bir temas yapmaktan ibarettir. Şu dakikada ne Almanya'nın ağzında bir metalib listesi, ne de Lord Halifax'ın elinde bir teklif listesi vardır. Uzakşark işlerinin inkişafı, işleri o kadar ileri götürmüştür ki şu dakikada Almanya ne kadar çok istese az ve İngiltere ne kadar çok verse kifayetsiz görünür. Bunun için, işin en iyisi, bir taraf için «istememek» ve öteki taraf için de «teklif etmemek» tir.

Enternasyonal politikada yeni bir perde açılmıştır. Bu perdenin birinci meclisinde Hitlerle Lord Halifax'ın konuşuyor görüyoruz. Eğer tiyatro sahnelerinde olduğu gibi, bu iki mühim aktör bizim gözümüzün önünde konuşmuş olsalardı her şeyi anhyabilirdik. Fakat, bu bir tiyatro sahnesinden ziyade sessiz bir filme benziyor ve gözümüzün önünde onların ancak gölgelerini ve yaptıkları hareketleri görüyoruz. «Dost olalım, anlaşalım!» demek isteyen bir takım hareketler, sonra hakiki maksadları gizliyen bir mimik ve her şey bundan ibarettir.

Onlar orada böyle konuşur ve bütün gözler Berlinde açılan sahneye dönmüş bulunurken sahnenin kulüblerinde başka aktörler dolaştığını, meselâ, Belçika krallığının Londraya gittiğini, Congo işlerinde müteahhiss Stieck'i beraber götürdüğünü görüyoruz. Bundan derhal mana çıkarırlar, İngilterenin Almanya'ya geniş miktarda bir koloni teklifi yapmak isteyeceği mütaleasında bulunuyorlar. Başkalarına göre de, Almanya, orta Avrupa'da hareket serbestisini elde etmek muhtemeldir, İngiltereden koloni istemek fikrinden vazgeçeceğini söylüyorlar.

Her ne olursa olsun, muhakkak cihet şudur: İngiltere siyaseti, geniş bir sevkülceys hareketi yapıyor. O kadar geniş bir hareket ki Rusyayı, Almanyayı, İtalyayı içine aldıktan sonra Washington'a kadar uzayıp gitmektedir. İngiliz siyaseti kendisine yeni bir müdafaa sistemi arıyor. Cebinde parası, denizdeki gemisi, memleketinde fabrikası olan İngiltere, bu müdafaa sistemini elbet bulacaktır.

Bilhassa şu sırada harbe girdiği takdirde dünyanın her tarafında birden hareket mecburiyetinde bulunacak olan İngiltere, böyle bir harbi yapmamak için mümkün olan bütün tedbirlere baş vuracaktır. Karşındakiler de bunu bildikleri için son bir sene içinde ona karşı bütün kuvvetleriyle dayatmışlar ve mütemadi surette diplomatik hücumlara geçmişlerdir.

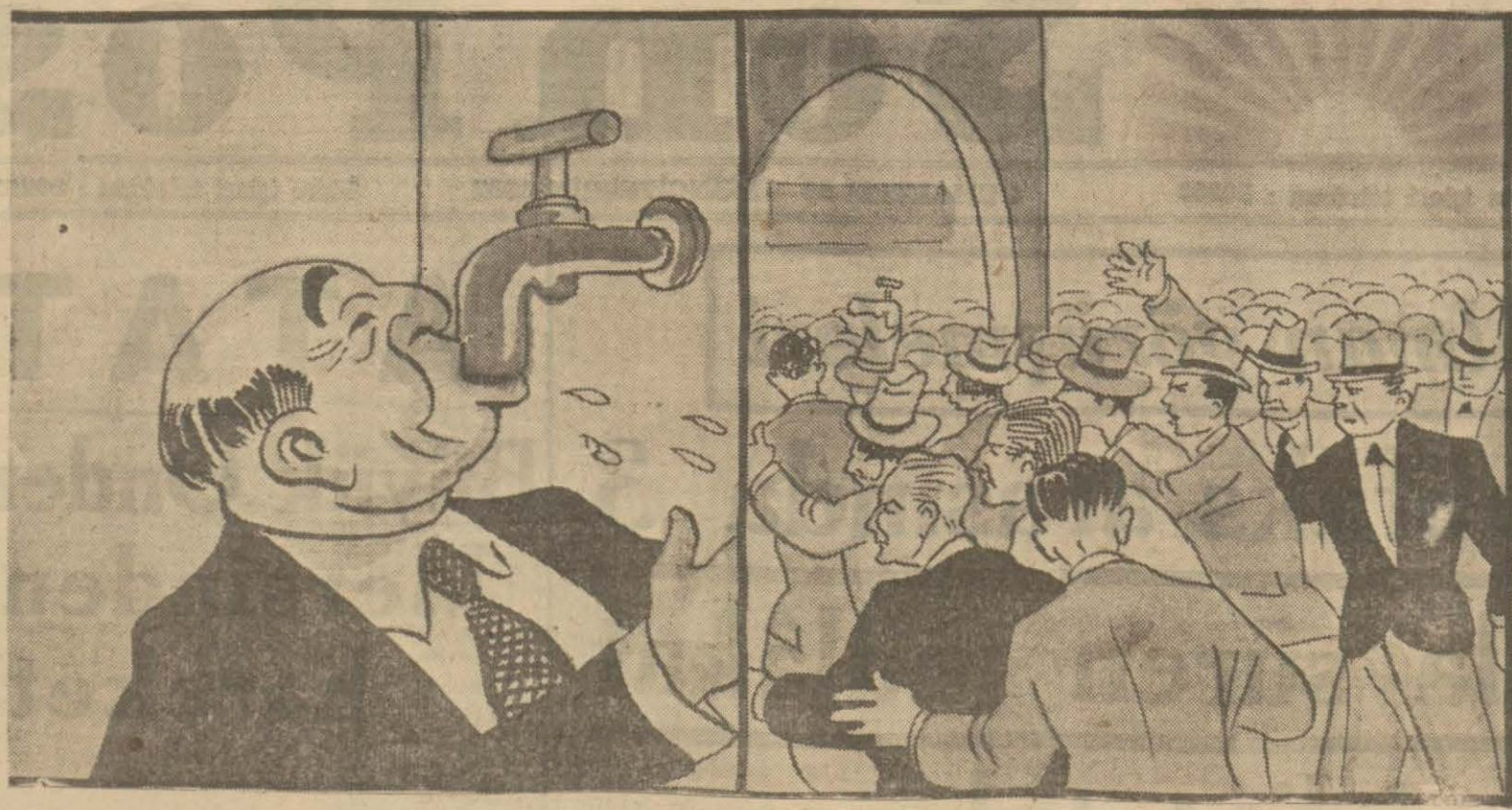
İngiltere de bütün bu diplomatik hücumları birer diplomasi oyunile defetiktikten sonra şimdi, dünyanın gürültüleri arasında büsbütün sıkışık bir vaziyette bulunduğunu görerek Almanya ile dostluk yapmaya karar vermiştir.

Fakat, acaba bu iki kuvvet arasında samimi ve hakiki bir dostluğa bugün imkân var mıdır?

Dünyanın bugünkü vaziyetine göre Almanya ile İngiltere arasında samimi bir dostluk, ancak Almanyanın büyüme programına karşı İngiltere tarafından hiç olmazsa muhalefet edilmemesi şartıyla mümkündür. Fakat, Almanyanın azamî programının hududu bugünkü neden ibarettir ve yarın nerelere kadar gidecektir? Bu cihet malum değildir ki İngiltere, bunu hakikile ölçüp biçip neticeğe bir karar verebilsin? Öte taraftan da

Resimli Makale:

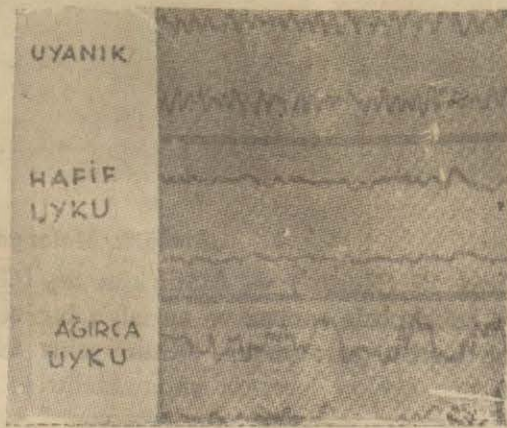
Meslek seçmek güçtür

Bazı meslekler vardır ki ona intisab ederek muvaffak olan servet ve ikbal temin eder, bu gibi mesleklerin talibi gittikçe çoğalır, artık onun içinde sıvrılmak adeta mümkün değildir, sona kalanları servete değil, hüsrana sevkeder.

Tatlı su başı kalabalık olur, çeşmeye yanaşmak güçtür, bazan hiç mümkün olmaz, bekliliye bekliliye susuzluktan ölmektense suyu daha az tatlı, fakat başı boş çeşmeye yanaşmak müreccaktır.

SÖZ ARASINDA

Beynin faaliyetini
Tesbit eden âlet

Son günlerde keşfedilen bir âletle beynimizin muhtelif anlardaki hareketlerini tesbit etmek mümkün olmuştur. Bu âletle alınan yukarıdaki resimde uyanık, hafif ve ağır uykuda iken beynimizin ne suretle işlediğini görüyorsunuz.

Almanya, İngilterenin bu dostluk siyasetinde ne dereceye kadar samimi olduğunu, daha doğru ifadeyle, bu dostluğun ne kadar devam edeceğini kestiremez. Meselenin esası, iki taraf için de bu kadar büyük iki şüphe üzerine oturduğu müddetçe bu iki kuvvetin tam bir elbirliği yapmasına imkân yoktur.

Bizce, bütün bu konuşmalar, bütün bugünkü diplomatik hareket neticesiz kalma mahkûmdur. Geniş bir müstemleke fedakârlığı bile Almanyayı tamamen memnun edecek değildir. Bunun için, İngiltere, er veya geç, kendi an'anevi müdafaa programına avdet edecektir: Kendisi bitaraf durup başkalarını harbettirmek. Başkaları çarpışmalı, yorulmalı ve kuvvetten düşmelidir ki İngiltere rahat etsin. İngiltere her hangi bir harbe müdahaleyi, ancak evveleminde böyle bir şartın tahakkuku ile kabul edebilir. İngiltere bu siyaseti muhtelif devirlerde tatbik etti. Bunun ikinci tatbik devri de içinde bulunduğumuz zamandır. Bizce enternasyonal siyasette yeni başlayan devir bu istikamete doğru giden devirdir.

Muhittin Birgen

HERGÜN BİR FIKRA

Oruç Zeyneble bozulur

Ragıp Paşa, bir ramazan akşamı Fıtnat hanımı görmüş. Hanımın zenci halayığı da yanında imiş. O sırada iftar topu patlamış. Ragıp Paşa Fıtnat hanıma lâf atmış:

— İftar topu patladı. Artık orucumu bozabilirim.

Fıtnat hanım:

— Hayhay, demiş, bozabilirsiniz. Yanındaki zenci halayığı gösterip, ilâve etmiş.

— Oruç Zeyneble bozulur.

İngilterede yeni ve
Garib bir tedris usulü

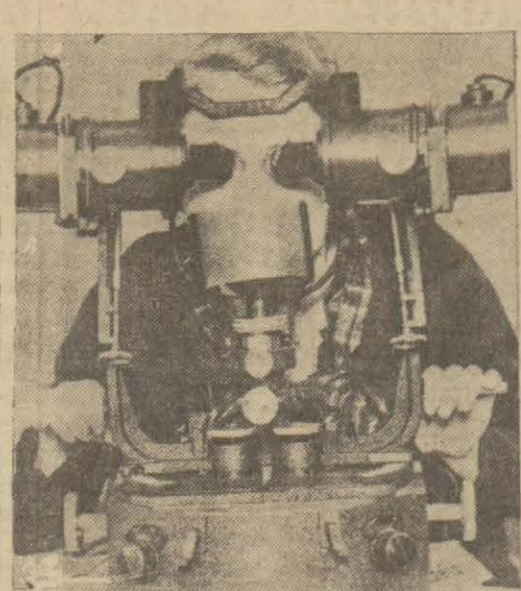
Son zamanlarda Londrada tedris usulleri tamamen yeni esaslara istinad eden yeni bir mekteb açılmıştır. Bu yeni usuller arasında en ziyade göze çarpan mekteb talebesine her iki ellerini aynı kolaylıkla kullanabilmelerinin öğretilmesidir. Yani talebe sağ eline olduğu gibi sol eline de aynı derecede güzel ve iyi yazmağı öğrenmeğe mecburdur.

Keza eller vasıtasile yapılacak bütün hareketlerde aynı usul tatbik olunmaktadır. Bu yenilikten maksad ileride her ne suretle olursa olsun sağ ellerini kullanmaktan mahrum olabilecek talebenin hiç güçlük çekmeden sol ellerini kullanmalarını temin etmektir.

Çok çocuk doğurmak
rekoru kimdedir

İngilterenin Golbaryt şehriden Golsmit namında bir demircinin iki kızından her biri fazla çocuk doğurmak rekorunu kırdıklarını iddia etmektedirler. Bunlardan birincisi 22, ikincisi 24 çocuk sahibi bulunmaktadırlar.

Her iki kız kardeş te üçer defa ikiz doğurmuşlardır. Erkek çocuklarından sekizi genç yaşında evlenip bugün 19 çocuk sahibi bulunmaktadırlar.

İnsan karakterini
Anlayan makine

Yukarıda gördüğünüz resim, insan karakterini anlamaya yarayan bir makinedir. Bunun ön tarafına bir insan yüzünü yapıştırdığı ve ellerile iki manivelâyı tuttuğu zaman makine kendisinin bütün karakterini belli etmekte imiş.

Dünyayı dolaşarak 60 bin
imza toplayan adam

Saray Bosnada oturan Hırvat Molorad Rayeviç bugünlerde asrımızın en meşhur adamlarının el yazılarıyla imzalarını muhtevi bulunan üçüncü bir koleksiyon doldurmuştur. Rayeviç bu el yazılarını bütün dünyada yaptığı seyahatlerde toplamıştır. Ekseriyle bu imzaların üstünde birkaç satır yazı da bulunmaktadır. Üç cild koleksiyonda kralların, prenslerin, siyasi ricalin, meşhur muharrirlerin ve san'atkarların, üç papanın, muhtelif Afrika kabileleri reislerinin imzaları vardır. İmzaların mecmuu 60 binden fazlayı bulmuştur. Bunların içinde en kıymetlisi Bernard Schove'un şu yazısıdır:

«İmza tophyanları idama mahkûm edecek bir kanunun olmasını isterdim.» Amerikada yalnız Greta Garbo, Rayeviç imza vermektense imtina eylemiştir.

Sözün Kıyası

Yazı Çok Olduğu İçin
Bugün Konamadıİngiltz - Alman
Görüşmeleri

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Her Hitler Lord Halifax'ı öğle yemeğine alakoymuştur. Konuşma saat 10 dan bire kadar üç saat sürmüştür.

Fransızlara göre

Paris 19 (Hususî) — Fransız gazetelerinin tahminlerine göre Lord Halifax Almanyanın muhtelif cihan meseleleri hakkındaki temayüllerini anlamaya çalışacaktır. Bunların arasında bilhassa 2 mesele üzerinde durulacaktır.

Birincisi şudur:

Almanya komünist düşmandır, buna mukabil garb hududunda Fransa ile dost geçinmek kararında olduğunu söylemektedir. Halbuki Fransanın komünist Rusya ile ittifakı vardır. Almanya bu iki noktayı nasıl telif eder?

İkinci mesele şudur:

Almanya kendisinden sulh muahedesi esnasında zorla alınan Afrika müstemlekelerinin iadesini talep etmektedir. Halbuki bu müstemlekeler sadece İngiltereye verilmemiş, diğer galibler arasında taksim edilmiştir. Almanyanın arzularının hududu nedir?

Fransız - Sovyet muahedesi

Paris 19 (İkinciyeşrin) — Excelrior gazetesi diyor ki:

— Lord Halifax'ın ziyareti esnasında Fransız - Sovyet - İngiliz münasebatı üzerinde durulması muhtemeldir. Fransız - Sovyet muahedesi İngilterede pek sevilmemiştir. Fakat Almanyayı şarkta tamamen serbest bırakmanın tehlikesini düşünen İngilizler de vardır. İngiliz politikasının Almanyaya aid tereddüdü bundan ileri geliyor.

Petit Journal diyor ki:

— Afrikada Belçika ile Portekizin de müstemlekeleri vardır, ve bunun için de bir ki bu iki küçük devleti İngiltereye yanaşır görüyoruz. Her ne olursa olsun Almanya ile bir anlaşmanın masrafını Fransa çekemez.

Londra 19 (Hususî) — Bu akşam Berlinde avdet eden Lord Halifax yarın Göring ile görüşecektir.

Resmî tebliğ

Londra 19 (Hususî) — Hitler - Halifax mülâkatından sonra neşredilen resmî tebliğde, Hitler ile Halifax'ın Almanyaya ve İngiltereye alâkadar eden bütün beynelmile meseleleri gözden geçirmiş oldukları bildirilmektedir.

Lord Halifax akşam Berlinde hareket etmiştir.

Mülâkattan sonra

Londra 19 (A.A.) — Salâhiyyetar İngiliz mehafili, Lord Halifax'ın, B. Von Neurat'ı iki memleketi alâkadar eden meseleleri müzakere etmek üzere Londraya davete memur edilmiş olduğunu tekbiz etmektedir. Yeni İngiliz - Alman görüşmeleri ihtimalleri bir tarafa atılmamakla beraber, şimdilik hiç bir şeyin kararlaşmamış bulunduğunu söylemektedir.

TAKVİM

İKİNCİYEŞRİN

Rumi sene 1353	20	Arabi sene 1356
2 ci Teşrin 7	Resmî sene 1937	Kasım 13

CUMARTESİ

GÜNEŞ	Ramazan	İMSAK
S. D.	16	S. D.
2 96		12 23
6 52		5 10

Öğle	İkinci	İFTAR	Yatsı
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
E. 7 12	9 45	12 —	1 36
Z. 11 59	14 32	16 47	18 23

Allah mağlûb görmek istediğinin elinden evvelâ iradesini alır.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Bir arkadaşımız insanın terbiyeli ve nazik olmak istediği zaman bazan âce düşebileceği kanaatinde. Diyor ki:

— İki kişilik bir tramvay sırasına tahin helvası gibi yayılmış bir müşterinin yanındaki bir avuç yere iliştiginiz zaman terbiyeli ve nazik durursanız hakkınız olan yarım sırayı bu yayvan herifin altından alamazsınız. Fakat dik sesle:

— Biraz toplanır mısın? dediniz mi, derhal yerine çekilir ve size hakkınız olan payı bırakır.

Seyyar bir satıcıdan almak istediğiniz kavunun fiyatını sorarken:

— Kaç kuruş kavunlar? Sualini yumuşakça sorarsanız:

— 30 kuruş! Cevabını alır ve tabii uzaklaşmak isteyince:

— Sen onu yiyemezsin! Mukabelesini görürsünüz.

Eğer bu adama:

— Baksana! Kaça bunlar böyle! diye ekşi bir surat gösterirseniz daha az fiat ve daha mülayim mukabele görürsünüz, çünkü bazı esnaf nazarında terbiyeli adam, enayi demektir.

Bir telefon muhaberesi yapacaksınız. Telefon merkezindeki memura:

Levazım müdürünü verir mısınız lütfen! dersiniz en az beş dakika bekler, yahud hiç cevap alamazsınız. Lâkin aynı adama:

— Levazım müdürünü versene! Sözü biraz da karnınızdan konuşarak sesinizi kabalıştırıp söylerseniz, hemen mukâlemeni yaparsınız.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Şehir Meclisinin dünkü kararları

Sokaklarda patinaj yapmak ve uçurtma uçurtmak yasak edildi

Şehir Meclisinin dünkü toplantısında saat 24 den sonra da itfaiye otomobillerinin korna çalmalarına müsaade edilmesi hakkındaki teklif mülkiye encümenine havale edilmiştir. Alâkadarları bulunmayan ve vaktile tahakkuk ettirilmiş olan mektep ve yol vergisi bakayasının tayyî hakkındaki teklif kabul olunmuştur.

Mağuş yağ imalâthanelerinin tâbi olacakları talimatnamenin maddeleri etrafında münakaşalar olmuştur. Meclis âzalarından bazıları geçen sene mağuş yağ imali yasak edilmiştir. Buna lüzum yoktur. Talimatnamenin buna dair maddeleri değiştirilmelidir, iddiasında bulunmuştur. Neticede talimatnameye yapılan itiraz için belediye hıfzıssıhha mütehassıslığının fikri alınmak üzere talimatnamenin müzakeresi tehir edilmiştir.

Şehir konservatuvarı ve tiyatrosu 1935 hesabı kat'isi terviç edilmiş, İstinye, Bebek yolunun beton olarak inşası teklifi bütçe encümenine sevk olunmuştur.

Bilâhare belediye zabıtası talimatnamesinin müzakerelerine geçilmiştir. Binalardan sokağa doğru uzanan fener, levha vesaire gibi şeyler kaldırımdan en az 2,40 metre yüksekliğinde olacak ve bunlardan yere hiç bir şey düşmesi veya damlamaması için lâzım gelen her şey yapılmış bulunacağına, yollar ve meydanlar üzerinde veya yakınında bulunan bina, avlu, bahçe ve arsaları korumak için sahibinin isteği ile çekilecek dikenli teller veya tahta

perde ve duvarlar yaya kaldırımından en az iki metre yüksekte olacağına, bahçelerden ve arsalarından yollara doğru uzanan ağaç dalları 3,50 metre yüksekliğine kadar sahibleri tarafından budanacağına, en ıssız ve sapa yerlerde bile yollara ve meydanlara koşulmuş arabalar bırakmak yasak olduğuna, belediyenin tayin edeceği yerler hariçindeki yollarda fiçı, tekerlek, çember vesaire yuvarlamamın yasak edileceği, ne, ayna vesaire gibi çok parlayan şeylerin yollarda açık olarak taşınmayaacağına, yapıları, görünüşleri, kokuları ve saireleri gelip geçenleri tiksindirecek veya rahatsız edecek şeylerle sokaklarda gezmek ve bunları açık olarak taşımak yasak olduğuna, is ve pis koku çıkaracak yanar şeylerle sokaklarda gezilemeyeceğine, yollarda ve meydanlarda her ne suretle olursa olsun bir kere gelip geçmenin güçleştirilemeyeceğine, yollarda ve meydanlarda kayar ayakkabılarla yürümek, buz üstünde kaymak, kar topu, futbol vesaire gibi top oyunları ve diğer bütün oyunları oynamak, uçurtma uçurtmak, fişek yakmak ve hasılı halkın gelip geçmesini ve rahatını bozacak şeyleri yapmak yasak olduğuna belediyece konulmuş olan sokak levhaları bina numaralarını her ne suretle olursa olsun bozmak, kırmak, düşürmek veya bunların yerlerini değiştirmek yasak edildiğine dair maddeler kabul olunmuştur. Meclis Pazartesi günü tekrar toplanacaktır.

Üsküdar adliyesi

Yeni bina yapılması için Vekâletten

50 bin lira istenildi

Yanan Üsküdar adliyesinin yerinde, yeni bir adliye binası yapılmasını karar altına alındığını, evvelce yazmıştı. İnşaatın biran evvel başlaması için, yangın mahallinde bir keşif yapılmış ve hazırlanan bir harita Adliye Vekâletine gönderilmiştir. Vekâletten bu iş için 50 bin lira tahsisat istenmiştir. Tahsisatın gelmesini müteakib, derhal inşaat başlanacaktır. Yapılacak bina iki kat üzerine olacak ve ayrıca evrak konmaya mahsus bodrumları da olacaktır.

Çırağan sarayının Tamiri mümkün Olduğu anlaşıldı

Çırağan sarayının restore esaslarına göre tamir edilip edilmeyeceğini tesbit etmek üzere kurulan komisyon, bu husustaki tetkiklerini bitirmiş ve hazırlanan rapor Maarif Vekâletine gönderilmiştir. Hazırlanmış bu rapora göre Çırağan sarayının tekrar ihyası mümkün olabilecektir.

Sarayın duvarları tuğladır. Bunlar harap olmamıştır. Harici kısım tezyinat ve mermer kaplamalar eski haline kabili ifradır.

Yangın sarayın yalnız ahşap kısımlarını alıp götürmüştür. Kârgir kısmını ise gayri kabili tamir bir surette tahrip etmemiştir. Bunun için tamiri gayet kolay olacaktır. Bir komisyon relöve plânlarını hazırladıktan sonra bu esaslara göre tamir projesini hazırlamak üzere mimarlar mürekkep bir başka komisyon kurulmalıdır. Maarif Vekâletine gönderilen rapor tetkik edildikten sonra verilecek karara göre hareket olunacaktır.

Sıhhat işleri :

Veremle mücadele cemiyetinin yeni pavyonu tamamlanıyor

İstanbul veremle mücadele cemiyeti Erenköydeki verem sanatoryumuna ilâve olarak en son asrî tesisatı haiz 40 yataklı bir pavyon yaptırmaktadır. İnşaatı hayli ilerlemiş olan bu pavyon şubat nihayetine kadar tamamen bitirilecek ve martta hasta kabulüne başlanacaktır.

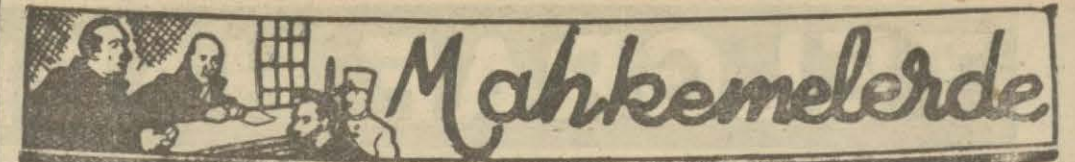
Sadakai fıtır

	En iyi	İyi	Son
	K.	K.	K.
Buğdaydan :	14	12	10
Arpadan :	19	18	17
Üzümden :	116	87	67

Hurmadan : 133 Kuruş

Yurdumuzu ve millî varlığımızı korumanın en başlı amillerinden olan hava kuvvetlerimizin, bütün yurd ufuklarına kanatlarını gererek milletimizin tam huzur ve emniyet içinde çalışması ve ilerlemesi için bütün kuvvetlerimizin tekemmül ve inkişafına hizmet etmek ve bu yolda hiç bir yardımcı esirgememek yurd borçlarımızın en büyük ve en önemlilerinden biridir. Hele bütün milletlerin varlıklarını korumak için hava kuvvetlerini arttırmağa ve ilerletmeğe çalışmaları ve her fedakârlığa katlanmaları bu devirde, kendi varlığını korumak yolunda eşsiz fedakârlıklarla cihan tarihinin en şanlı sayfalarında yer alan ve bu sayfa daima yaşatan hamiyetli ve faziletli milletimize düşen vazife, bu kat'î ihtiyac karşısında diğer milletler derecesinde, hattâ daha ziyade çabarak mevkiline ve büyüklüğüne yaraşan bir hava kuvvetine malik olmaktır. Diyanet işleri riyasetinin bu millî ve kat'î ihtiyacı nazarı dikkate alarak, neşretmiş olduğu fetva mucibince sadakai fıtır ve zekât ile mükellef olanların, yurdumuzu ve millî varlığımızı havadan gelecek tehlikelere karşı korumak uğrunda feyizli ve sürekli bir surette çalışmaları ve aldıkları hediye ve teberrüleri, Kızılay ve Çocukları Esirgeme gibi hayırlı kurumlarla paylaşarak millete hizmet eden Türk Hava Kurumuna yardıma koşmaları ve böylece anayurda hizmette bulunmaları ehemmiyetle ilân olunur.

İstanbul Müftüsü
F. Ügener

1 lira yüzünden işlenen cinayetin muhakemesi

İbrahim Çetin, Samatya açıklarında bir kömür kayığında sandalcı Kemali kendine para vermedi diye sopa ve bıçakla öldürdükten sonra denize atmış

Samatya açıklarında, Mustafa kaptana aid kömür kayığı içerisinde, 1 lira yüzünden sandalcı Kemali öldürmek iddiasıyla Ağırceza verilen İbrahim Çetinin muhakemesine dün de devam edilmiştir.

Dünkü celsede Samatya komiser muavinî Hasan şahid olarak dinlenmiş, hâdiseye hakkında dikkate değer bazı izahat vermiştir. Şahid mahkemede demiştir ki: «İbrahim Çetinle Kemal bir sandala binerek, açıkta duran kömür kayığına gitmişler. İki saat sonra İbrahim aynı sandalla sahile döndüğü halde, Kemal ortada görülmemiş. Bir müddet sonra sandalda Kemalın ayakbularını bulan balıkçılar, şüpheye düşmüşler.

Bu şüphe üzerine biz de derhal bir zabıt tanzim ederek, bir sandala atladık. Açığdaki kömür kayığına gittik. Kayığın içinde Ahmed isminde genç bir tayfa vardı. Bize İbrahim ile Kemalın kayıktan birlikte ayrıldıklarını söyledi. Çocuğu merkezde tekrar isticvaba çektik, bu sefer ifadesini değiştirdi ve:

«İbrahim Kemalden 5 lira istemişti. Kemal 1 lira para çıkararak, «bütün param bundan ibaret, bunu da veremem, çocuklarımla nafakasıdır» dedi. Bunun üzerine İbrahim Kemalın kafasına bir sopa vurarak onu bayılttı. Sonra da bıçakladı ve denize attı, dedi.

Çocuktan bu izahatı aldıktan sonra, yeneden sandalla hâdiseye mahalline, gittik. Karpit lâmbaları denizde cesedi aramaya başladık. Yarım saatlik bir çalışmadan sonra nihayet cesedi bularak, çıkarabildik. Cesedin baş tarafı kan için deydi.

Suçlu İbrahim şahidin şahadetini ka-

bul etmiyerek, cinayeti inkârda, ısrar etmiştir. Muhakeme diğer şahidlerin celbi için talik edilmiştir.

**NOVOTNİ'de
SÜRPRİZ**
Budapeşte Operet Şantözü
RUDOLFFY
Tamamen yeni bir repertuarla ve
Yunan Opereti artisti
ARIS HRYSOHOOS'un
ve sevimli tenor
YUNKA'mın
İştirakife eğlenceli numerolar

Şehir Tiyatrosu
Dram kısmı Tepebaşı
Tiyatrosunda
Bu akşam saat 20,30 da
**İSPANYA
BAHÇELERİNDE**
Yakında : **Kral Lir**

Operet kısmı eski Fransız tiyatrosunda
Bu akşam saat 20,30 da
ATEŞ BÖCEĞİ
Komedi 4 perde
Çocuk kısmı **Lafonten baba**

**ERTUĞRUL SADI TEK
TİYATROSU**
Pazartesi
Kadıköy (Süreyyada)
KÖR ve KILIBİK
Salı Gedikpaşa (Azak)
sinemasında
UNUTULAN ADAM
Yazan : NAZİM HİKMET

Üç aylıklar Eylamdan Evvel verecek

Mütekaid, dul ve yetimlerin altı aylık maaşlarının verilmesine bu ay sonunda başlanacağı ve tevziatın eylamsından evvel tamamen bitirileceğini evvelce yazmıştık. Fakat umumî tevziatın üç gün içinde bitirilemeyeceği ve maaş sahiblerinin tehacümü neticesinde tevzi yerlerinde sıkıntı çekileceği endişesi vardır. Fakat alâkadar maaş kamlar endişeye mahal olmadığı, tevziatın eylamsından evvel bitirilmesi için icab eden bütün tedbirlerin alındığını söylemişlerdir.

Aylıkların Emlâk ve Eytam Bankasına kırdıranların cüzdanları da bu ayın 25 inden itibaren malmüdürlükleri tarafından vize edilecektir. Emlâk bankası da ayın 25 inden itibaren iskonto muamelesine başlayacaktır.

Üç aylık yoklamaları bugün bitirilmiş olacaktır.

Poliste :

Otomobil kazaları

Üsküdar Ahçıbaşı mahallesinde oturan şoför Rifat idaresindeki 231 numaralı otomobil ile dün Haydarpaşadan Üsküdarı geçerken Baytar mektebi önünde Ferhad Yilmazın atına çarpmış ve yaralanmıştır. Bu sırada kırılan otomobil camları da Ferhad ile otomobil içinde bulunan arabacılar kâhyası İhsanin yüzlerinin yaralanmalarına sebebiyet vermiştir. Yaralıları hastaneye kaldırılmış, şoför Rifat yakalanmıştır.

★ Galatasaraydan Tünele gitmekte olan vatman Nazmi idaresindeki 133 sayılı tramvay arabası ile şoför Kemal idaresindeki otomobil çarpışmış, her ikisi de hasara uğramıştır.

Dünkü ka'alar

Kadıköyde Kurbağalıdereye oturan 60 yaşında Zekiye Maşatlıktaki tahta köprüden geçerken yere düşmüş ve başından yaralanmıştır. Yaralı kadın Haydarpaşa Nümune hastanesine kaldırılmıştır.

★ Sirkeçide bir nakliyat ambarında çalışan Hilmi, ambarda dolaşırken bir balyanın altında kalmış ve sol ayağı kırılmıştır. Hilmi tedavi için hastaneye kaldırılmıştır.

Vitmor memleketine dönüyor

Ayasofya müzesindeki mozayikleri çıkarmakla meşgul olan profesör Vitmor senelik faaliyetini tatil etmiştir.

Bir genç Çarşıkapıda N.şanlısını vurdu

Dün Çarşıkapıda bir çorap fabrikasında Mehmed adında bir işçi eski nişanlısını ağır surette yaralamıştır. Vak'anın tafsilâtı şudur:

Çarşıkapıda Simon'un çorap fabrikasında çalışan Mehmed Çağlayan adlı 18 yaşında bir genç bundan bir müddet evvel aynı fabrikada çalışan işçilerden 17 yaşında Zeliha adlı bir kızla tanışmış ve nişanlanmıştır. İki nişanlının araları bir müddet sonra bozulmuş ve Zelihanın ailesi Mehmedin nişanını geri vermiştir. Bu vaziyetten çok sinirlenen Mehmed Zelihayı tekrar nişanlanmalarını müteaddit defalar söylemiş, fakat Zeliha bunu kabul etmemiştir.

Nihayet dün Mehmed fabrikada çalıştığı sırada nişanı yenileme teklifini tekrar etmiş, Zelihadan red cevabını alınca bıçağını çekerek Zelihayı ağır surette yaralamıştır. Yaralı kız cankurtaran otomobili ile Haseki hastanesine kaldırılmış, Mehmed bıçağı ile beraber yakalanarak adliyeye verilmiştir.

Prens Seyfeddin Lügün defnedilecek

Uzun müddettenberi İstanbulda bulunan ve evvelki akşam üvey babası Feridun paşanın Bomontideki evinde ölen Prens Seyfeddinin cenazesi bugün defnedilecektir.

Prens Seyfeddin Mısır Kralı hânedarına mensuptur. Kendisi ruhi bir hastalığa müptelâ olduğu için eski Mısır Kralı Birinci Fuadın tensibi ile İngilteredeki timarhanelerden birinde tedavî altına alınmış, fakat burada âdeti bir mahbes hayatı geçirdiği için gizlice hastaneden çıkarılmış ve İstanbulla kaçırılmıştı. O zaman Prens Mısır nakli etrafında bir hayli münakaşalar olmuş, fakat Prens İstanbulda kalmayı tercih etmiş ve bir müddet evvel evlenmişti.

Alman askerî hey'etinin ziyaretleri

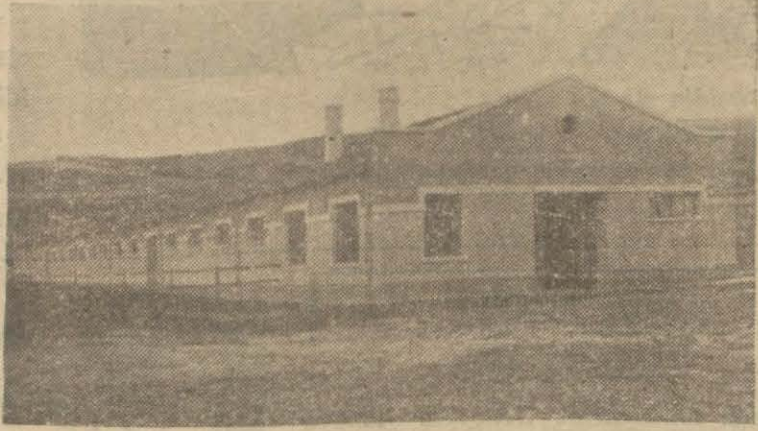
Şehrimizde bulunmakta olan Alman askerî hey'eti dün Piyade Atış Mektebini ve Deniz lisesini ziyaret etmiştir.

Inanlı harası

Harada yeni tesisat yapıldı, İnanlı deposu Trakya hayvan cinsinin ıslahında mühim hizmetler ifasına başladı

Muratlı (Husu - si) — Hükümetin önem verdiği memleket meselelerinden biri de hayvan cinslerinin ıslahıdır. Halk, iklim ve arazinin müsaadesinden istifade ederek çok eski devirlerdenberi Trakya hayvan yetiştirmektedir. Trakyanın tam merkezinde kurulan ve seneden seneye inkişaf eden İnanlı harası hayvan cinslerinin ıslahı sahasında büyük faydalar temin etmektedir. Burası adeta bir şehir manzarası arz etmektedir. Elli kadar aygırı ve iki yüze yakın boğası bulunan İnanlı harasındaki bütün çalışmaları esası halkın elindeki at ve sığırların ıslahı matuf damızlıklarını yetiştirmektedir. Damızlık aygırlar nevsiminde hal - kim emrine amade bulundurulduğu gibi

Inanlı deposunun inekhanesi

boğalar da köylere verilmektedir.

Trakya hayvan yetiştiriciliğinin teşvik yolunda her türlü tedbirler alınmaktadır. Senenin muhtelif aylarında ziraat Vekâletinin yardımıyla Edirne, Burgaz ve Çorluda hayvan sergileri ve at yarışları tertib olunmakta, yetiştiricilere dolgun para mükâfatları verilmektedir. Trakya'da hayvan cinsinin fennî şekilde tetkiki ve işe yaramayan hayvanların damızlık - tan çıkarılması için mütehassıs heyetler sık, sık köylere dolmaktadır.

Trakya umumî müfettişi general Kâzım Dirik ve Vali Sakıp Beygonun alâkaları ile bu kıymetli müessesese büyük bir inkişaf ve varlık göstermektedir.

İnanlı Müdürü Mithat

Yetiştirilen güzel

Samsunda faydalı bir müessesese

Dr. Kenan Aker Dr. Refik Turgud

Samsun (Husu - si) — Samsunun belli başlı ihtiyaçlarından birini teşkil eden doğum ve bakım evi son günlerde faaliyetini hayli arttırmıştır. 936 mayısında belediyemiz tarafından süt çocuğu muayene ve müşavere evi adı ile açılan bu müessesese çocuk hastalıkları mütehassısı Kenan Fevzi Aker'in idaresi altında icrai faaliyet etmiş ve binlerce yavrunun tam bir teşhis ve isabetle hayatları kurtarılmıştır. Müessesenin memleketimize karşı ifa ettiği bu meşkur hizmeti nazarı dikkati celbetmiş mevcut teşkilâta bir de doğum şubesi ilâve olunarak 937 temmuzdan itibaren doğum ve bakım evi adıyla bir klinik haline konmuştur.

Bu klinikte bikes ve muhtaç anneilerin büyük bir itina ve şefkatle doğurmaları temin edilmekte, yoksul çocukların tam bir teşhis ve isabetle tedavileri yapılmaktadır.

Müessesenin baş hekimi çocuk hastalıkları mütehassısı Kenan Fevzi Aker, doğum ve bakım hastalıkları hekimi de nisaiye mütehassısı Refik Turguddur. Belediyemizin bu mübrem ihtiyaç karşısında gösterdiği alâka, mütehassısların bu vadiye ibraz ettikleri fedakârlık minnet ve şükranla karşılanmaktadır.

İzmir köylüsüne toprak

İzmir (Husu - si) — Toprak kanunu Kamutaydan çıkmazdan önce İzmir vilâyetinde mevcut devlete aid arazi tesbit edilecek her köylü ailesine geçimi kadar arazi verilecektir. Arazinin ortaya çıkması için kadastro işi bir an evvel ikmal edilecektir.

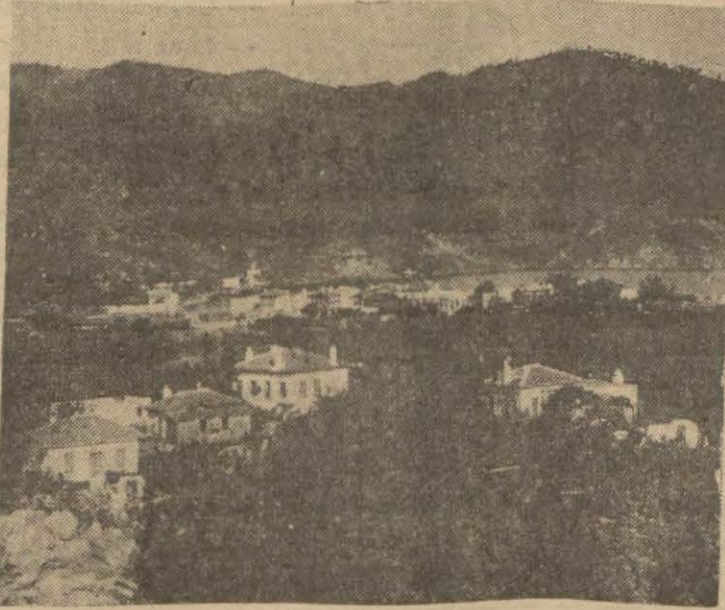
İzmirde bir tren kazası

İzmir (Husu - si) — Hilâl istasyonu memurlarından Ali bir tren çarpışması neticesinde ağır surette yaralandı, hastaneyeye kaldırıldı.

Marmariste süngercilik ve balcılık

Marmaris (Husu - si) — Marmaris, kapalı bir liman içinde yüz binlerce çam ağaçları ile bezenmiş güzel bir yurd parçasıdır. Kasabanın nüfusu 2500 kadardır. Eskiden her şeyden mahrum olan Marmaris bugün yavaş yavaş bütün ihtiyaçlarını temine doğru yürümektedir. Halkın çoğu denizcilik ve balıkçılık ile meşguldür. Çam ağaçlarının bolluğu burada balcılığın da inkişafına sebep olmaktadır. Marmarisliler, çok emek sarf ile memleketlerini süngercilik bakımından da Türkiye'nin en ileri bir yeri haline getirmişlerdir.

Ağır bir san'at olan süngercilik işi burada bir geçim vasıtası olduğundan gemiciler bu yolda ecebî şirket ve müesseselere yol vermemek için san'atlerinde ısrar ve sebatla çalışmaktadırlar. Marmaris civar yerlere muntazam şöselere bağlanmıştır. Denizden de her tarafa muntazam ihracat yapılmaktadır. Tabiatın verdiği imkânlardan istifade etmesini bilen Marmarisliler çok iyi bir hayat geçirmektedirler.

Boluya kar yağıyor

Halk yakacak sıkıntısı çekiyor

Bolu (Husu - si) — Geniş Bolu ovasındaki dağların yüksek tepelerini, kar, üç gündür, beyaz bir örtü ile örtmüştür. Bu beyaz örtü, hergün biraz daha, ovaya doğru inmektedir.

Hissedilir derecede bir yakacak bühranı hüküm sürmektedir. Evvelce yüz yirmi kuruşa satılan bir araba odunu, şimdi halk, bulunca 250 kuruşa kapışmaktadır.

Bir çuval kömür yirmi kuruşa kadar alınabilirken, şimdi, kiloyla ve kilosla 4 kuruşa satılmaktadır.

Çarşamba belediye Reisi istifa etti

Çarşamba, (Husu - si) — Belediye reisi Abdullah Ertuğ istifasını vermiştir. Belediye reisliğine başkası getirilene kadar, Hüsnü Öztürk vekâleten işe bakmaktadır.

Urfa posta servisleri

Urfalıların posta servisleri hakkındaki temennilerinden bahsetmiştik. Posta ve Telgraf idaresi neşriyatımızla alâkadar olmuş, işi tetkik etmiş ve cevap göndermiştir. İdarenin bu alâkasını ve gönderdiği cevabı teşekkürle kaydediyoruz:

Adana - Mardin arasında Toroslardan gayri haftada üç muhtelit tren daha mevcut ise de muhtelit trenlerin Toros günlerinde hareket etmekte olmasından İslâhiye - Telkoçek arasındaki merkezleri İstanbuldan bu ternlerle de posta gönderilmesi - ne maddeten imkân yoktur. Urfa postalarının Adana - Diyarbakır yemmi trenine bağlı bulunan Fevzipaşa - G. Antep yolundan geçirilmesi keyyfiyetine gelince:

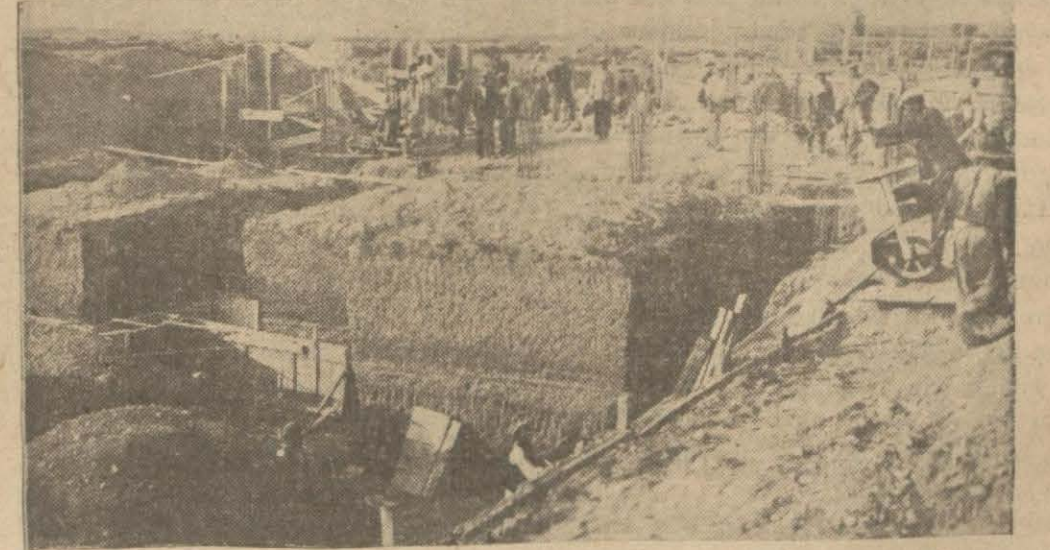
Gazetenizde işaret edilen yoldan yani Narlı - Antep - Nizip - Birecik üzerinden sevkıyat yapıldığı takdirde şimdi İstanbuldan 48 saatte Urfaya varan gazetelerin ancak 4 günde mahalline gitmesini ve daha ziyade geçikmeyi intaç edeceği cihetle istenilen şekil faydalı değil bilakis zararlıdır.

Binaenaleyh demiryolları idaresince muhtelit trenlerin, Toros trenlerinin hareketleri günlerinden gayri günlerde işletilmesi imkânı hasıl olunca evvelce olduğu gibi bunlarla da sevkıyat yapılacağı ve Urfa postalarının ona göre artırılacağı tabiidir. Saygılarımla bildiririm.

Resimle küçük haberler

Marashta tren yolu üzerinde bulunan Eloğlu köyünde beş sınıflı ve 50 yataklı, pansiyonlu bir ilköğretim binasının temel merasimle atılmıştır. İlk temel taşı vali koymuş, başöğretmen Ruhî, köy mektebi hakkında bir nutuk söylemiştir. Bundan sonra, merasimde bulunanlara şeker ikram edilmiştir.

Yirmi altıncı kısım inşaatından olan Erzurum büyük istasyonu temel betonlarının bazı kısımları ikmal edilmiş ve inşaat başlamıştır. Resim temel hafriyat ve betonunu gösteriyor.

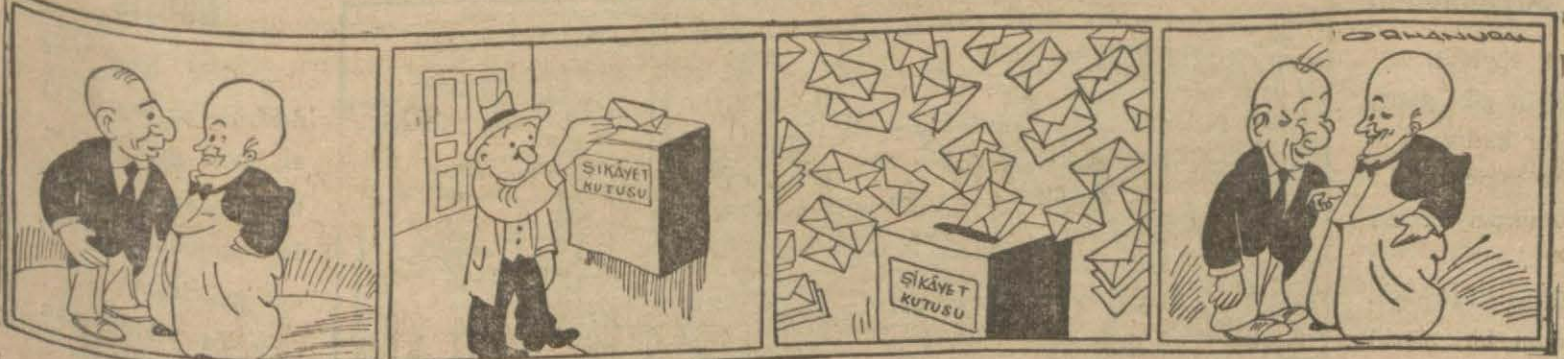

Malkaranın kurtuluşunun 15 inci yıldönümü çok heyecanlı ve coşkulu tezahüratla kutulmuştur. Kurtuluş merasiminde kaymakam, firka reisi, öğretmen ve talebeler tarafından söylevler verilmiş ve bir geçit resmi yapılmıştır. Gece de fener alayları ve müsamereler tertib edilmiştir.

Erzurumda bayram münasebetiyle muhtem tertibat yapılmış, elektrik tenviratı ile şehir baştan başa gündüze dönmüştür. Resimde yapılan tezahürattan iki safha görülmektedir.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki:

— İş takip edenler için güzel bir karar Hasan Bey..

Bundan sonra dairelerin kapılarına birer (Şikâyet kutusu) konacakmış...

... Şikâyeti olanlar kâğıda yazıp bu kutuya atacaklar mış..

Hasan Bey — Zarf, kâğıd satışı birdenbire artacak desene!

KÜÇÜK MEMLEKET HABERLERİ

Malkarada rûm aşısı Malkara (Husu - si) — Kazada bütün hayvanlara rûm aşısı yapılmaya başlanmıştır. Nîksar köylerine ecza dolabı yapıldı Nîksar (Husu - si) — Hükümet tabibimiz Aziz Ülker, köylere çıkmış ve her köye ayrı ayrı lüzumlu ilaçlar için dolablar yaptırmıştır. Şimdi her köyde küçük bir ecza dolabı vardır.

Erzurum belediyesinde Erzurum (Husu - si) — Toplantılara başlıyan belediye meclisi evvelâ birinci reis vekillikine avukat Münirî, ikinci reis vekillikine tüccardan Nailî, sekreterliklere de Rifat Karşı ile Zakir Sezginbaşı seçmiştir. Daimî Encümen üyeliğine de Nail Toparlık, Rifat Karşı, Perihan seçilmişlerdir.

EDEBİYAT

Tiyatronun geçirdiği buhran

Bagünün insanları sahnede ki şeyleri kendi hayatlarına hiç benzemiyor görmekten azab duyuyorlar. Sinirleri bozuluyor ve bunun tabii bir neticesi olarak bir çok eserlerden hoşlanmıyorlar

Yazan: Halid Fahri Ozansoy

- 2 -

Avrupada bugünkü hayat şartları ve bu modern hayatın zevkleri, telâkkileri karşısında tiyatronun mevki nedir? Bilhassa bu yeni cemiyetin temayüllerine bugünün tiyatro muharrirleri ne dereceye kadar uyabilmektedirler? Bu suale cevap vermeden evvel eski cemiyeti düşünmek ve onun hususiyetlerini göz önüne getirmek lazımdır.

Bundan yirmi beş yıl evvel hayat büsbütün başka idi. Sür'at, hayata, örf ve âdetlere bağlanmamıştı. Bu yalnız yaşayışta değil, cemiyetin bütün tezahürlerinde böyle idi. İctimai hayat kadar san'at hayatı da ona göre bir yol almış gidiyordu. Bu arada edebî nevaler halk üzerinde çok kuvvetli tesirler yapıyordu. Müellifler de çok hürmetle karşılanırlardı. San'atkarın zaferi, ne kadar güç te olsa, bir kahramanın zaferi gibi heyecan uyandırabiliyordu. Halbuki bugün bu sahada muzaferiyet beklenmiyor, âdeta imal ediliyor, yaratılıyor. Hergün körükörüne yapılan ilânlar, reklâmlarla yeni müelliflere öyle parıltılı defne dalları dağıtılıyor ki, vaktile, ağabeyleri bunlara malik olmak için bazan bütün ömürlerini vakfederlerdi. Hâsılı dün bu defne dalları, bu şöret vesikaları altındandı, bugün ise kâğıddandı!

Eski nesiller müellifi halk için müstesna bir mahlûktu. Âdeta bir ilâhtı. San'atkar hücesine, kulesine çekilir ve orada hayallerine dalabilirdi. İşte bu san'atkarlardaki ki hürmet görürler, alkışlanırlardı. Bunlar için ihtifaller yapılır ve edebî zekâ, insan zekâsının en büyük tezahürü addolunurdu. Ya bugün? Ah bugün! Sormayın! Bugünkü san'atkarlar göklerden, bulutlardan arza, toprağa inmişlerdir. Aynı zamanda daha çok pratik, daha az su katılmamış, daha az «pur»dürler. Maamafih gururları daha fazladır. Bu gururu çoğaltan da çok kere san'atla alakası olmayan monden yaşayışlarıdır. Hakikatte ise, açıkça itiraf etmemekle beraber, kendilerini san'atlarına eskiden daha az istidadlı görüyorlar, neçitede de etraflarında eski hürmeti uyardırmaktan mahrum kalıyorlar. Zaten büyük edebî toplantılar iflâs etmiş, ölmüştür. Bir zamanlar bir Augier'in, bir Victorin Sardou'nun, bir Edmond Rostand'ın, bir Bernestein'in, bir Henri Bataille'in kazanmış oldukları manevî vaziyeti bugünün ve yarının temaşa müellifleri içinden acaba hangisi tekrar elde edebilecektir?

Sebebi? Çünkü halk başka ilâhlara tapmaktan hoşlanıyor.

Bu asırda bilhassa makine san'atları harikulâde inkişaf etmiştir ve bu inkişaf halkı heyecana getirerek, ona, edebiyattan ve tiyatrodan başka sahalarda yaratıcı zekâlar mevcut olduğunu isbat etmiştir. Hakikaten de öyledir: büyük bir zanaatçı, bir otomobil yahut tayyare ya-

pacısı, bir mühendis, ve daha ne bileyim, meselâ büyük Okyanusu korkmadan baştanbaşa tayyare ile geçenler, kutuplara gidip orada millî bayrağı dikenler, hâsılı şimdiki modern hayatın tılsımlı surette değişmesini, gururlanmasını temin eden bütün meçul işçiler, kâşifler, kahramanlar, halkın nazarında, artık, bütün ömürlerini fikirler ve duygular sıraladıkları kâğıtlar üzerinde gürütenlerden ziyade büyük görünüyorlar. Çünkü o fikirler onlardan evvel de binlerce defa yazılıp söylenmiştir. Demek ki edebiyatçı bugünkü teknik ve zanaat asrında artık bir ilâh değildir. Harb sonu adamı yeni nesiller için büsbütün başka bir hüviyettir. Bu ne bir şairdir, ne bir mütefekkir, bu, sadece bir zanaatçı, bir iş adamıdır!

Şimdi gene tiyatroya gelelim. İlk düşüncede mühim bir nokta ile karşılaşılır. Tiyatro nedir? Bir kere, her şeyden evvel, bu san'at bir lakırdı san'atıdır. Halbuki bir asırdanberi tiyatrodaki bir buhran var ki o da işte bu lakırdıdır, bu hitabettir. Vakiâ gene tiyatrodaki da cümlelerin güzelliği, üslûbların çeşnisi, rayihası, kelimelerin şiiri hoşumuza gidiyor, fakat bu pek nadir bir zevkimizdir ve artık kütüphane kokmaktadır. Neden? Çünkü 1920 den 1937 ye kadar geçen zaman zarfında bugünün adamlarını uzun ve kuru lakırdı ile oyalamak imkânı kalmamıştır. Tabii olmıyan her şey yeni adamı tiksindirmektedir.

Yeni adam ne istiyor? Her şeyi en az zamanda, azami sür'atle yapmak... İşte telgraf.. telsiz telgraf.. telefon.. tayyare meydana... işte onun hakikî heyecan membarları...

Diğer taraftan terbiye sistemleri de değişmiştir. Daha fazla harekete ve enerjiye yol verilmiştir. Bu arada cemiyetin eğlenceleri ve oyunları da asra göre bir hususiyet almıştır. Meselâ eski devrin dansları ve masum aile oyunları çocukça bir zevk mahsulü addedilmek itiyadı başlanmıştır. Nasıl ki polkaların ve valslerin yerini çarleston ve onun arkasından rumba tutalı eski klâsik danslara dönüp te bakan bile olmamaktadır. Neticede başdöndürücü ve her manasile vahşî danslar bugünkü sosyetenin şüphesiz ki daha fazla zevkine uygun geliyor. Buradaki niçinin cevabı da, gene o meşhur «sür'at» kelimesiyle verilebilir. Evet, sür'at, daima, her zaman daha ziyade sür'at.. daha çabuk.. daima daha çabuk! Nitekim gittikçe kadınların da erkekler kadar alâka duydukları ve ihtirasla bağlandıkları futbol, otomobil gibi sporlarda da hep aynı müessiri, aynı sür'at esasını bulabiliriz.

İşte bu ruhi halet bugünkü insanları sahne eserlerine karşı da bu yeni zevkle silâhlandırıyor. Sahnede gördükleri şeyleri kendi hayatlarına hiç benzemiyor

(Devamı 10 uncu sayfada)

Gürültü etme

Küçük Erhana ikide bir:

— Gürültü etme, kardeşini uyandırır..

Derlerdi. Bir gün kardeşi beşikte ağlıyordu. Erhan ona döndü:

— Gürültü etmesene, dedi, beni uyandıracaksın!

Meşhur şarkıcı Bay Nureddin siz misiniz?

— Evet bayan, bir emriniz mi var?

— Çocuğum şu tarafa gitti, benim sesim az duyuramıyorum. Bir kere de siz bağırsanız..

Daha mı iyi?

Kocası ölen, dul kadına evlenmesin! tekliftir:

— Ben ikinci kocası olmayı istemem! Dedi, Bir başkası atıldı:

— Birinci kocası olsaydın daha mı iyi idi.

— Neye.

— Şimdi dünyada olmazdın da..

Hoş sözler

Büyük aşk

Erkek müteessirdi. Genç kız lakayd kahıyordu; erkek diz çöktü:

— Ben, dedi, senin büyük aşkın değil miydim?

Genç kız dudak büktü:

— Öyleydi ama, şimdi değil, bir metre seksen boyunda bir erkekle tanıştım da..

Düşünmemiştim

— Bir mağaza biliyorum, dikmiş makarasını bir kuruş eksikçe veriyor.

— Ya öyle mi ben de makara alacaktım.

— Sana tarif edeyim, buradan tramvaya binersin, Beyoğlunda inersin.

— Tramvaya mı bineceğim, tramvay parasını hesap etmiyor musun?

— Nereden aklına geldi. Bak ben bir senedir hiç bunu düşünmemiştim.

Dedikodu

— Bayan Neclâ günden güne gençleşiyor.

— Hayır on günden, on güne..

— Neye?

— Berberine on günde bir gider de..

İnanmam

Genç erkek, genç kızın gözlerinin içine baktı:

— Seni çok seviyorum.

— İnanayım mı?

— Otomobilime yemin ederim.

— Otomobilim kaç modeli..

— Otuz altı..

— Eski tarzda yemin ediyorsun.. İnanmam!

İstediginizi bulabilirsiniz

Mağazanın kapısında:

«Her istediğinizi bulabilirsiniz.»

Yazılı idi. Dükkâna giren müşteri her istediğini buldu. Paket yaptırdı. Kasaya gitti:

— Şimdi de para istiyorum, dedi, sarıdığım eşyanın bedelini ödeyebilmem için buna da lüzum var.

— Bir çorab aldım.. Yüzde yüz ipek. — İnanma, ben binde bin ipek diye almıştım, yüzde yüz bile değilmiş!

— Şapkamı niçin arkada saklıyorsun, çalarlar diye mi?

— Hayır, tanrılar diye

— Affedersiniz kıyım, bu tarafa bir tenis topu düştüğünü gördünüz mü?

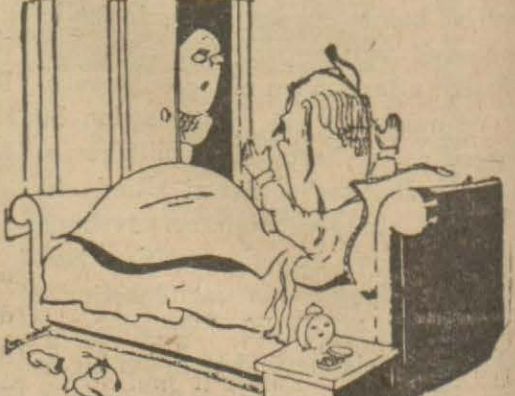

— Bu sene on bin lira kârım oldu.

— Benim daha fazla.. Senenin başında kârım kaçmıştı da.

— İşler bozuk, peşine yanaşan yok. Bütün müşteriler, taksitle verir misin? diyorlar..

— Üst kattaki bay horlamamızdan şikâyetçi.. Uyuyamıyoruz.

— Başkalarının hususiyetleriyle alâkadar olacağına uyusa daha iyi eder.

GÖNÜL İŞLERİ

Aşk ne vakit başlar, Ne vakit biter?

All Ertürk imzasıyla bir mektub aldım. Epeyce uzun, buna rağmen aşağıya nakledeceğim. Diyor ki:

«Dikkat ediyorum, gönül işlerine çok ehemmiyet veriyorsunuz, okuyucularınız bu bahisle çok meşgul. Herkes ya kocasından şikâyetçi, yahud da karısından. Birisi aşka dayanamadığını anlatıyor, öteki ne yapması lâzım geleceğini soruyor. Yeni çıkan romanları okuyorum. Onlarda da mevzu aşk. Gazetelerin tefrikalarına göz atıyorum, mesele gene o mesele. Sinemada aşk, tiyatrodaki aşk, edebî eserlerde hep aşk. Şarkı dinliyorum, söylenilen dudaklarında hep o nağme.

Memlekette, hele İstanbulda hüküm süren bu aşk illetinden artık bıktık, usandık, gına geldi. Etrafımızda hep aynı mevzu dönüyor, ruh doktorlarına devam edenlerin çoğu hep aşktan hastalanan bireşimdir. Aşk artık bir silâh, bir oyuncak halini almıştır. Gazete ve mecmualarda basılan karikatür, resim, tablo, sinema perdelerinde görülen vak'â hep se-

vişmekten ibaret. Acaba ruhiyatçılar, ruh doktorları, muharrirler, müellifler muallimler, bu hastalığın önüne geçecek bir çare bulamayacaklar mı?

Kendi hesabıma ben gazetede romanında, sinemada, tiyatrodaki veya şarkıda ne zaman aşka temas eden bir nokta göreceğim o zaman derhal uzaklaşıyorum. Ezeli bir düşmanım oldu aşk. Ne vakit bitecek bu hastalık diyorum.»

Okuyucum, yersizlik dolayısıyla bir kısmını bilmeçburiye hazfettiğim bu uzun mektubu yazmak zahmetine katlandıkandan sonra biraz da düşünmek zahmetini ihtiyar etmiş olsaydı bana sorduğu soruların cevabını kolaylıkla bulabilirdi:

— Aşk Âdem babamızla Havva annemizin yarattığı gün başlamıştır. Yeryüzünde insan neslinin tükendiği gün bitecektir, derdi, fakat aziz okuyucum, başından bedbaht bir aşk rüzgârı mı geçti, vücudünde bir yaratılış arzusu mı var biliyorum, yalnız hayaline biraz kuvvet ver: Aşksız dünyanın ne olabileceğini gözlerinin önüne getirmekte güçlük çekmezsin.

TEYZE

Mektebden çikalı iki gün oldu

Çinde bir âdet varmış. Bir doktorun tedavi ettiği hastalardan biri ölünce kapısına bir fener takılmış. Ölen hastalar çoğaldıkça fenerlerin de sayısı çoğalmış. Bunu bilen ecnebilere birinin karısı bir gece hastalanmış, adam, doktor aramaya çıkmış, kimi doktorun kapısını

da elli, kiminin kapısında yüz fener görmüş. Aramış aramış nihayet kapısında on tane fener asılı bir doktor bulmuş:

— İşte, demiş, en iyisi bu..

Doktorun evine girmiş, doktoru amış,

yolda beraber giderlerken meseleyi aşmış:

— Kapısında en az fener olan doktoru aradım. Nihayet sizi bulabildim.

Demiş, doktor yüzüne bakmış:

— Evet.. Çünkü ben mektebden çikalı daha iki gün oldu.

Ben söylemedim

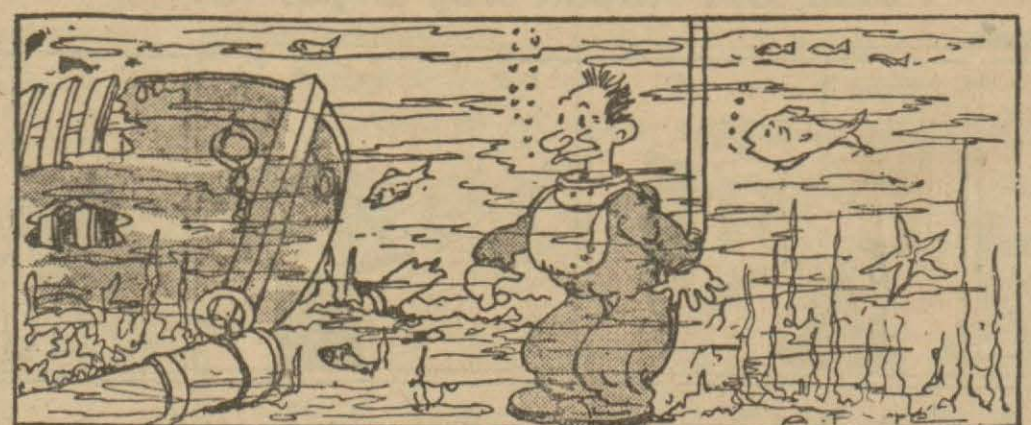
Erkek söyledi:

— Sizin gibi genç, güzel bir kadın.

Kadın şaşırıldı:

— Ben ne oyum, ne de öteki..

— Bana kızmayınız, bunu bir türlü ben söyleyememişim. Nihayet kendiniz söylediniz.

Dalgıç — Ben denize inerken bir şey unuttum ama, acaba ne unuttum.

Bahşış

— Çok işim var dostum, şu beş lirayı al, gara git, kayna nam gelecek, karşılar, otomobile koyar eve getirirsin.

— Ya kaynana gelmezse..

— O zaman gel, beş lira daha veririm.

"Ben bir tımarhane kaçkınıyım!",

Adli Tıba götürülürken

Evrakım kabardıkça kabarıyordu. Buna bakarak doğrusu zabıta memurlarını yordüğüm için üzüliyordum

Röportajı yapan: Faruk Küçük
(Tercüme ve ıktıbas hakkı mahfuzdur)

16	Evvelce hastalık geçirdin mi?	İki kere oldu. Muzup ben kaldı
17	Evvelce hastalık geçirdin mi?	Gitmemiş
18	Evvelce hastalık geçirdin mi?	İçmediği söylüyor
19	Evvelce hastalık geçirdin mi?	Yokmuş yalnız baka
20	Evvelce hastalık geçirdin mi?	Yok
21	Evvelce hastalık geçirdin mi?	24/9/37 günü saat 14.5'de Pangaltıda Haylaz pastahanesinde hic' banyo adlı bir zellekisi tarafından tutulmuş

Zabitanın muharrir için doldurd uğu müşahede varakasından bir parça

- 29 -

Anlıyorsunuz a, bana emniyet etmiyor. Ne olur ne olmaz, işi sağlam kazığa bağlıyorum..

Yemek yedikten sonra odama gidiyorum, yerde bir yatak serili.

Soruyorum:
— Bu ne?

— Hiç.. bu gece ben de senin odanda yatacağım.

Ses çıkarmıyor, elbiselerle yatağa uzanıyor, gözlerimi kapıyorum. Kirpik lerimin arasından Cevadı süzüyorum. Çocuk sabaha kadar uyumuyor, nöbet bekliyor.

Öyle ya belki uyku esnasında kalkar gırtlığına sarılırsam?

Sabahleyin saat 9 da Cevad beni merkeze götürüyor.

Gece nöbetçi olan muavin gitmiş. Beni gören mukayyid Enver bir bekiçi çağırıyor, bizim kabaran evrakı eline tutuşturuyor. Haydi bakalım, tekrar Pangaltıya.

Yolda bekcinin elinden kâğıdı alarak okuyorum:

"Şişli nahiye başkomiserliğine,

"Sözü geçen Faruk, her ne kadar semtimizde oturmakta ise de burada husum ve akrabası yoktur. Esasen dünkü vak'aya kadar böyle zararlı cinnet alâmi göstermemiştir. Müşahede zabıtını imzalattırarak şahid de bulunmamaktadır. Vak'a sınırımızda cereyan ettiğine göre gereğinin yapılması için adamlı olarak tekrar merkezimize gönderildi..

Taksim nahiye başkomiseri

Hava çok güzel... Etraf berrak. İnsana tahli edemediği bir sevinç geliyor. Çam gezmesine çıkmış gibi ağır ezdiği fıstıklı makam Pangaltı merkezine varıyoruz.

Beni görünce muavin tekrar yerinden çıkıyor:

— Ne o, gene mi sen? Seni göndermediler mi?

— Hayır efendim...

Bekcinin elinden kâğıdı alıyor, okuyor:

— Peki, diyor. Otur bakalım.. Söyle şimdi. Seni hastaneye göndereyim mi?

— Lütfedersiniz. Esasen elimden bir kaza çıcağından korkuyorum. Birisini öldürürsem biliyorum, kanun bana ceza vermiyecek. Fakat ille'ebed viddan azabından kurtulamıyacağım.

— Peki oğlum. Peki merak etme. Ben seni bugün gönderirim. Birkaç ay yatarsın. Birşeyiğin kalmaz.

— Çok teşekkür ederim.

Çekmecesinden uzun bir kâğıd çıkarıyor ve suallerine başlıyor:

— Adın ne?

— Faruk.

— Soyadın?

— Küçük.

— Yaşın?

— Yirmi sekiz..

— Babanın adı?

— Hilmi.

— Nerede doğdun?

— Taşköprüde..

— Ne iş yaparsın?

—

— Köftçilik.

— Adresin?

— Duvarcı sokak, 78 numara..

— Evli misin?

— Hayır.

— Çocuğun var mı?

— Yok.

— Hastalanmadan evvel nasıldın?

— Anlamadım?.

— Yani şen miydin, mahzun muydun?

— Şendim.

— Okumak yazmak bilir misin?

— Bilirim.

— Evvelce hastalık geçirdin mi?

— Geçirmedim.

— Tımarhaneye gittin mi?

— Gitmedim.

— Rakı, şarab içer misin?

— İçmem.

Cevablarımı ale'acele yazdı. Sonra altına bir şeyler ilâve etti. Göz ucile okudum:

"Yukarıda adı sanı yazılı Faruk burada kimsesiz olduğundan zabıt varakasını imzalattırılacak kimse bulunmamıştır. Esasen kendisi de tedavisini istemekte olduğundan Adli Tıba sevk edilmek üzere işbu zabıt varakası imzalandı.

Komiser Polis Polis Hasta

Yazısını bitirince kâğıdın altına bana imzalattı. Sonra karşıki masada yazı yazan polise döndü:

— Kemal efendi, al bir kâğıd, yaz bakalım şu çocuğun tezkeresini, söylüyorum.

"Zabıta tababetine

"27/9/37 günü saat 14,5 raddeleğinde Haylaz pastahanesinde şimdiye kadar tanmadığı eski maliye memurlarından Kadriye tecavüz eden ve Taksim Büyük Duvarcı sokak 78 numarada oturduğu anlaşılan Hilmi oğlu Faruk gereğinin ifası zmnında adamlı olarak gönderilmiştir.

Şişli nahiye başkomiseri

Kâğıdın yazılması bitince, dünkü evrakta rabtolundu. Şaka maka bizim evrak da amma kabarmıştı hal Bu kadar muamelelerin sırf benim için yapıldığını görünce doğrusu hem polislere acıyor, hem de koltuklarını kabarıyordu. Öyle ya düşünün, dündenberi bir sürü insan benim için seferber olmuştu.

Muavin kâğıdı komiserle imzalattı. Aşağı indi, seslendi:

— Daireci, şu Faruk için bir posta.

— Muavin bey kimse yok. Arkadaşların ikisi izinli, öbürleri vazifede..

Söze karıştım:

— Bay muavin, beni bekiçi ile gönderin..

— Olmaz.

— Niçin olmasın, emin olun dünkü buhran geçti. Yolda bir şey yapmam.

— Ondan eminim. Fakat polisler gider sen işin daha çabuk olur. Yoksa akşam kadar sürünürsün. Halbuki ben senin bir an evvel hastaneye yatmanı istiyorum. Ben şimdi memur buldururum.

Dışarı sesleniyor:

— Daireci efendi, daireci efendi..

Mecidiyeköyüne telefon et bakalım. O-

Fransızların gözü ile Hitler - Halifaks mülâkâtı

İngiliz - Alman konuşmasından İtalya niçin kuşkulaniyor?

Hitler

"İngilizlerin Almanlarla daha yakından bir temas yapmaları Fransızların hoşlarına gitmemiş görünüyor, evvelâ bu teşebbüsten bir netice çıkmayacağını söylediler. Sonra da bu fırsattan istifade ederek İtalyayı Almanyadan ayırmanın mümkün olup olmadığını araştırmaya baktılar. Aşağıda okuyacağımız yazı bir Fransız diplomatındır, Fransız görüşünü gösterir."

İngiliz siyasetinin karakteristik vasıflarından birisi de emrivakie hürmet etmesidir.

İngiltere işleri yolunda giden General Frankoya - Fransız hükümetinin pirlenmemesi için - ticaret ajanı sıfatı altında bir elçi yolluyor.

Hayret verici hamleleri demokrat devletlerin çok ağır gayretleri ile tevzin edilemeyen bir askerî kudretini her gün biraz daha arttıran Almanyaya ise Lord (Halifax) ı yolluyor.

Bununla beraber bu çok evvel mevzuu bahsolmuş bir meseledir. İngiltere Almanyadan taleplerini soran notayı Berlinde yolluyalı 18 ay oldu. İngiltere on sekiz aydır revab bekliyordu.

Halifax'ın soracağı suallere Hitler ne cevap verecek?

Bazı İngiliz gazeteleri Alman devlet reisinin sömürge meselelerini tehir ederek İngiltereden Avusturyada bir pilebisit yapılması bahsinde kendisini serbest bırakmasını istiyecğini yazmışlardır. Böyle bir talep 20 yıllık bir perde arasından sonra şarka doğru yürüyüşün ilk merhalesi olurdu.

Doğruluğunu kabul edemeyeceğimiz bu faraziye İtalyan matbuatında pek haklı bir heyecan uyandırdı. Tatbik mevkiine konulması bugünün işi olmıyan bu faraziye gerçekte aklın alabileceği bir faraziye dir.

Bu takdirde ne olur? Alman ordusu Musolininin bir kaç yıl önce meşhur olan rada ihtiyat memur olacaktır. Bir tane göndersinler. Memur gelirken evrakları da getirsin..

Gözlerimi kapattım, memurun gelmesini bekliyorum:

— Şimdi ne olacak bakalım? Tımarhaneyi boylıyacak mıyım? Bugüne kadar yaptığım oyunda muvaffak oldum. Bakalım bundan sonra muvaffak olabilecek miyim?

Ben böyle düşünürken nihayet kapıdan uzun boylu bir polis gözüksü.

Muavin seslendi:

— Gel bakalım, evlâd. Evrakları getirdin mi?

— Getirdim efendim..

— Bırak buraya da bu efendiyi al, polis doktoruna götür..

— Aman muavin bey, ben bugün izinliyim.

— Canım ne olur, bunu polis doktoruna götürür, bırakır, oradan da izne gidersin.

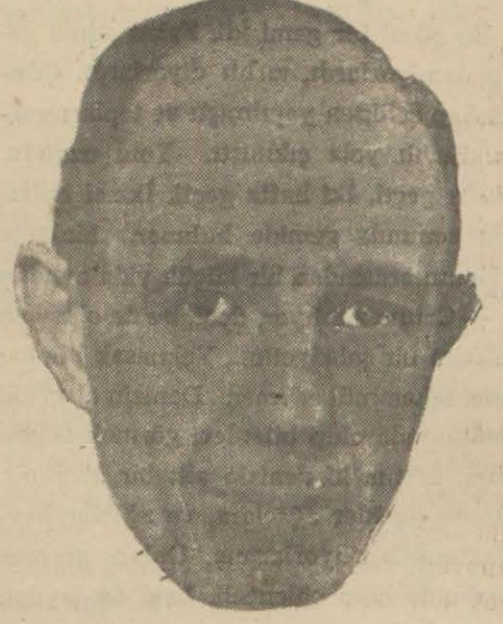
Evrakı Mecidiyeköyünden gelen memurun eline tikiştirdi. Zavallı memur boynunu büktü, evrakı aldı. Bir göz gezdirdi. Sonra sordu:

— Üstünü aradınız mı bir şey olmasın..

Dün, o kargaşalık arasında Pangaltı merkezi üstümü aramağı unutmuştu.

(Arkası var)

Almanyanın en yakın hedeflerine harbsiz varması mümkün telâki edilebileceği halde İtalya için aynı şeyin söylenemeyeceği aşikârdır

Halifaks

sözlerini haykırdığı Brenner geçidine yerleşir. Bu tarzda teşekkül eden 80 milyonluk Alman kütlesi «nayatı» bir ihtiyaç olarak denize çıkmak talebini ileri sürer «Bismark» in:

«— Tiryste Alman limanıdır..

Cümlesini benimsiyerek Tiryste üzerine yüklenir.

Eğer faraziye tahakkuk etseydi Musolini bu muazzam mesele hakkında milledine ne şekilde cevap verirdi?

Almanyanın Akdenizin bu kıyasına inmesi mukabelesiz mi kalırdı? İtalya karışıklık olarak esasen 1891 tarihli ittifakı müselleste kendisine vâdedilmiş bulunan şimali Afrikanın o güzel parçasını almaz mıydı?

Gamalı haç bayrağını dalgalandıran Alman zirhlisi Adriyatikte, hattâ İtalyayı Akdenizde kuvvetlendirmeden evvel.. bu olabilir mi?

Bütün bunların tahakkuk ettiği gün Almanyanın komünist düşmanı olması İtalyan halkına şüphe yok ki zayıf görünür.

Bunun içindir ki İngiliz hükümetinin Lord Halifax'ı Almanyaya yolladığı zaman B. Musolininin gösterdiği reaksiyon mazur görülür. B. Musolini bir İngiliz nazırının bir ziyafette söylediği bir nutkun bir kelimesinden istifade ederek İngiliz sefirini Kont Ciano vasıtasile çağırtdı. Konuşmadan uzakta kalmamak,

hattâ konuşmayı istenilen mecraya getirmek mevzuu bahsoluyordu.

İtalyan matbuatının endişe ile dolu ihtiyatkârlığı da mazur görülür:

«Her nevi nikbinlik mevsimidir» dediler. Alman matbuatının ilk günlerde gösterdiği memnuniyet ile ne büyük tezad. İtalyan matbuatı İngilterenin Almanyaya ile konuşması arifesinde Alman matbuatına (Roma - Berlin) mihverinin sarsılmaz olduğunu hatırlatıyor. Bu, bunun Almanyaya hatırlatılmasının bir şekli değil midir?»

Alman matbuatı bu davete evvelki gün cevap verdi, İngiliz gazetelerinin ileri atıkları faraziyeyle şiddetle reddederek (Berlin - Roma - Tokyo) müsellestin sarsılmaz bir kudret olduğunu söyledi. Bununla beraber Almanyanın en yakın hedeflerine harbsiz varması mümkün telâki edilebileceği halde İtalya için aynı şeyin söylenemeyeceği gene meydanda dır.

Okuyucu Mektupları

Eski adliye binasının Enkazı ve Alemdarda Lüzumsuz bir çınar

Bir okuyucumuz yazıyor:

Birkaç sene evvel yanan eski adliye binasının enkazı hâlâ yerinde duruyor. Halbuki bu nokta, gerek Ayasofya müzesine civar olmasından, gerek Topkapı ve Askerî Müze'yi geçecek kimselerin güzergâhına müsadifdir ve hiç de hoş bir manzara arz etmiyor. Bu enkazın turadan bir an evvel kaldırılması ve yerinin bir an evvel imar edilmesi bütün İstanbulluların bir dileğidir. Bu dileğe naçiz bir tercüman sıfatıyla keyfiyeti alâkadarların gözü önüne koymayı faydalı buldum.

Sultanahmedde, Alemdar caddesinde, tramvay yolu üzerine tesadüf eden büyüce bir çınar ağacı vardır. Ağaç kesmenin bir günah olduğunu ben de bilirim. Fakat bu ağaç, bu halile, ne gölgesinden istifade edilebilir bir yerdedir; ne de güzellik temin edebilecek bir vaziyette, kaldı ki seyrüsefer için de her zaman bir engel teşkil etmektedir. Kaldırılmasının isabetli olacağına kanlım. Bunu işaret etmekle de bir hemşeri vazifesi yaptığımı sanıyorum.

İzmit çiftliklerinden birinin soyulması ve bir temenni

İzmit İstiklâl caddesinde komisyonculuk yapan okuyucularımızdan Sabahaddin Palabıyık dün matbaamıza gelerek şu şikâyetini anlattı:

«— İzmitte bağlı Kullar köyünde Kullar isimli bir çiftliğimiz vardır. 23 teşrinievvel pazar günü akşamı kızımız Fikretin rahatsızlığı dolayısıyla İstanbula gelmiştik. Aradan dört beş gün geçtikten sonra perşembe günü çiftlik binası bir takım hırsızların soygununa uğramış, dört oda baştan aşağı altüst edilmiş, eşyalar çalınmış, bir beygirimiz de götürülmüş. Biz çiftliğe geldiğimiz gün çiftliği böyle bulduk. Zabıtaya başvurduk. Ümid ederiz ki sarık, eş-belediyenin nazarı dikkatini celbediyor.

yalar bulunacak. İzmit polsinden bu hususta alâka ve takibat bekleriz..»

Köylü kumaşlarında ihtikâr mi var?

Esnaf okuyucularımızdan Hasan El bilze yazdığı bir mektubda son zamanlarda göze çarpan bir pahallıktan bahsediyor. Bu ihtikâr ve pahallık kaput üzerindedir. Bir top kaputa son günlerde 150 kuruş zam edilmiştir. Halbuki bunlar, köylüler için en lüzumlu şeylerdir. Köylü temiz ve düzgün bir kıyafette gezebilmek için kaputlara ihtiyacı vardır. Okuyucumuz alâkadarların nazarı dikkatini celbediyor.

Kasımpaşa orta mektebinin yolu çok bozuk.

Kasımpaşa okuyucularımızdan Sulhi yazıyor:

«— Kültür Bakanlığı bu yıl İstanbul - İsmail Hakkı, bize yazdığı bir mektupda: Adapazarının pahallılığından, bazı yolların bozukluğundan, bir kısım esnafın da çürük mal sattığından bahsederek, koca kasabanın odun sıkıntısı çektiğini söylüyor. Adapazarı civarı, ormanlarla dolu olduğu halde, halk yakacak odun bulamamaktadır. Kömür de o nisbette azdır. Haftada bir araba ıslak kömür geliyor ve kilosu 8 - 10 kuruşa satılıyor. Okuyucumuz şehirdeki yolların tamamı ve pahallılığın önüne geçilmesini istiyor, odun ve kömür sıkıntısının izalesi için de alâkadarların nazarı dikkatini celbediyor.

Adapazarında pahallık ve odun kömür derdi

Adapazarı okuyucularımızdan Geyvell İsmail Hakkı, bize yazdığı bir mektupda: Adapazarının pahallılığından, bazı yolların bozukluğundan, bir kısım esnafın da çürük mal sattığından bahsederek, koca kasabanın odun sıkıntısı çektiğini söylüyor. Adapazarı civarı, ormanlarla dolu olduğu halde, halk yakacak odun bulamamaktadır. Kömür de o nisbette azdır. Haftada bir araba ıslak kömür geliyor ve kilosu 8 - 10 kuruşa satılıyor. Okuyucumuz şehirdeki yolların tamamı ve pahallılığın önüne geçilmesini istiyor, odun ve kömür sıkıntısının izalesi için de alâkadarların nazarı dikkatini celbediyor.

Hikâye

Küçük vida ve ihtiyar çivi

Bu güzel bir gemi idi. Fakat adına gemi demiyorlardı, zırlı diyorlardı. Çünkü hep çelikten yapılmıştı ve topları vardı. Zırlı yola çıkmıştı. Yolu uzundu. Hafta geçti. İki hafta geçti. İkinci haftanın sonunda gemide bulunan binlerce vidanın arasından bir küçük vida oynadı:

— Canım sıkılıyor, dedi, ne de olsa ben mühim bir şahsiyetim.. Yeknesak bir hayata tahammül edemem. Denizin altına inmek, orada olup bitenleri görmek istiyorum. İştittim ki denizin altı bir âlemmiş. Orada çiçekler ağaçlara, ve ağaçlar hayvanlara benziyorlarmış. Onları görmek herhalde hem eğlenceli, hem de faydalı olacak. Kendimi yavaş yavaş, kıvrıra kıvrıra buradan aşağı bırakıvereyim, beni kimse de görmez.. hem görseler de ne olur. Kendi kendime sahib değil miyim?.. Bana kim karışır ki?..

Böyle söylerken bir yandan da hazırlanıyordu. Onun sözlerini işiten başka küçük vidalar kulak kabarttılar.

— Biz de, dediler, biz de gideriz. Bu gemide kalmak bizim de canımızı sıkı.

Denizlerin dibini görmek sevincile kimdandılar. Sesleri o kadar fazla çıktı ki gemideki ihtiyar çivi bile onların seslerini duydu.

İhtiyar çivi ürkmüştü:

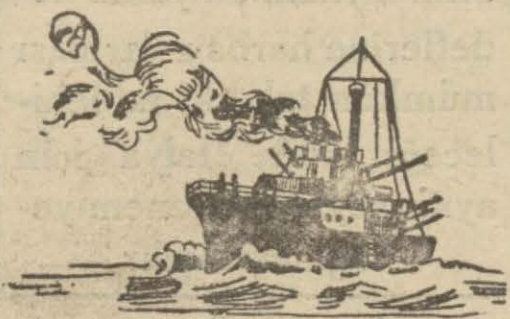
— Eyvah, dedi, bu düşüncesizler yüzünden başımıza felâket gelecek. Onlar denizin dibinin kendilerine bir mezar olacağını akıllarına getiremiyorlar. Fena-hıkları yalnız kendilerine olsa haydi ne ise.. Bütün vidalar yerlerinden çıktıkları zaman, gemi de parçalara ayrılmış olacak ve gemide ne varsa hepsi denize dökülecek. Bunu düşünen küçük vidaya bir heyet gönderelim, fikrinden vazgeçerelim.

Bunun üzerine vapurun her kısmında bulunan çivilerden bir heyet seçilip küçük vidaya gönderildi. Küçük vida memnundu.

— Demek oluyor ki, dedi, ben mühim bir şahsiyetim bana bir heyet gelip rica ediyor.

Heyete baktı:

— Merak etmeyin sözünüz üzerine fikrimden cayıyorum. Denizin dibine inmiyeceğim, müsterih olunuz.

Heyet gittikten sonra ihtiyar çiviye çağırdı:

— Şimdi anladım, dedi, ben mühim şahsiyetim; benim bir hareketim hep-nizi mahvedecekti değil mi?

İhtiyar çivi cevap verdi:

— O kadar mühim şahsiyet değilsin sen, bu gemideki binlerce küçük vidalardan bir tanesisin.. Senin gitmenin ehemmiyeti yoktur. Fakat sen gidersen seni taklid edecek başka vidalar da meydana çıkarlar ve bu başka vidaların da gitmesiyle gemiden bir parça gider. O parçayı da başka parçalar takip eder. Bir vidanın ehemmiyeti yoktur, fakat o vidaya benziyenlerin birleşmesi işi bozar.

Deniz kaplumbağa arı

Deniz kaplumbağası hava almadan sekiz gün su altında yaşayabilir.

Afrikada fena bir âdet

Dünyanın büyük bir kısmında medenî insanlar yaşadıkları gibi büyük bir kısmında da el'an vahşiler vardır. Bunların bize uymayan pek garib âdetleri görülür. Afrikada yaşayan bir kabilede toplanen kadınların ayak bileklerine ağır toparlak cisimler takarlar. Bunu takmalarından maksad, kadının evden çıkamaması içindir.

Meraklı ve Faydalı

Cücelerin iştihası

Cüce insanlara raslamışsınızdır. Boyları bir çocuk boyundan fazla değildir.

Boylarına göre elbise, ayaklarına göre ayakkabı, başlarına göre şapka bulunmaz. Sandalyeye oturdukları zaman sıkılırlar, çünkü ayakları yere değmez. Bir yatağa yattıkları zaman yatağın ortasında kaybolurlar. Konuşurlarken karşılarında bulunanlara başlarını yukarıya kaldırdıklarından yorulurlar. Bütün bunlar cüceleri yemek şeylerdir. Yalnız cüceler büyük yemek tabakları karşısında hiç üzülmez, bilakis sevinirler. Çünkü bunlarda iştihâ bazan kendilerinin iki üç boyunda olanlardan daha ziyadedir.

Başta taşınan çocuklar

Çocuklarını birçok türlü taşıyan insanlar vardır. Bazı memleketlerde kukakta taşınan âdetler. Bazı memleketlerde sırtlarına bağlayıp taşırlar. Brezilyada da hiçbir memleketinkine benzemez, kadınlar çocuklarını bir torba içine koyarlar ve bu torbayı arkalarına bırakırlar. Torbanın bir ucunu da başlarına tutturur, böylece taşırlar.

Aydınlık veren nebat

Kora şibiceziresinde lâhanaya benzeyen bir nevi nebat vardır. Bu nebat yapraklarını örten bir madde-nin tesiriyle geceleri ateş böcekleri gibi aydınlık verir.

Hasis Haşimin hikâyesi

İhtiyar Haşim, Tunusun en fakir mahallesinde otururdu. Komşuları onu hiç sevmeydi. Çünkü onlar Haşimin, çok hasis, ve çok fena bir adam olduğuna kanidiler. Oturduğu fakir mahalledekiler gibi değil, en zengin mahallelerde oturanlardan daha çok para kazanırdı. Fakat gayet az masraf eder, en ucuz yiyeceklerden alır, hiç kimsenin giymiyeceği derecede eski elbiseler giyerdi. Hele iyilik ettiğini, başkalarına yardımcı dokunduğunu gören olmamıştı. Niçin böyle yaptığını sorarlara:

— O da karın doyuruyor.. Yahud:
— Eski elbise de insanın vücudunu örtüyor, yenisine ne lüzum var.. tarzında cevaplar verirdi.

Şehrin tanınmış zenginlerinden Faruk, bi gün Haşimi yemeğe davet etti. Haşim o günü yemek masrafı yapmadan geçireceği için çok sevindi.

Berberer yola çıktılar. Faruk Haşime:

— Dur, dedi, hele şu fırından ekme alalım.

Fırına girdiler, Faruk fırıncıya sordu:

— Ekmeğin iyi midir?

— Bu da sorulur mu? Tereyağı gibi.

Faruk, Haşime döndü:

— Bak, Haşim, fırıncı ne diyor. Ekmeğini tereyağına benzetiyor. Demek oluyor ki, tereyağı ekmekten daha iyi. Ekmeğe ala-

çamıza tereyağı alalım.

Birlikte fırından çıktılar. Bir tereyağı dükkânına girdiler. Faruk tereyağına sordu:

— Nasıl, tereyağın iyi mi?

— Hiç sormayın, zeytinyağı gibi ince ve kokulu.

Faruk, gene Haşime döndü:

— Gördün ya, Haşim, tereyağın zeytinyağına benzetiyor. Demek oluyor ki su daha iyidir.

yağı daha iyi. Tereyağı alacağımıza zeytinyağı alalım!

Oradan çıkıp bir zeytinyağına girdiler. Faruk zeytinyağına da sordu:

— Zeytinyağın iyi mi?

— Hiç sormayın, gayet iyi; hele bakın su gibi seffaf!

Faruk, gene Haşime döndü:

— Zeytinyağı da, zeytinyağına suya benzetiyor. Demek oluyor ki su daha iyidir.

— Hele gel, ben sana evimde ikram edecek şeyi buldum.

Haşimin önüne bir çanak koydu. İçine su doldurdu:

— Ekmekten, tereyağından, zeytinyağından, hepsinden iyi olduğunu duyduk ya.. bununla karnımızı doyururuz.

Faruk, Haşime bir ders vermişti. Ve Haşim de ondan sonra hasislikten vazgeçti:

Eski elbisenin yeni elbise yerini tutacağını, her ne ile olsa karın doyurulabileceğini iddia etmedi.

Suyu boşalan gölcük

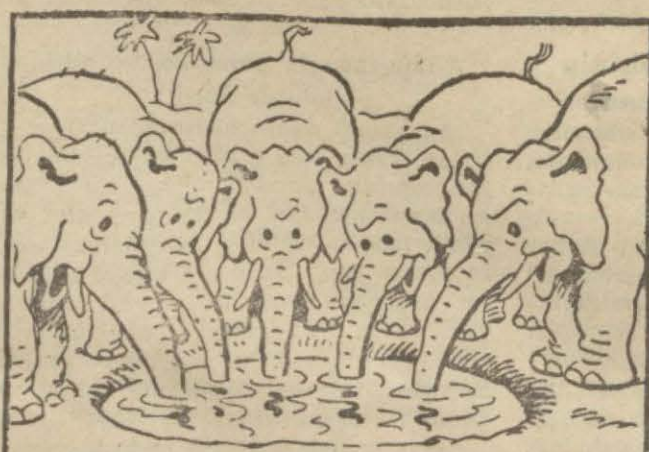
Meşhur seyyah çadırını, çölde arıya arıya, güç belâ bulabildiği bir ufak gölcüğün kenarına kurmuştu.

— Hele, dedi, çadırda bir soyunayım.. İlk işim, bu gölcükte güzelce yıkanmak olsun!

O, çadırda soyunurken filler de içecek su aramıya çıkmışlardı. Gölcüğü görür görmez sevindiler, koşa koşa gölcüğe geldiler.

Hortumlarını hep birden suya soktular ve kana kana su içtiler.

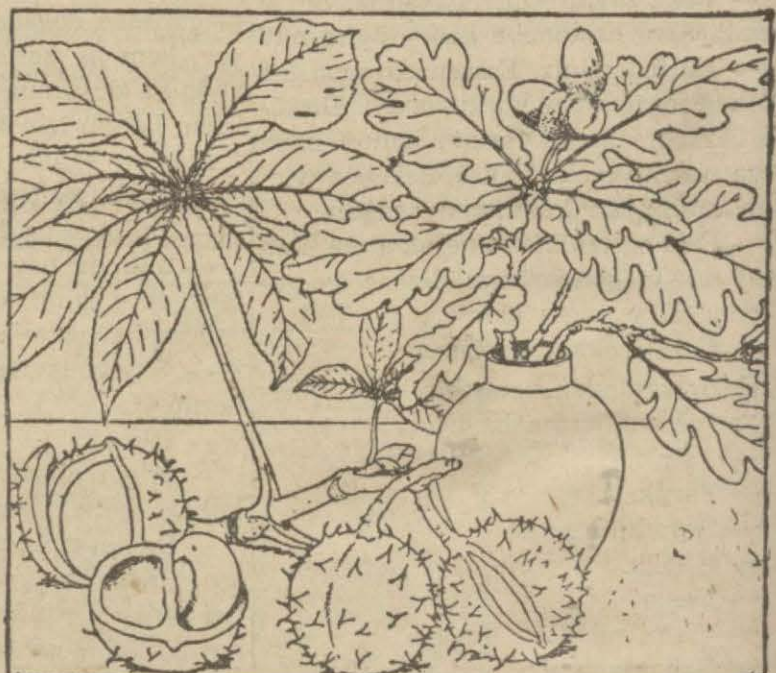
Meşhur seyyah yıkanmak için gölcüğün kenarına geldi. Fakat bir denbire şaşırdı. Gölcükte bir katre su kalmamıştı.

YENİ BİLMECEMİZ

Resmî görüyor musunuz? Resim boyasızdır. Şimdi siz bu boyasız resmi kesin. Uygun gelecek renklerle güzelce boyayın, bize gönderin.

En iyi boyamış olanlardan bir kişiye bir futbol topu, bir kişiye şık bir çay fincanı, diğer yüz kişiye de ayrı ayrı kıymetli ve güzel hediyeler vereceğiz. Vereceğimiz hediyelerde «Son Posta» markası vardır ve bunlar bilhassa küçük okuyucularımız için ismarlanmış, yapılmıştır. Bilmeyeceye cevap ver me müddeti on beş gündür.

Bize bilmeyeceyi gönderdiğiniz zarfın üzerine «Bilmeyece» kelimesini ve bilmecenin gazetede çıktığı tarihi yazmayı unutmayınız.

İyi ekmek meselesi

Macarlar davayı halledebilmek için buğday ve unlar üzerinde tedkikat yapacak bir enstitü kurdular

Bütün memleketlere şamil pişkin ve güzel ekmek meydana getirmek bize hiç bir zaman müyeser olmamıştır.

Türk memleketinin bir vasfı da ziraatçı olmasıdır. Mühim miktarda toprak mahsulü yetiştiren memleketimizin cihan piyasasında lâyık olduğu mevki uzun zaman işgal edememesi, tohumluk işinin hallolunamamasından ileri gelmiştir. Bu arada, bütün memleketlere şamil pişkin ve güzel ekmek meydana getirmek te hiçbir zaman müyeser olmamıştır. Meselâ Konyanın ekmeği, memleketin birçok yerlerine faiktir. Sonra Anadolu, buğdaya ehemmiyet vermekle beraber kısmen arpa, kısmen mısır ekmeği yer. Yufkayı tercih edenler de çoktur.

Bizden daha evvel davranarak başlı başına bir mesele olan bu büyük davayı halletmiş memleketlerin hareketini gözden geçirirsek, alınacak pek çok faydalı ve vaziyetini ehemmiyetle tetkik edebileceğimiz bir memleketdir. Çünkü Macaristan, hakiki bir çiftçi memleketidir. Vâsi mikyasta hububat ve bilhassa buğday yetiştirir.

Macaristanın bir ziraat memleketi, buğdayın da insanı besleyen başlıca gıda maddesi olması, bu memleketin en göze çarpan varidat kaynağını teşkil eder. Son zamanlarda Macarların iktisaden bir hayli zorluk çekmeleri, dünya piyasasında buğdaylarına kâfi bir sürüm bulamamalarından dolayıdır. Çünkü buğdayın fiyatı yükselmiştir ve bunun neticesi olarak umumiyetle, bütün dünyada, buğdaydan yapılmış ekmek istihlakı azalmıştır. Buğdaydan yapılan ekmek istihlakının azalmasının bir sebebi de ekmeğin, birçok hastalıklara uğramasıdır. Hazım cihazında husule gelen birçok hastalıklar, son zamanda, kâniye ekmeğe atfedilen arızalardır. Maamafih bu cihet kâfiyetle hallolunmuş bir dava değildir. Bundan ötürüdür ki, hemen dünyanın hiçbir memleketinde halledilememiş olan temiz buğday ve temiz ekmek meselesi, birçok ilim adamlarının da karıştığı bir mevzu olmuştur. Macaristanda mevcut olup bütün dünyadaki bir nümune sayılabilecek olan buğday ve ekmek enstitüsü, işte bu ihtiyacı doğmuştur.

Bu enstitü, Macaristanda yetişen bütün buğday nevelerinden muhtelif hallerde vücude getirerek bunlardan un yaptırmış, bu unların pişme şekil ve derecelerini tesbit etmiştir. Bunun için, bu unların hacimlenme, su kaldırma, gıda verme miktarları da ayrı ayrı göz önünde bulundurulmuştur. Macar buğday ve ekmek enstitüsü, tecrübelerini yaparken zaman ve el emeği tasarrufunu fazla nazarı dikkate almamıştır. Göz önünde tuttuğu, sadece, ekmek yapılacak bir unun azami gıda verebilmesi, lezzetli olması ve çabuk hazmedilip vücudce kolay temessül edilebilmesi olmuştur. Maamafih enstitünün tecrübeleri nihayete ermiş olmaktan uzaktır. Bu hususta, büyük vazife, un fabrikalarına düşmektedir.

Çünkü: Bir buğday tanesi birkaç kısımdan müteşekkildir. Daneyi muhafaza eden dış kabuk, iheride mevcut unlu ve merkezî nüve. Bu nüve, danenin içinde bulunduğu muhitin rutubet derecesine göre, unlu kısmı az veya çok miktarda istihlak edebilir. Diğer taraftan, bir buğday danesinin dış kabuğu bir değil, dört tane dir. Mahiyetleri başka başkadır. İki dış kabuk ekmek husule getirir ve insan için gıda kaymeti yoktur. Yağlı ve fosforlu mahiyeti itibarile en fazla gıda kuvvetini ihtiva eden iç kabuktur. Bunun haricinde iç nüve de ihtiva ettiği fosforlu ve azotlu maddeler itibarile çok zengindir ve bilhassa hazım üzerinde müessir hassası vardır. Buğdayın et kısmı da mütecanis değildir. Bir takım madeni fosfatları ihtiva eder. Bunların nisbeti dışarıdan içeriye

doğru azalır. Merkez kısım, münhasıran saf nişastayı hâvidir. Bu nişasta hususî azotlu bir şebekenin içindedir. Bu azotlu şebeke glütenden ibarettir. Bu da iki muhtelif kısımdan tereküb eder. Buğdaydan ekmek yapılabilmesine imkân veren de işte bu kısımdır. Halbuki diğer hububatta bu madde olmadığı için bunlar ekmeğlik un yapılmaya müsaid değildir. İşte asıl meseleyi ihdas eden de budur. Birçok kimseler, birçok cins buğdayların fazla nişastalı olmasından şikâyetçidirler. Halbuki, buğdayın gıdaı hassası, bilhassa glütininde temerküz eder. Hatta, bu hassanın fazlalığı glütinin fazlalığı ile mütenasib değildir. Cinsindedir. Davanın puf noktası da işte bunlardır. Ve bu mesele halledilinceye kadar, bazı değirmenlerin 100 kiloluk buğdayı çuvalından muhtelif cins olmakla bazan 66 kilo ve bazan 86 kilo un çıkarmaları sır ve hikmeti de kesilip atılmıyacaktır.

100 kiloluk buğdaydan 66 kilo un çıkarılır, beyaz ekmek temin eylemek gayesile buğday danesinin yalnız merkez nüvesini almaktadırlar, yani hâlis nişasta ihtiva eden kısmını. 86 kilo un almak için ise zengin gıda ihtiva eden kabuklu kısımlardan daha ziyade istifade olunmaktadır. Şu halde: Ekmeğin iyiliği, kullanılan unla alakadardır. Yoksa buğdayın cinsile değil. Maamafih bu meselede ekmek yapma şeklinin de büyük rol oynadığı muhakkaktır' Şöyle ki:

Herhangi bir unu su ile karıştırıp tuzlamak ve hamur yapmak kâfi değildir. Çünkü bu hamur kabarmaz. Mayası gelmiş değildir. Böyle bir hamurun ekmeği hem tatsızdır, hem de güç hazmolunur. Demek ki mayanın ekmeğ üzerinde büyük tesiri vardır. Eğer maya, herhangi bir hamurdan alınmış, ekşitilmiş diğer bir hamur parçası ise, bu da ihtiyaca kâfi sayılmaz. Bu mayanın, kullanılmadan evvel, hususî muamele görmesi lâzımdır. Mayanın dış kısmı una bulanmalı, çekiştirip uzatmalı ve yeniden hamur yoğuruyormuş gibi yoğurmalı ve arasına teknenin kenarına bununla kuvvetli kuvvetli vurmalıdır. Bu muamele yirmi dakika kadar sürmelidir. Bundan sonra maya, sıcak bir yerde beş, altı saat üstü kapalı bekletilmelidir. Sonra, üç defa yukarıki ameliye tekrar edilmeli ve her defasında mayaya bir miktar un ve su ilâve olunmalıdır. O suretle ki takriben mayanın iki misli miktarında ham un ilâve edilmiş olsun. Bundan sonra, bu madde, güne sıcak bir mahalde kâfi derecede kabarmıya kadar bırakılmalıdır. Bir ekmek azami derecede lezzetli ve hazım kabiliyeti fazla olabilmek için bu ameliyeye behemhal muhtaçtır.

Maya ve buğday tanesinin iç kabuklarının ihtiva eylediği (diyastaz) azotlu madde sayesinde kâfi derecede ekşiyip tahammür edince hamızı karbon ifraz eder. Bu hamız, kabanar glütinin içinde mahpus kalır ve bunu patlatıp dışarı çıkamaz. Ekmek pişerken fırının sıcaklığı hamurun içinde mahpus bulunan hamızı karbon boşluklarını daha ziyade kabartır, glüten maddesi yer yer yanılır; ekmek içinde göze çarpan göz gibi delikler hâsil olur. Bu delikler ne derece muntazam olurlar ve ekmekler de ne derece fazla bir ayniyet gösterirlerse, ekmeğin cinsi o derece iyi demektir.

Bir zamanlar İstanbul belediyesinin ecvafikebire ve ecvafısagire diye meşgul olduğu mesele, işte budur.

Bazı ekmeklerin bayatladıkça su geçmez bir hale gelmeleri, sertleşmeleri ve çabuk ufalmaları, bazılarının ise daha elverişli bir mahiyet almaları meselesi ise, henüz fennin halledemediği yerlerdir ki Macarların tesis ettikleri yeni enstitü, bu mesele ile ehemmiyetle meşgul olmaktadır.

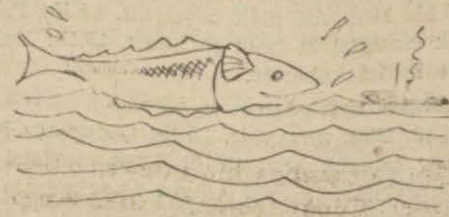
Bunları biliyor muydunuz?

Bir milyon gümüş liradan yapılan hat

Bir milyon gümüş Türk lirasını yanyana getirmek mümkün olursa, Kutublardan geçmek şartile İstanbul ile Afrika'daki Çad gölü arasında bir hat çizmek mümkün olabilir.

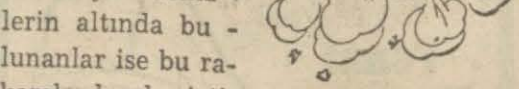
Suyun dışında yaşayan balıklar

Bazı memleketlerde suyun dışında dahi yaşayabilen balıklar bulunduğunu biliyor muydunuz?

Yer yüzünde kaç volkan var?

Bugün yer yüzünde ve faaliyet halinde 400 volkan vardır. Sönmüş volkanların sayısı ise 800 den fazladır. Büyük denizlerin altında bulunanlar ise bu rakamlardan hariçtir.

Karıncaların kuvveti

tedir

Zayıf ve nahif gördüğümüz bir karınca, o cılız bacaklarıyla kendi ağırlığının on misli ağırlığındaki eşyaları taşıyabilmektedir.

Yapraklar ne kadar su neşrederler?

Bir santimetre murabbai bir yaprak, yirmi dört saatte 3 ile 9 gram arasında su neşreder.

Aya gitmek mümkün olsaydı...

Eğer Kamere gidebilmek mümkün olsaydı, küre üzerindeki eşyanın, orada, altı misli daha hafif bir siklet ifade ettiğini hayretle müşahade edecektik.

Çocuklardan mürekkebe bir hırsız çetesi yakalandı

Belgrad zabıtası 12-15 yaşlarında çocuklardan mürekkebe tam teşkilatlı bir çeteyi ele geçirmiştir. 14 yaşında bulunan bir çingene çocuğunun idare ettiği bu çete, şimdiye kadar bir çok hırsızlıklar yapmış ve en son olarak ta bir mağazadan yüz bin dinar kıymetinde mücevherat kaldırmıştır. Çalınan malların taksiminde küçüklerden birisi payını beğenmediğinden arkadaşları tarafından dövülmüş ve bunun üzerine zabitanın kat'iyyen bulamadığı çeteyi doğruca gidip polis direktörüne bildirmiştir.

Fakat ihbardan sonra yakalamak için giden polisler kimseyi ele geçirememişlerdi. Çünkü muhbir çocuk yaptığına pişman olmuş ve polislerin elinden kurtularak gidip arkadaşlarına vaziyeti anlatmıştı. Ertesi günü muhbir bir sokak ortasında ağır yaralı olarak bulunmuş ve arkadaşlarının ihaneti dolayısıyla kendisini bıçakla yaraladıklarını söylemiştir. Bu defa çok ciddi surette yapılan tahriyat üzerine polis 17 çocuktan mürekkebe olan bu çeteyi yakalamıştır. Çocukların hepsi de suçlarını itiraf etmişlerdir.

«Fitre» mizi Türk Hava Kurumuna vermek işini, gönülden bir istekle ödediğimiz vatan hizmetlerinin en başına geçirmeliyiz.

SİNEMA

Bu hafta göreceğimiz iki şayanı dikkat film

Dünyanın en güzel kadını olmakla maruf, Amerikalı yıldız Dorothy Lamour'un memleketimize gelen ilk filmi bu hafta İpek sinemasında gösteriliyor

Sakarya sinemasında gösterilmekte olan «Şen Haydud» filmi meşhur muganı Nino Martini tarafından çevrilmiştir.

Vak'a Meksikanın Amerika hududunda kâin bir şehrinde geçer. Küçük bir sinemada bir haydud filmi gösterilmektedir.

Braganza namında ki haydud, arkadaşlarıyla birlikte filmi seyretmektedir. Film den coşan haydudlar birbirlerine giriyorlar. Kargaşalığın önüne geçmek isteyen sinema müdürü seansa nihayet verir ve meşhur bir şarkıcıya güzel şarkılar söyletir. Braganza bu delikanlının sesine hayran kaldığından onu birlikte götürür. Chivo adında bulunan bu delikanlı radyoda konser vermek arzusunun beslediğinden haydudların reisi radyo merkezint basarak arzusunun yerine getirir.

Radyonun haydudlar tarafından basıldığını hisseden polisler takibe girişirlerse de muvaffak olamazlar. Haydudluğa sevk edilen Chivo bir genç kadın ile bir delikanlının bulunduğu otomobili tevkif eder. Chivo kadına tutulur. Bu arada Braganza yardımına bir diğer haydudu çağırır. Chivo kaçmaya muvaffak olur ve sinemaya davet ederse de müdür onu haydud sanarak polise teslim eder.

Chivo; masumiyetini isbat etmek üzere Braganzayı yakalamayı teklif eder ve teklifi kabul edilir. Chivo radyoda Braganzanın çok hoşlandığı şarkıları söyler ve nihayetinde esir tuttuğu delikanlıyı serbest bırakmasını istirham eder. Haydudların reisi Chivonun arzusunun yerine getirdikten maada beraberinde bulunuyor.

Şen Haydud filminden bir sahne

eder. Chivo kadına tutulur. Bu arada Braganza yardımına bir diğer haydudu çağırır. Chivo kaçmaya muvaffak olur ve sinemaya davet ederse de müdür onu haydud sanarak polise teslim eder.

Chivo; masumiyetini isbat etmek üzere Braganzayı yakalamayı teklif eder ve teklifi kabul edilir. Chivo radyoda Braganzanın çok hoşlandığı şarkıları söyler ve nihayetinde esir tuttuğu delikanlıyı serbest bırakmasını istirham eder. Haydudların reisi Chivonun arzusunun yerine getirdikten maada beraberinde bulunuyor.

Pariste resmî Daireler muhafaza Altına alındı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

derinleştirilmektedir.

Şimdiye kadar gerek Paris, gerek cironında 450 şüpheli binada araştırma yapılmış ve 700 kişi isticvab edilmiştir. Jour gazetesine nazaran, bütün resmî iş ve müesseseler sıkı bir muhafaza altına alınmışlardır. Nezaretlerde iş onları, evvelâ bir isticvaba tâbi tutulmakta ve üstleri arandıktan sonra içeride girmelerine müsaade edilmektedir.

Yeni deliller

Paris 19 (Hususî) — «Cagoullar» gizli teşkilâtın faaliyetine aid yeni deliller elde edilmiştir.

Bugün Lille şehrinde, domuz eti tasmağa mahsus bir kamyon şüphe üzerine durdurulmuş, içinde sandıklar dolu silah ve cephaneye bulunmuştur.

Parisin muhtelif semtlerinde yapılan araştırmalar neticesinde de büyük miktarda silah ve mitralyöz meydana çıkarılmıştır.

Gizli bir telefon şebekesi

Bundan başka, gizli bir telefon şebekesinin mevcut olduğu da anlaşılmiş ve bu şebekenin bazı askerî müesseselerle gizli teller vasıtasile bağlı bulunduğu nevdana çıkarılmıştır.

Dorothy Lamour «Dişi Tarzan» filminde

İpek sineması bu hafta dünyanın en güzel kadını namile maruf Dorothy Lamour'un çevirdiği «Dişi Tarzan» filmi göstermektedir. Mevzuu şudur:

Vak'a Malezyada geçiyor. Hula adındaki küçük kız kulübesi civarında balık avlamaktaadır. Bu sırada yabanî filler köye hücum ediyorlar. Yıkılan kulübeler altında yalnız bir ihtiyar kalabilmiştir. O da Hulayı arıyor. Çocuk küçük bir kaplan yavrusu ile oynamaktadır. Fakat büyük kaplan çocuğun üzerine atılmağa hazırlanırken adam bunun üzerine hücum ederek kaplanı öldürüyor. Kendi de aldığı yaraların tesirile ölüyor.

Çocuk yalnız kalmıştır. Aradan 15 sene geçiyor. Seyyahlar oralarda gezmektedirler. Bunların maiyetlerinde bulunan yerlilerin kumandanı Karen cesur bir adamdır. Yerliler büyük bir kaplandan çok ürkmektedirler. Seyyahlardan Christian kaplanı avlamağa karar veriyor.

Belçika Kralı Brüksele Döndü

(Baştarafı 1 inci sayfada)

3 — Beynelmîel bir cihan iktisat konferansının toplantıya çağırılması, fakat aklım kalmaması için daha evvel karşılıklı müzakereler ile zeminin hazırlanması.

Temin edildiğine göre Belçika Kralı dünyada huzurun ladesini bu üç meselenin haline bağlı görmekte ve bu üç meselenin de aynı zamanda halledilmesini istemektedir.

Asıl maksad ne imiş

Paris 20 (İkinciteşrin) — Petit Journal gazetesi:

— Belçika Kralının Londra'ya gitmesi cihan iktisad konferansından ziyade Almanya karşı Belçika kongosunun müdafaası içindir, demektedir.

Londra 20 (İkinciteşrin) — Belçika Kralının şerefine Haricîye nezaretinde bir ziyafet verilmiştir. Ziyafete Haricîye Nazırı Eden riyaset ediyordu ve Belçika Kralı ile İngiliz Kralının arasına oturmuştu.

Londra 19 (A.A.) — İyi malumat alan Belçika mehafilinde beyan olunduğuna göre, dün akşam Brükselden buraya gelen Janson'a Kral kabininin teşkil vazifesini ve rîse Janson bunu kabul edecektir. Janson, siyasî vaziyet hakkında Krala izahat vermek üzere Londra'ya davet olunmuştur.

Londra 19 (A.A.) — Belçika Kralı, saat 10 da Brüksele hareket etmiştir. Beraberinde B. Spaak ile B. Janson bulunuyor idi. İngiltere Kralı George, Viktorya İstasyonunda Kral Leopold'un hareketi

Fakat kaplanın yapmış olduğu ilk hücumunda yerliler onu yalnız bırakıyorlar. Kaplan Christiana hücum edeceği sırada bir emir ile hücumundan vaz geçiyor. Emri veren Huladır. Hula çocukluğunu bu kaplan ile maymun arasında geçirmiştir. Christiana yaralanmıştır. Hula çekinerek Christiana yaklaşmış muavenette bulunuyor.

Hula delikanlının avdet etmesini istememektedir. Fakat Christian; Hulayı arkadaşlarına götürüyor. Seyyahlar arasında bulunan Christian'ın nişanlısı Eva kız çok kiskanıyor ve yerlileri onun aleyhine kıskırtıyor. Yerliler kıyam ediyorlar ve seyyahları esir ediyorlar. İlk işleri bir büyücü sandıkları Hulayı öldürmektedir. Hula kaplanı çağırıyorsa da kaplan öldürülüyor. Fakat Christian kurtuluşuyor ve yerlilerin elebaşısını öldürüyor. Maymunlar yardıma geliyorlar. Yerliler kaçıyorlar. Eva Amerika'ya dönüyor. Hula ile Christian ormanlarında yaşamağa kararlaşıyorlar.

Filistinde şiddete karşı suikastlar

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Fransız vaziyeti nasıl görüyorlar?
Berut 15 (Fransız telgrafı) — Kırk gündenberi Filistinde bütün Akdeniz kıyılarına tehdit eden dahilî harb, yan-
gınlara ve suikastlara devam etmektedir.

İngiltere hükümeti tarafından itihaz edilen bütün askeri tedbirler, isyanı bastıramamaktadır. Nitekim dün de Kudüsün merkezinde bir dörtöl ağzında atılan bir bomba bir otokara tesadüf etmiş ve sekiz kişiyi öldürmüştür.

Askerî mahkemelerin tehditleri de hiç para etmemektedir. Nitekim Filistin yüksek komiserliği silah taşıyanları ölüm cezasına çarptıracağını ilân ettiği halde bu bile fayda vermemiştir. Çünkü burada bütün bir halk kütlesi kendisini kanun harici addediyor. Bugün 800,000 Filistin Arabı, 800,000 asidir.

Bitaraf müşahidelerin ve ecnebilerin kanaatine göre gerek Arab, gerek yahudi mehafiline hiç bir uzlaşma imkânı görünmemektedir. Bugünkü halde aradaki ihtilâfı yatıştıracak hiç bir çare yoktur.

Bugünkü ayaklanma, sırf Filistin işlerini tedkik etmek için teşekkül eden ve neticede Filistin ikiye parçalamaya karar veren İngiliz tahkik heyetinin bu raporuna karşıdır.

Arab dünyasının nefret, husumet ve kini bugün çok büyüktür. Bugün bu kütleyi bu hisler tamamlamış bulunuyor. Ve itihaz edilmekte olan şiddetli hattı hareket, bu hissi gitgide arttırıyor.

Arab dünyası için kat'i bir kurtuluş için bu yoi müreccattır. Her Arab suikadçısına bugün hem dinini, hem de milliyetini kurtarmak mevzuu bahsolduğu için yaptığı iş büsbütün mukaddes geliyor.

Bu güzel ve lâtif yerler bugün bir harb, bir mücadele meydanına dönmüştür. Yalnız akşamları, teşrinisani günleri batar ve bu güzel sahillerde fevkalâde gurup manzaraları vücoda getirirken minarelerde ezan okuyan müezzinler sonsuz ve büyük olan Allahtan kendi ırkları için merhamet diliyorlar.

EDEBİYAT

Tiyatronun geçirdiği buhran

(Baştarafı 6 ncı sayfada)

görmekten azab duyuyorlar. Sinirleri bozuluyor ve bunun tabii neticesi olarak, gördükleri birçok eserlerden hoşlanmıyorlar.

Hâsılı alaşıyor ki bugünün temaşa muharriri, yeni bir hayat içinde ve şüphesiz düne nisbetle çok yorucu günlerin müşkül şartları ortasında bunalmış olan seyircilerini yormadan eğlendirmek, yormadan düşündürmek vaziyetinde kalmıştır. Demek ki bugünkü sahne lisanı, bütün bu cemiyet insanların gündelik hayatlarında konuştukları lisanın az çok benzeri ve o konuşmaların birer parçası olmalıdır. Aynı zamanda bugünkü hayatın sür'at ve hareketi de bu devrin temaşa eserlerinde muhakkak belirlenmelidir.

deniz dibinin kendilerine bir mezar olacağını akillarına getiremiyorlar. Fenalıkları yalnız kendilerine olsa haydi ne ise.. Bütün vidalar yerlerinden çıktıkları zaman, gemi de parçalara ayrılmış olacak ve gemide ne varsa hepsi denize dökülecek. Bunu düşünen küçük vidaya bir hevet gönderelim, fikrinden vazgeçerelim.

Bunun üzerine vapurun her kısmında bulunan çivilerden bir hevet seçilip küçük vidaya gönderildi. Küçük vidaden münundu.

— Demek oluyor ki, dedi, ben mühim bir şahsiyetim bana bir hevet gelip rica ediyor.

Heyete baktı:

— Merak etmeyin sözünüz üzerine fikrimden cayıyorum. Denizin dibine inmiyeceğim, müsterih olunuz.

tarafa bırakılırsa) esas itibarile yerinden kıpırdamaz bir san'attır. Ne sinemada olduğu gibi bir anda değişebilen zamana, ne de onun gibi geniş mesafeye maliktir. Bu sebebden imkânları da bir hudud içindedir. İşte bunun için, artık tiyatrodan, mükâlemeden ve pek alışmış dekorlarla bin kere tekrarlanmış mevzulardan - ne kadar zarif ve derin de olsalar! - umumiyetle usanç duyulmaya başlanmıştır.

Eski repertuara gelince, Molière gibi büyük istisnalardan maada pek çoğu şimdiden unutulmaya mahkûm bir vaziyettedir. Ya sinemanın tesiri?... Fakat bu, büsbütün ayrı bir davadır ve ancak bu davanın tetkikinden sonra buna karşı bugünkü ve yarınki tiyatronun hakiki istikameti ihtimal daha doğru hatlarla

Atrıkada fena bir âdet

Dünyanın büyük bir kısmında medenî insanlar yaşadıkları gibi büyük bir kısmında da el'an vahşiler vardır. Bunların bize uymayan pek garib âdetleri görülür. Afrikada yaşayan bir kabileden evlenen kadınların ayak bileklerine ağır toparlak cisimler takarlar. Bunu takmalarından maksad, kadının evden çıkamaması içindir.

Suyu boşalan gö

Bomonti - Nektar	00,00	00,00
Aslan çimento	96 25	90 50
Merkez bankası	1,00	00,00
İş Bankası	6 85	—
Teleton	1 10	—
İttihat ve Değir.	1 15	—
Şark Değirmeni	7 10	0 30
Terkos	—	—

İSTİKRAZLAR

	Ağış	Kapanış
Türk borcu I peşin	00,00	00,00
• I vadeli	14 675	14 65
• II vadeli	00,00	00,00

TAVİLÂT

	Ağış	Kapanış
Anadolu I pe.	00,00	00,00
• I vadeli	4 20	4 20
• II pe.	00,00	00,00
• II va.	4 20	4 20
Anadolu mü. peşin	38 80	33 85

PARALAR

	Alış	Satış
1 Türk altını	1 91	1 92
1 Banknot Os B.	267	268

İlân Tarifemiz

Birinci sahife	400 kuruş
İkinci sahife	250 »
Üçüncü sahife	200 »
Dördüncü sahife	100 »
İç sahifeler	60 »
Son sahife	40 »

Muayyen bir müddet zarfında fazla ca mikdarda ilân yaptıracaklar ayrıca tenzilâtı tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife derpiş edilmiştir.

Son Posta'nın ticarî ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir:

Hâcîhük Kollektif Şirketi,
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

RADYO

Bugünkü program

20 İkinciteşrin 1937 Cumartesi
İSTANBUL

Öğle neşriyatı:

12.30: Plâkla Türk musikisi. 12.50: Havadis. 13.05: Plâkla Türk musikisi. 13.30: Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı:

18.30: Plâkla dans musikisi. 19: Safiye: Piyo ve keman refakatle. 19.30: Hava raporu. 19.35: Konferans: Dr. Sallim Ahmed: (Hastalıklara tahammül ve ademi tahammül ve sebepleri). 19.55: Borsa haberleri. 20: Sadi ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20.30: Ömer Rıza tarafından arabca söylev. 20.45: Semahat Özdenes ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, (saat ayarı). 21.15: Orkestra. 22.15: Ajans haberleri. 22.30: Plâkla solo- lar, opera. 22.50: Son haberler ve ertesi günün programı.

ANKARA

20 İkinciteşrin 1937 Cumartesi

Öğle neşriyatı:

13.30: Muhtelif plâk neşriyatı. 13.50: Plâk: Türk musikisi ve halk şarkıları. 13.15: Dahilî ve haricî haberler.

Akşam neşriyatı:

18.30: Plâk neşriyatı. 18.35: Çocuklara Karagöz: (Küçük Ali). 19.10: Türk musikisi ve halk şarkıları (Servet Adnan ve arkadaşları). 19.35: Saat ayarı ve arabca neşriyatı. 19.56: Türk musikisi ve halk şarkıları (Hikmet Rıza ve arkadaşları). 20.15: Edebi konuşma: Halil Vedat. 20.30: Türk musikisi ve halk şarkıları (Salâhaddin ve arkadaşları). 21: Ajans haberleri. 21.15: Stüdyo salon orkestrası. 21.55: Yarınki program ve istiklâl marşı.

Ölçü üzerine

Fenni Kasık Bağları

Mide, barsak, böbrek

düşkünlüğüne

Fenni

Korsalzar

İstiyenlere ölçü

tarifesi gönderilir

Eminönu

İzmir sokağı

Tel. 20219

ZAHARYA

Oreopulos

Taklitçilerden

sakininiz.

Emniyet Sandığı ilânları

Taksitli Emlâk Satışı

SEMTİ

CİNSİ

Muhamm
kıym
Lir

Beyoğlunda Feriköy İkinci kısım mahallesinde eski Hacıabraham, yeni Üçer katlı, beşer odalı, terkos ve elektrik tesisatını Sabun fabrikası sokağında eski 7 havi kârgir iki evin tamamı. 2500 mük. yeni 14, 16 No. lı

Şişlide, Feriköy İkinci kısım mahallesinde eski Haleblibrahim, yeni Üç buçuk katlı yedi odalı lesinde eski Haleblibrahim, yeni havi önu bahçeli kârgir bir evin tamamı. 1700 (No. taj 17 No. lı)

Beylerbeyinde Bürhaniye mahallesinde eski Halidağa, yeni Nurbey İki katlı beş odalı ve sarıncılı yarım kârgir maaahir sokağında eski 2, 2 mük. yeni 11, 11/2 bir evin tamamı. 300 No. lı

Beylerbeyinde Bürhaniye mahallesinde eski Halidağa, yeni Nurbey so- Kârgir aitu odalı maabahçe bir evin tamamı. 300 kağında eski 9, yeni 3 No. lı

Galatada Alacamescid mahallesinde Bir buçuk katta maaoda Mahmudiye caddesinde eski 266, yeni kârgir bir dükkân. 600 268 No. lı

Kasimpasada Bedreddin mahallesinde İki katta iki bölüklü ve beş odalı maabahçe ahşab bir evin tamamı. 900 de Aynialibaba sokağında eski 22 yeni 22, 22/1 No. lı

1 — Arttırma 22 T. Sani 937 tarihine düşen pazartesi günü saat 15 te yapılacak ve gayrimenkul en çok bedel verenlerin üzerlerinde kalacaktır.

2 — Arttırmaya girmek için muhammen kaymetin yüzde onu nisbetinde pey akçesi yatırmak lazımdır.

3 — Arttırma bedelinin dörtte biri peşin ve geri kalanı sekiz senede sekiz mü- savi taksitte ödenir. Taksitler yüzde beş faize tâbidir.

4 — Taksitler ödeninceye kadar gayrimenkul Sandığa birinci derecede ipotekli kahr. (7516)

Türk Hava Kurumu

BÜYÜK PİYANGOSU

İkinci keşide 11 / Birincikânun / 1937 dedir.

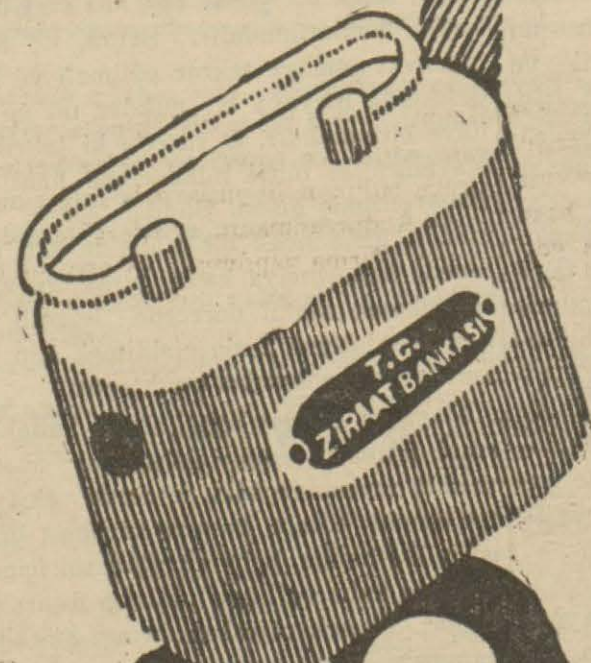
Büyük ikramiye: 40.000 Liradır...

Bundan başka: 15.000, 12.000, 10.000 Liralık ikramiyelerle (20.000 ve 10.000) liralık iki adet mükâfat vardır..

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin eden bu piyangoya iştirak ediniz..

Kumbârâ biri

HAYRETTİN ÇİZER

1000 yapâr.

TÜRKİYE
CUMHURİYETİ

ZİRAAT.BANKASI

Memleket meseleleri

(Baştarafı 1 inci sayfa)

olduğu son günlerde aldığım ve hâlâ da almakta olduğum bazı mektuplardan anlıyorum.

Üniversiteyi yakından tanıyan bazı dok-
torlar, bu arada bazı muallimler, millî bir ün-
versitenin ne demek olduğunu bilip de biz-
deki müessesenin ve böyle bir Üniversitenin
yüced şartlarına sahip olduğunu bilenler,
hep bana yazdılar ve bu üniversiteye dair
bir takım acı hakikatleri tam bir hürriyet
ve samimiyet içinde ortaya atmış oldukları-
ndan dolayı beni tebrik ettiler. Hatta, bu ar-
rada üniversite ile yakından ve resmi alâ-
kaları bulunanlar bile bana «Allah senden
razı olsun!» dediler.

Fakat, ne kadar dikkate lâyıktır ki yazı-
larım bizzat üniversite içinde de alâka ile
takib edildiği halde, oradan hiç bir ses çı-
kmadı; beni pek yakından tanıyan iki dost-
tunun derdli teşekkürlerinden ve imzasını
koymaya lüzum görmiyen birkaç talebe mek-
tubundan başka, üniversiteden hiç ses
çıkmadı. Üniversite, o büyük mey-
dan içindeki büyük bina, derin bir
sükût içinde, sanki çatısının altında düşü-
nen hiç bir canlı insan yokmuş gibi, lâkayd
ve hissiz, bir ölüm sükûneti içinde gömülü,
sadece sustu!

★

İsterdim ki, ve şu memleketin hürriyet ve
demokrasiye aşık bütün gönülleri hep isterdi
ki, benim üniversite hakkında yazdıklarım
hep yanlış olsun. Ben yanlış görmüş olayım
ve ters anlamış bulunayım. İsterdim ki, ben
bu meselede hep aldandımş olayım.

İsterdim ki, üniversitenin salâhiyetleri ma-
kamları meydana atıp bana desinler: —Ha-
yır, yanlış biliyorsunuz. Üniversitede her fa-
kültü dekanı değil, hattâ her hoça, hattâ her
doçent üniversite hakkında sorulan bir su-
ale serbestçe cevap verebilir. Bundan kork-
ması için hiç bir sebep yoktur. Ne devletin,
ne kanunun, ne de nizam ve örfün menet-
mediği bu salâhiyet, bütün dünyanın hür ün-
versitelerinde olduğu gibi, bizim üniver-
sitemizde de vardır. Bizim üniversitemizde
de her hoça, üniversite hakkında bir fikir
söyleyebilir ve hattâ üniversitenin teşkilâtı-
nı, çalışma tarzını tenkid ederek noksanların
ikmal hakkındaki fikirlerini serbestçe an-
latabilir! Bizim hocalarımızın kafalarını ün-
versitenin bürokrasi çemberi içinde sıkın
hiç bir şey yoktur. Hayır, Bay Birgen sen
aldamıyorsun!

Gönül isterdi ki üniversite profesörlerin-
den hiç olmazsa birkaçı çıksın ve bana şu
sözleri söylesin:

— Yanlıyorsun, Birgen, bizim üniversite-
mizde alelade pratisyenler gibi ücret alarak
muayenehane sahibi olan doktorlar, hoça-
lar yoktur. Bizde de profesörler, başka yer-
lerde olduğu gibi, yalnız konsültasyonla meş-
guldürler. Profesörlüğe avukatlığı hâlâ bir
elde tutan, nizam hîlâfına ve muvazaa yo-
lu, avukat yazıhanesine sahip olan hiç bir
profesörümüz yoktur. Bunu da yanlış öğ-
renmişsin. Veyahut, içimizde, kazara böyle
bir veya iki kişi bulunsun bile bundan üniver-
site muhitinin hiçbir haberi yoktur. Eğer ol-
saydı, biz derhal bunun önüne geçerdik.
Çünkü, biz, burada birbirimizin kusurlarına
göz kapayan ve birbirimizin hatırı için bir-
birimize ses çıkarmıyan hocalar değiliz, bi-
lâkis Türkiyeye ilim yaymak için bilâ istis-
na hepimiz, nefsimizi üniversiteye hasret-
mekte ittifak etmiş insanlarız!

Gene gönül isterdi ki talebe ile üniver-
site arasındaki münasebetler hakkında yaz-
mış olduğum da yanlış olsun. Yarım bu
memleket içinde hüküm ve rey sahibi ola-
rak rol oynayacak talebenin üniversite i-

çindeyken yüksek ilim ve ahlâk adamları -
nın eyle hürriyet ve demokrasi terbiyesine
alıştırılmakta olduklarını bana salâhiyetle
söyleyecek insanlar çıksın ve bunlar bana
diyebilsinler ki:

— Hayır, bunda da hataya ve gaflete düş-
tüm. Avrupada olduğu gibi bizim üniver-
sitemizde de talebe bir teşkilât sahibidir. Bu
teşkilâtın yalnız faydalı neticeler vermesi ve
talebenin az bilgi ve noksan hazırlık hase-
bille taşkınlık yapmalarına mâni olmak için
de, tıpkı Avrupada olduğu gibi, hocalarımız
ve doçentlerimiz bu teşkilât içinde talebe ile
beraber, tıpkı birer talebe gibi mevki sa-
hibidirlere ve onlarla elele, kafa kafaya ça-
lışarak, kendilerini yarıncı Türkiye'nin ge-
niş demokrasisi içinde, tam mânâsile hayri-
li birer unsur olarak yetiştirmeye çalışırlar.

— Yahut bana denilsin ki:
— Hata ediyorsun, hata! Avrupa üniver-
sitelerinde talebe teşkilâtı diye bir şey yok-
tur; orada da inzibat, söylenerek ve beklie-
yerek hoça ile talebe her gün birbirile kay-
naşarak değil, tıpkı bizdeki gibi susturarak
ve ceza verilerek temin edilir!

Nihayet isterdim ki ben yirminci asrın ve
bu asır cemiyetlerinin disiplin prensipleri-
ni yanlış anlamış olayım. Gafil ve cahil o-
layım. Bunun için bana şöyle bir ders ve-
rilsin:

— Yirminci asrın terbiye prensibi ile bun-
dan evvelki asırların terbiye prensibi ara-
sında hiç bir fark yoktur, sen hiç bir şey
bilmiyorsun, Birgen, aradaki terbiye farkı
değnek ve falâkının kalkması ve mektep i-
simlerinin değişmesidir. «Darülfünun» is-
mini «Üniversite» ye çevirmek kâfidir. Bu iş
de yapılmıştır. Başka ne istiyorsun?

Bir arzum da şu idi:

— Avrupadan getirilmiş olan profesörlere
ve bu arada bilhassa hekim profesörlere
karşı aleyhte bir propaganda yapıldığı yan-
lıştır. Eğer biz bunların haricte hekimlik
yaptıklarını istemiyorsak, bunu, vatandas-
ların yüksek ihtisastan mahrum edilmeleri
pahasına da olsa, bizim profesörlerimiz
kazançlarını müdafaa etmek için değil, bir
profesörün mutlaka kendisini üniversiteye
hasretmesi lâzım geldiği prensibini müdafaa
için yapıyoruz!

Nihayet, üniversiteden şunu da duymak
isterdim:

— Hocalarımız her gün derslerine devam
ederler. Devam etmek şöyle dursun, umu-
mîyle münevverleri alâkadâr eden türlü
türlü meseleler üzerine her gün üniversitede
konferanslar veriler. Dünyanın ve Türkiye-
nin hangi meselesi vardır ki üniversitemi-
zin konferans salonlarında tetkik ve müna-
kaşa edilmekte bulunmasın? Eğer bunlara
devam etmiyorsan hata ve kabahat sende-
dir. Profesör X in Çin - Japon davası hak-
kindaki konferanslar serisine niçin gelme-
din? Amerikadaki Now Deal hareketine ald
olarak profesör Y in konferanslarının nasıl
alâka uyandırmış olduğunu niçin görmedin?
Hitlerizmin yeni hukuk nazariyelerini, Fa-
sizmin korporasyon hareketini uzun konfe-
ranslarla tetkik eden büyük âlimlerimiz din
lemeğe gelmedinse kabahat bizde midir, sen
de midir?

★

Bütün bunlar gibi daha pek çok şey din-
lemek isterdim. İsterdim ki yazdığım yazı-
lar, üniversitemin ilim dokusunun ve müte-
essir olarak bana böyle cevaplar verilsin.
Halbuki, İstanbul şehrinin en yüksek ve en
tarifli bir mevkiline kurulmuş olan bu ün-
versite binası, sanki mermerden bir âbide
gibi, cansız ve soğuk, sustu. Hiç bir testir ve
ya teessür hareketi göstermedi.

Demek, çelebi, bizde de üniversite böyle
oluyor?

Korkunç ve seni bir hırsızlık

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Eski «Ağrı» emniyet müdürü Kâmil
Algök Çekirgede annesi ve kardeşi Ali Ga-
libe beraber oturmaktadır. Ali Galibin
de Kâmil Algökün de aileleri yoktur.
Bundan beş ay kadar evvel Kâmil, hasta
olan annesini tedavi için İstanbul'a gö-
türmüş, kardeşi Galibi sapaşlam Bur-
sada bırakmıştır. Fakat Galibe İstanbul-
dan yazdığı bir mektubun; (ölmüştür,
sizlere ömür...) derkenarile iade edildi-
ğini görünce, aklı başından gitmiş, hemen
Bursaya koşmuştur.

Bursada maalesef hakikatle karşı karşı-
ya gelmişse de kardeşinin nezdinde
bulunması lâzım gelen para - 25 lira - ile
kıymetli bir ceviz sigara tabağasının yer-
inde yeller estiği de gözünden kaçma-
mıştır. Derhal müddeiumumiliğe mü-
racaat ederek; kardeşinin bir cinayete
kurban gitmiş olması ihtimalinden bah-
setmiştir.

İşte asıl garabet ve akılları durduran
vaziyet te bundan sonra kendisini gös-
termiştir: Galibin mezarının açılmasına
karar verilmiş, fakat mezar açıldığı vak-
it vücutdan ayrılmış ve Galibe öldü ol-
mayan bir kafa ile karşılanmıştır.

Cesed üstünde bulunan bu yabancı ka-
fannın ne alt ve ne de üst çenesinde tek
bir diş görülmemesi, bilhassa dikkati cel-
betmiş ve bu vaziyet şüpheleri daha zi-
yade kuvvetlendirmiştir. Derhalyapı-
lan tahkikat neticesinde merhum Galibin
alt dişlerinin tamamından altın olduğu ha-
kikati meydana çıkarılmış ve seni bir hırs-
ızlık

muştır.

Bunun üzerine Yoksulevi vasıtasıyla
Galibin teviz ve tekfini kendisine ha-
vale edilen ve cesedi mezarına yerleş-
tirmiş bulunan 70 yaşlarında imam me-
zaracı Abdürrahmanın evinde şüphe üze-
rine araştırma yapılmıştır. Araştırma ne-
ticisinde alt ve üst iki kemik dişle bir da-
mak meydana çıkarılmıştır. Galibin altın
dişlerinin de mezaracı Abdürrahman ta-
rafından sökülüp çaldığı ve Galibin her
hangi bir şekilde yok edilen kafası ye-
rine bir başka ölü kafası koyması şüp-
hesi üzerine tahkikata girilmiştir. Ne-
ticede ölü diş hırsızlığından dolayı imam
tahkikat evrakile birlikte mahkemeye ve-
rilmiştir. Suçlu sorgu esnasında her şeyi
inkâr etmektedir. Mahkeme başka bir
güne bırakılmıştır.

Hariçten alınacak Vapurların yaşları

Ankara 19 (Hususi) — Türk bayrağı altı-
na girecek vapurlar hakkındaki nizamna
menin dördüncü maddesinin ikinci fıkrası
şu şekilde değiştirilmiştir:

Bundan sonra gerek yapılacak, gerek sat-
ılacak madde için yalnız bu nizamname-
nin 1 inci maddesinin hükmüne tâbidir. Bun-
ların kullanılması olarak alınmaları halinde
yaşları on beş seneye geçmeyecektir. Şu ka-
dar ki bu nizamname mer'iyet mevkiline
çıkartılan itibaren iki sene zarfında alma-
caklar için 22 yaş geçmemek esas kabul e-
dilmişdir. Ancak 1916-1920 senelerinde inşa
edilmiş olan gemiler alınmaz, bir de aynı-
ca gemiler için İngiliz ve Alman tasnif mü-
esseselerince verilmiş tasnif şahadetnamesi
ibraz olunmak şarttır.

ATATÜRK

(11) — 20 Kasım
Büyük Önder dün akşam
Mersinden Konyaya
hareket ettiler

(Baştarafı 1 inci sayfa)

killeri olduğu halde vagonlarından ine-
rek kendilerine istikbale gelen mülki ve
askeri erkânının ellerini sıkıştırdılar. Bu
esnada istasyonda toplanan binlerce hal-
kın alkışları ve: «Yaşa Atatürk» sesleri
yükseliyordu.

İstasyonda Büyük Şef asker, jandarma,
polis, belediye zabıtası müfrezelerile, iz-
ciler, mektepliler tarafından hürmetle se-
lâmlanmıştır. Bu sırada 21 top atılmış ve
bütün fabrikalar düdüklük çalmak suretiyle
Atatürkü selâmlamışlardır.

Büyük Önder halkın, «Yaşa, varol» ses-
leri arasında otomobillerine binerek doğ-
ruca Atatürk parkına gelmişlerdir. Ka-
pının önünde iki Hataylı kız kendilerine
güzel bir buket takdim etmişler ve hü-
tün Hataylıların minnet ve şükranlarını
sunmuşlardır.

Atatürk parkı gezmişler ve anıtı ted-
kik ettikten sonra asfalt caddedeki Kız
San'at okulu ve İsmet İnönü Enstitüsünü
şereflendirmişlerdir. Atatürk bir saate
yakın muallim ve talebelerle hasbihal-
yakde bulunmuşlar, memnuniyetlerini iz-
har buyurmuşlardır.

Büyük Önder şehirde bir gezinti yap-
tıktan sonra maiyetlerindeki zevatla bir-
likte istasyona gelerek vagonlarına bin-
mişlerdir.

Atatürk halkın coşkunu tezahüratı ve
yaşa sesleri arasında saat 13,20 de Mer-
sine hareket buyurmuşlardır.

Mersinde

Mersin, 19 (Hususi) — Atatürk bu
gün saat on beşte halkın candan ve sa-
mimî tezahüratı arasında şehrimizi şe-
reflendirmişlerdir.

Hususi vagonlarından inen Büyük
Önder beraberlerinde bulunan Baş-
vekil, Dahiliye, Nafia vekilleriyle ilk ka-
dın askeri tayyarecimiz Atatürk kızı
Sabiha Gökçen, Or ve Korgeneraler
olduğu halde istasyon ve caddeleri dol-
durdu binlerce halkın alkış «yaşa, va-
rol» sesleri arasında hükümet konağı-
nı teşrif ettiler. Bu sırada limandaki
vapurlar ve şehirdeki fabrikalar dü-
düklerini çalarak Büyük Şefi selâmla-
mışlardır. Şehir donanmıştır.

Atatürk hükümet konağında yarım
saat kadar meşgul olmuşlar, validen iz-
ahat almışlardır. Müteakiben beie-
diyeyi, yeni yapılan evleri, memleket
hastanesini, yapılmakta olan içme su-
yu bendlerini tetkik buyurmuşlar, a-
lâkadarlardan izahat almışlardır.

Atatürk yeni yapılacak halkevi ve
anıt ile alâkadâr olmuşlar ve vali ta-
rafından verilen izahatı tasvib buyur-
muşlardır.

Mersinden ayrılırken valiye Mersi-
ni ziyaretlerinden ve umumi faaliyet-
ten mütevellid memnuniyetlerini iz-
har buyurmuşlardır.

Büyük Önder akşam saat on yedide
halkın sürekli alkışları arasında Kon-
yaya hareket etmişlerdir.

Kanun Ve hayat

(Baştarafı 1 inci sayfa)

rılmıştır. Haydar Yılmaz mahkemede su-
çunu inkâr etmiş ve:

— Bu peynir tenekesini sokakta bul-
muştum. Hırsızlar çalmışlardır diye al-
dım, sahibine iade edecektim. Ben sade-
ce bir sevap işlemek istedim, demişti.

Fakat, duruşma sonunda suçlu sabit ol-
duğundan Haydarın 5 ay 25 gün hapsine
karar verilerek, tevkif edilmiştir.

Mahkemenin neticelenmesini müteakib,
samiin arasında bulunan bir kadın ileri
atılmış ve kucağında taşıdığı iki yaşında
bir çocuğu, davacının kollarına atarak:

— Sen, benim kocamı hapse mahkûm
ettirdin.. Al bu çocuğu, o hapiste iken, bu
yavruya sen bakacaksın.. diye bağırmiş-
tir.

Nobel sulh mükafatı Lord Robert Cecil'e verildi

Nevyork 19 (A.A.) — Lord Robert Cecil
Kolombiya darülfünunundan fahri doktor -
luk diplomasını aldığı esnada Nobel sulh
mükafatının da kendisine verildiğini duy-
muştur. Cecil bundan hem mütehayyir hem
çok memnun olmuş ve umumi cihan vaziyet-
inden bahsederek demiştir ki: «Her mîlle-
tin millî hayatı vardır. Bu hayat beynelmî-
lel münasebetlerle bir kanuna tebaan ida-
re edilmelidir. Dünya bu istikamette iler-
liyor.»

Şamda Türkiyeye, Hataya karşı hava çok değişti

(Baştarafı 1 inci sayfa)

geçen müddet zarfında Vatanî bloku u-
zun uzun içtimalar akdetti. Müzakereler
yaptı. Bu müzakereler hakkında mat-
buata resmî olarak iki satır kuru bir teb-
liğ verildi. Ve resmî olarak hiç bir şey
söylenilmedi. Kulisde söylenen şeylere
nazaran henüz blok içinde ihtilâf ve mü-
nakaşa devam ediyor. Ekseriyet, bu işin
Fransaca istenilen şekilde hal tarafını
iltizam etmekte olduğu gibi, Fransanın
Şam hükümetinden istediği şeyler üze-
rinde ısrar etmekte olduğu muhakkaktır.

Berutun Yüksek Komiserlik mehafili
ile sıkı temasta bulunan matbuatı, bu
işin zaruri olduğu ve Suriyenin nihayet
Cenevre kararını kabul ve tasdika mec-
bur bulunduğunu yazıp durmaktadır.

Suriye - Fransa muahedesinin kabul ve
tasdikinin buna ve bunun gibi bir iki me-
seleye bağlı olduğunu söylemekte ısrar
eden bu nevi gazeteler, bu şart ifa edil-
medikçe Suriye muahedesinin tasdik e-
dilmeyeceğini tasrih ediyorlar ve Şam
gazetelerince iktibas edilen bu neşriyat
ta hiç bir taraftan tezkib edilmiyor.

Aynı zamanda bir yandan Suriyenin
Türkiye ile münasebetleri bahsinde ve
bir yandan da Sancak işlerine karşı Su-
riyenin aldığı tavır ve hareketinde de bariz
bir değişiklik göze çarpmaktadır. Beru-
ta gelip te birdenbire hastalanmış ve hu-
susî bir trenle, Kont de Martel'in husu-
sî doktorunun refakatine Ankara'ya av-
det eden Menemencioğlu ile Suriye ha-
riciye nazırı arasında gayet samimî tel-
graflar teati edilmiştir. Suriye hariciye
nazırı, telgrafında Menemencioğluna â-
fiyet temenni etmiş, hariciye müsteşarı-
mız da hastalığı dolayısıyla Şamı ziyaret
edememiş olmasından dolayı teessüfle-
rini bildirmiştir. Suriye matbuatı, Şamı
ziyaret edecek olan Türkiye hariciye
müsteşarının neden dolayı bu ziyareti
yapamayarak Ankara'ya döndüğünü mat-
buatta neşrettirdiği bir tebliğ ile Suriye

efkârına bildirmeğe ehemmiyet vermiş-
tir.

Suriye başvekilî Cemil Mürdem 14
teşrinisani akşamı, hariciye nazırı Sa-
dullah Cabiri de 15 teşrinisani akşamı e-
rada bulunan diğer heyet âzalarını iftara
davet etmişlerdir. İftarda Kont de Mar-
telin vekili Ostroroğ da hazır bulunmuş-
tur.

Bir zamandanberi Şamda bulunan
Sancak meb'uslarını, geçende Sancağa
gitmiş olan Milletler Cemiyeti heyeti he-
yeti beraberine almamıştır. Bu mesele
gazetelerde bahis mevzuu olduğu sırada
meb'uslar, gazetecilere heyetin kendi-
lerini beraber götürmeğe lüzum görme-
diklerini ve bundan dolayı da kendilerin-
ce denilecek bir şey olmadığını söylemiş-
lerdir. Eskiden böyle bir hâdise kıyamet
kopmasını mucib olabilir ki bu defa me-
seleye Şamda gayet tabii olarak bakıl-
ması da gösterir ki hava çok değişmiş
bulunuyor.

Belçika Kralı
Brüksele
Döndü

(Baştarafı 1 inci sayfa)

3 — Beynelmîlel bir cihan iktisat kon-
feransının toplantıya çağırılması, fakat a-
kim kalmaması için daha evvel karşılıklı
müzakereler ile zeminin hazırlanması.

Temin edildiğine göre Belçika Kralı dün-
yada huzurun ladesini bu üç meselenin hal-
line bağlı görmekte ve bu üç meselenin de
aynı zamanda halledilmesini istemektedir.

Asıl maksad ne imiş

Paris 20 (İkinciteşrin) — Petit Journal
gazetesi:

— Belçika Kralının Londraya gitmesi cih-
an iktisad konferansından ziyade Al-
manyaya karşı Belçika kongosunun mü-
dafaası içindir, demektedir.

Londra 20 (İkinciteşrin) — Belçika Kralı-
nın şerefine Hariciye nezaretinde bir zi-
yafet verilmiştir. Ziyafete Hariciye Nazırı Fe-
den riyaset ediyordu ve Belçika Kralı ile İn-
giliz Kralının arasında oturmuştu.

Londra 19 (A.A.) — İyi malûmat alan
Belçika mehafillinde beyan olunduğuna gö-
re, dün akşam Brükselden buraya gelen
Janson'a Kral kabinesinin teşkil vazifesini ve
riise Janson bunu kabul edecektir. Janson,
siyasî vaziyet hakkında Krala izahat ver-
mek üzere Londraya davet olunmuştur.

Londra 19 (A.A.) — Belçika Kralı, saat
10 da Brüksele hareket etmiştir. Beraberin-
de B. Spaak ile B. Janson bulunuyor idi.

İngiltere Kralı George, Viktorya istasyo-
nunda Kral Leopold'un hareketi esnasında
hazır bulunmuştur.

Kral Brükselde

Brüksel 19 (A.A.) — Kral Leopold, re-
fakatinde B. Janson, Spaak olduğu halde,
saat 16,40 da Brüksele gelmiş ve mü-
nakaşat nazırı Jasper, Brüksel belediye
reisi Max ve İngiltere büyük elçiliği erkânı
ile görüştüktan sonra, Lacken şa-
tosuna gitmiştir.

Yeni kabine

Brüksel 19 (A.A.) — Kral, Jansonu ye-
ni kabineyi kurmaya memur etmiştir.

Hindî yarın son güreşini yapacak

Hind pehlivanlarından Muhammed
Fazzal, yarın dördüncü ve son maçını
Taksim stadında Türkiye başpehlivanı
Tekirdağlı Hüseyin ile yapacaktır. Gü-
reşin hakemliğini Cemal yapacaktır.

Müsabakaya saat üç buçukta başlan-
acaktır.

Menemencioğlu Suriye başvekilî ile bir arada

efkârına bildirmeğe ehemmiyet vermiş-
tir.

Suriye başvekilî Cemil Mürdem 14
teşrinisani akşamı, hariciye nazırı Sa-
dullah Cabiri de 15 teşrinisani akşamı e-
rada bulunan diğer heyet âzalarını iftara
davet etmişlerdir. İftarda Kont de Mar-
telin vekili Ostroroğ da hazır bulunmuş-
tur.

Bir zamandanberi Şamda bulunan
Sancak meb'uslarını, geçende Sancağa
gitmiş olan Milletler Cemiyeti heyeti he-
yeti beraberine almamıştır. Bu mesele
gazetelerde bahis mevzuu olduğu sırada
meb'uslar, gazetecilere heyetin kendi-
lerini beraber götürmeğe lüzum görme-
diklerini ve bundan dolayı da kendilerin-
ce denilecek bir şey olmadığını söylemiş-
lerdir. Eskiden böyle bir hâdise kıyamet
kopmasını mucib olabilir ki bu defa me-
seleye Şamda gayet tabii olarak bakıl-
ması da gösterir ki hava çok değişmiş
bulunuyor.

Bu hafta yapılacak maçlar

TAKSİM STADINDA:

Topkapı - İstanbulspor

Ahmed Adem

Eyüp - Güneş

Nuri Bosut

ŞEREF STADINDA:

Süleymaniye - Vefa

Nihad Bekdik

KADIKÖY STADINDA:

Fenerbahçe - Beykoz

Feridun Kılıç

Galatasaray - Beşiktaş

Sami

Fotoğraf tahlilleri

Zekâsına güvenilebilir bir genç

Tarlabası okuyucularımızdan Feridunun suali de şu:

— Muvaffak olacak mıyım? Zekâsına güvenenler, fiil ve hareketlerini kuvvetli seciyelere bağlandıkça muvaffakiyetlerini fena tesadüflerden korumaktan başka çare kalmaz.

Okuyan muvaffak olur

İstanbuldan Mahmuda:

Okumaktan zevk alanlar, ilim sahasında muvaffak olacaklarından emin olmalıdırlar.

Uyanık fikirli bir tip

Hekimhandan Süreyya imzasile soruluyor:

— Muvaffak olacak mıyım? Uyanık duygulu ve fikirli olanlar, muvaffakiyetin birinci plândaki vasıflarını elde etmiş bulunanlardır.

Sakin tabiatlı bir genç

Samsun okuyucularımızdan Recai karakterinin tahlilini istiyerek soruyor:

— İstikbalim nedir? Sakin tabiatlı olanlar, kendilerini hâdiselere daha az maruz bırakırlar. Bu hal, mütevazi ve samimi bir hayat teminine yararsa da; teşebbüslere, hamlelere lüzum vardır.

İki türlü muvaffakiyet

Hayreboludan S. Teker soruyor:

— Hayatta muvaffak olacak mıyım?

Şöhret ve ikbale sahip olmak muvaffakiyetlerin başında gelirse de sessiz ve sadasız olanları da vardır. Kabiliyetlerle mütenasib oldukça ikincisini elde etmek daima mümkündür.

Son Posta Fotoğraf tahlili kuponu

İsim
Adres

DİKKAT

Fotoğraf tahlili için bu kuponlardan 5 adedinin gönderilmesi şarttır.

Çanakkalede zeytincilik ve palamutculuk

Çanakkale (Hususi) — Memleketin ticari durumile yakinen alakadar olan vali Atif Ulusöğlü bütün tüccar ve esnafı Halkevine davet ederek memleketin ticari derdlerini dinledi. Umumi menfaati korumak için ne yapılacak lazımsa onlarla istişare etti. Söylenilen makul işlere çare bulacağını söylemekle beraber bilhassa borsanın lüzumundan bahsetti.

Buranın başlıca ihraç maddesini teşkil eden palamut hakkında bir nizamname yapılmıştır. Palamut ihracatı sıkı bir kontrol altına alınmıştır. Vilâyetimizden ihraç edilecek palamutlar için de ekonomi bakanlığı kontrolörlerinden Necati Yücel buraya tayin edilerek vazifeye başlamıştır.

Ziraat vekâletinin zeytincilik teşkilâtı 2-3 senelik bir maziye sahip olmasına rağmen memlekette bir hayli mühim işler başarılmıştır. Türkiye'de ilk olarak oldukça vasi mkiyasda çekirdekten zeytin yetiştirilmiştir.

Bu meyanda Ç. K. merkez fidanlığı 12.000, Kozludere fidanlığı 4.000, ve Bayramiç fidanlığı 3.000 fidan yetiştirmiştir.

Bundan başka dağlarda 6.000 delce zeytin ağacı aşılatılarak bunlardan 1.000 tanesi 18 mart 918 alana dikilerek gövdeleri kreşlenmiş, muntazam sıralarla dikilmiş veBoğazdan pek güzel bir manzara arz edecek hale getirilmiştir.

Zeytin ağaçlarının budanmaları, gübrelemeleri ve hasadı gibi bakım işlerinin zeytinciye öğretilmesi için zeytincilik kursları açılmış ve ehliyet gösterenlere lilyakat vesikası verilmiştir. Vesikasız kimseler zeytin budamadan menolunmuş, hasat zamanı tayin edilerek daha evvel hasat yapılması yasak edilmiştir.

Prusyadan yılan balığı isteniyor

Prusyadan bir müessese memleketimizden yılan balığı almağa talib olmuş, keyfiyet, Türkofis tarafından alâkadarlara bildirilmiştir.

Yılan balığı, tatlı suların denize döküldüğü yerlerde ve bazı göllerde mebzulen bulunmaktadır. Evvelce balıkları Rumlar tarafından fazla miktarda tutulan bu balık, son zamanlarda, rağbetsizlik yüzünden pek tutulmamakta ve satılmamaktadır. Uzun zamandır tutulmadığı için hayli ürettiği ve şimdi pek mebzul olarak bulunabileceği tahmin edilmektedir.

Altın 1090 kuruşa fırladı

Türk borcu tahvilleri, dün, İstanbul borsasında 14.75 lirada açılmış, on kuruş daha düşerek 14.65 lirada kapanmıştır.

Fransız frangi, Londra borsasında pek cüz'î bir miktar daha düşmüş, bir sterlin karşılığı 147.13 frank olarak açılmış, 147.25 olarak kapanmıştır.

Borsa haricinde, altın, bir iki kuruş daha yükselmiş, bir gün evvel 1088 - 1089 kuruşa satılırken dün 1090 kuruşa yükselmiştir.

Sivas - Erzurum tahvilleri

Dördüncü Sivas-Erzurum tahvillerinin bugünden itibaren kayıt muamelesine başlanmıştır. Kayıt müddeti 15 ikincikanuna kadar dir. Diğer tertibler gibi bu tebtibler de büyük bir rağbet görmektedir.

Balkan Antantı Merkez Bankaları müdürleri Ankarada toplanıyorlar

Romen ve Yunan banka direktörleri dün geldiler Yugoslav banka direktörü de bugün geliyor

Romen bankacıları şehrimizde

Önümüzdeki hafta içinde Ankarada yapılacak Balkan Antantı devletleri Merkez bankaları umumî direktörleri toplantısına iştirak edecek olan Romanya ve Yunan merkez bankaları müdürleri şehrimize gelmişlerdir. Romen hey'eti Romanya Merkez bankası umumî müdürü B. Costantinesko, bankanın Administratörü, harici servis şefi ve hususî kalem müdürü, dün şehrimize gelmişlerdir.

Yunan murahhasları da Atina bankası umum müdürü ile Pire bankası müdürü ve bir müşavirden mürekkeptir.

Banka direktörleri Perapalasa inmşlerdir. Bugün de Yugoslavya devlet bankası müdürünün gelmesi beklenmektedir.

Umumi müdürler bugün olmadıkları takdirde yarın Ankaraya hareket edeceklerdir.

Yunan murahhasının beyanları

Yunan devlet bankası umum müdürü Çu-deros, dün, kendisile görüşen bir arkadaşımıza şunları söylemiştir:

— Bu sene, Balkan Antantına dahil devletlerin merkez bankaları umum müdürlerinin konseyi Ankarada yapılıyor. Bankacılar konseyinin ilk toplantısı geçen sene Atina'da yapılmıştı. Ankarada akdedeceğimiz toplantıların bir hafta kadar süreceğini tahmin ediyorum. Bu müddet içinde Balkan Antantı devletlerinin merkez bankalarının teşriki mesâilsile para, döviz ve klering gibi meseleleri de müzakere edeceğiz.

Gelecek toplantımızın nerede yapılacağını Ankarada kararlaştıracağız.

Fındık ve ceviz ihracatı

8 teşrinisaniden 14 teşrinisanie kadar son bir haftalık fındık ve ceviz piyasasile ihracat vaziyetleri şu şekilde tesbit edilmiş bulunmaktadır.

Bir hafta zarfında, 1400 kilo Ünye, 3500 kilo İzmit, 2735 kilo Ordu, kabuklu; 2168 kilo

Ünye, 21105 kilo Samsun, kabuksuz ceviz İstanbul'a idhal edilmiştir.

Gene bir haftada, 4960 kilo Giresun, 8000 kilo Trabzon, 3760 kilo Vakıfkebir, 19280 kilo Görele, 1350 kilo Akçakoca kabuklu, 19050 kilo Trabzon, 4240 kilo Giresun, 3200 kilo Fat sa, 3120 kilo Ünye, 9120 kilo Görele. 16520 kilo da Akçakoca iç fındığı İstanbul'a idhal edilmiştir.

8 teşrinisaniden 14 teşrinisanie kadar olan bir hafta zarfında, İstanbul İmanından İskenderiyye 2390 kilo iç ceviz, Gidinyaya 11760 kilo kabuklu, 27534 kilo kabuksuz fındık, Köstenceye 2340 kilo iç fındık, Viyanaya 5850 kilo, Marsilyaya 23317 kilo iç fındık ihraç edilmiştir.

İstanbulda, şimdi, 16 ton kabuklu fındık 301 ton kabuklu, 10 ton da iç ceviz stoku vardır.

Kalay istihlâkı artıyor

Bu yıl ağustos ayı içerisinde dünya kalay istihsalı 17200 ton idi. Eylülde, istihsal miktarı 19000 tona çıkmıştır.

1936 ağustosundan 1937 ağustosuna kadar olan on iki aylık devrede dünya kalay istihlâkı 175.580 tonu bulmuştur.

Aynı devrede istihsal edilen kalan 192.868 tondur. Bu sene zarfında en fazla kalay istihlâk eden memleketler sırasile Amerika birleşik cumhuriyetleri, İngiltere, Rusya, Almanya, Fransa ve Japonyadır. Bunların haricindeki memleketlerin umumî istihlâkı yekünü 28962 tondur.

Pamuk ipliği fiyatları düşüyor

Dünya piyasalarında pamuk ipliği fiyatları, üç dört ay kadar evvel, oldukça mühim sayılacak nisbette düşmüştü. Bu düşüşün teşirleri, şimdi, piyasamızda da görülmektedir. Bizim en ziyade pamuk ipliği aldığımız yer Amerikadır. Düşüş nisbeti, yirmi numaradan aşağı ipliklerde yüzde on beş ve daha fazladır. Bazı ipliklerde yüzde otuza kadar da istihlâk edilebilmektedir.

Nezle Başağrısı Kırıklık Dikkat ediniz

Bu ilk tehlike alâmetlerini görür görmez derhal

NEVROZİN

Almak lâzımdır.

NEVROZİN soğuk algınlığının fena âkibetler doğurmasına mâni olmakla beraber bütün ıztırafları da dindirir.

İcabında günde 3 kaşe alınabilir

İsim ve markaya dikkat. Taklitlerinden sakınınız

• Son Posta, nın edebî romanı

— 36 —

Yazar Halid Fahri Ozansoy

Fakat bu anda garsonlardan bir ansızın salona girmiş olsaydı, ilk korkusu geçen Nerimanın artık hursundan kanatacak kadar dudaklarını ısırdığını, ara sıra vücudundan bir sarı gibi sarsıntılar geçtiğini ve çukurlarına sığmamış gibi açılan gözlerinin kıvılcımlar sağtığını bu alacakaranlıkta bile görebilirdi. Evet, Neriman da gidenden daha tabii bir halde değildi. Neriman da kudurmuştu. Adnan biraz evvel nasıl azgın bir canavarsa Neriman da şimdi ilk fırsatta onu parçalamak için üzerine atılacak bir dişi kaplan gibi idi. Zaten Adnana karşı en sevda, en ateşli, en mahrem dakikalarında bile bu yırtıcı ruh onda ne zaman eksilmmişti ki?

Onun kollarında daima tatmin edilemeyen bir açlık hissetmemiş mi idi? Öyle iken, çölde Sfenksin dilini çözmek isteyen bir Mısırlı sihirbaz kadın gibi üç yıldır hep onun etrafında dönmüş, çok defa en genç âşiklarını bile ona fedadan çekinmemişti. Bazan en yıldı-

zımlı saatlerde bir göl gibi durgunlaşan, lâpalaşan, bazan da en ölü havalarda birdenbire bir kasırga olup ormanları yıkaacak bir kudretle Nerimanı önüne katıp sürükleyen bu acı bir hakaretti! Buna tahammül edebilecek mi idi? Etmeli mi idi? Etmesine imkân ve mantık var mı idi? İçinde gittikçe büyüyen intikam hissiyle ne yapacağını, bu loş, تنها otele salonunun hangi mermer masasına başını vurup parçalıyacağını bilemeyen Neriman artık bunalyordu. Hemen fırladı, kararmağa başlayan merdivenden yukarıya odasına çıktı ve acele truvakarını omuzuna atarak tekrar aşağı indi.

Evli Adnan!.. Hele daha dünö kadar Beylerbeyli mahalle hanımlarının hediyeye ettiği kumaş parçaları ve yirtık eski sedirler içinden çıkarılmış saman kopuklarıyla, sevincinden Rumeli ağzı

türküler çağra çağra kendisine bebekler doldurup diken, bez donlu ve çıplak ayaklı bir kızla evli Adnan!.. Bu, ne gülünç bir levha idi, hele bu, kendisi için, Neriman için ne acı bir hakaretti! Buna tahammül edebilecek mi idi? Etmeli mi idi? Etmesine imkân ve mantık var mı idi?

İçinde gittikçe büyüyen intikam hissiyle ne yapacağını, bu loş, تنها otele salonunun hangi mermer masasına başını vurup parçalıyacağını bilemeyen Neriman artık bunalyordu. Hemen fırladı, kararmağa başlayan merdivenden yukarıya odasına çıktı ve acele truvakarını omuzuna atarak tekrar aşağı indi.

Bu anda otelci, merdivenin dibindeki ampülü yakmıştı. Nerimanın telaşlı halinden, gündüzkü beraber geldikleri bayı bulamadığına sinirlendiğini sandı. Bir lâhza tereddüden sonra:

— Adnan beye mi baktınız, hanıme-fendi, dedi, galiba işleri çıkmış, bavulu alıp gittiler.

Neriman, kısaca: — Biliyorum! Dedi ve otelcinin mütecessis nazarlarından bir an evvel kurtulmak için camlı kapıya doğru yürüdü.

Saraylı hanımda, yahud Belediye gazinosunda toplanmışlardı. Bir kısmı da Selekte kadeh tokuşturuyorlardı. Hiç şüphesiz içlerinde gündüz Adnanla beraber vapurdan çıktıklarını görenler de vardı. Şimdi ona Adnanı soracaklardı:

— Adnan bey nerede? Galiba vapurda kendisine raslamıştınız. Sizin otele mi indi?

Diyeceklerdi. Bu yarı alay, yarı ciddi ve dostça suallere ne cevap verecek ti? Adnanın Adaya gelmişken birdenbire çıkıp gidişini nasıl tevîl edecekti? İyisi mi iskelede hiç görünmemeli idi. Bunun için de çamhlara çıkacaktı. Hem bu saatte alacakaranlığın en alaca renklerle boyanan çamların dibi, Nerimana, içindeki fırtınayı gizliyecek en emin, en ıssız bir bucaktı. Ne Âşiklar yolunda tektük rastlıyacağı çiftlere kendisi bakacak, ne de onlar yanlarından geçen bu genç kadına dikkat edeceklerdi. Nihayet, kendisi için, aşıkının randevusuna giden bir bayan diyeceklerdi ve bu zandan kendi hesaplarına da bir gurur hissesi çıkacaklardı. Aşkların etrafında diğer aşkların da çırpındığını, kanadlandığını düşünmek, bilhassa genç âşiklar için heyecanlarını büsbütün çoğaltan bir düşünce değil mi idi? Neriman çok defa kendisi de, ortalık kararırken, bir günlük genç bir âşıkın kollarına yaslanarak geçtiği bu

çamhlarda başka bir çifte rastladığı zaman böyle sınırlarını gıdıklayan bir taze zevkle bu garib hisse kapılmamış mı idi?

Bacaklarında, geçirdiği asabî sarsıntıının zıddına, uzun uzun yürümek ihtiyacı ve kudreti görüyordu. Çankaya otelinin yanından kıvrılarak Telefon santralının önünden geçti ve santralin biraz ötesindeki bahçeli köşkün her akşam çiçekleri sulama saatinde asfalttan geçenleri de ıslatan hortum sularına kapılmamak için acele adımlarla Kadiyoran, yokuşuna doğru trimandı. İlkmeçtebe çıkan taş merdivenlerin önüne gelince bir an o tarafa, asıl Âşiklar yoluna çıkmağı düşündü, fakat derhal bu yoldan vazgeçti. Fırtınalı ruhunda, sebebini tayin edemediği bir arzuyu daha geniş ufuklara, hattâ bulutlara yükselmek istiyacı duyuyordu. En iyisi, yokuşu hiç sapmadan tâ yukarıya, Ayazmaya kadar çıkmak ve oradan sola kıvrılarak, İsatapesi gazinosile Ayazma arasındaki yolun ortasında iki uzak ve etekleri kandil pırlıtlı deniz parçası arasında ciğerlerine yükseklerin rüzgârını doldurmaktı. Belki ancak zaman biraz geniş bir nefes alabilirdi.

İsatapesine çıktığı zaman, gece âdeti çökmüştü. Önce, çamların arasına kayarak durdu ve Heybeli tarafına baktı. (Arkası var)

İstanbulda gömülü milyarlar etrafındaki gizli harb

Bizansın Defineleri

Profesör bana 2000 liralık bir çek uzatmıştı. Elimi iç cebime atıp çantamı çıkardım ve bir kâğıda sarılı bulunan elması kendisine teslim ettim

Ve gözlüklerini düzelterek telgrafa bir daha baktı:

— Pek çok sevdiğim Viyanalı bir dostum bu sabah sizi telgrafa bana tavsiye etti. Görüştüğümüze pek memnun oldum..

Dedi. Kendisine teşekkür ederek oturdum. Profesör telefonla bana bir kahve getirilmesi emrini verdikten sonra eğildi, elini gayet samimi bir tavırla dizime vurarak:

— Pardon, dedi, muhterem İstanbul müzeleri müdürü Hamdi bey dostumuzla bir şey görüşüyorduk..

Hemen:

— Rica ederim, devam ediniz. dedim. daha ziyade ne görüşüldüğünü anlamak merakle..

Profesör, Hamdi beyle büyük bir hürmetle ve silis bir fransızca ile konuşuyordu:

— Maalesef güzel şehrinizde çok kalıyacağım, dedi. İki gün sonra Suriyeye hareket etmeye mecburum. Antakya civarındaki Zincirli hafriyatını İngilizler almaya çalışıyorlar. Orada bulunmaya mecburum. Maamafih yarın müzedeki koleksiyonlarımızı memnuniyetle görmeye gelmek isterim.

Hamdi bey, Zincirli (Hamorabi) ye aid eserler bulunacağını hiç zannetmediğini, belki o civarlarda daha ziyade Etilere aid eser bulunduğunu söylüyordu. Sonra, profesörden, Viyana imparatorluk müzeler akademisile muhabereye vakit bulamadığından dolayı büyük bir nezaketle özür diledi ve hemen ayağa kalktı. Profesörü ertesi günü bekleyeceğini söyleyerek veda etti, beni de selâmlıyarak gitti.

Hamdi beyi kapıya kadar geçiren profesör odaya dönünceye kadar ben kendimi tamamen toplamıştım. Profesörün Hamdi beyle ilk defa görüştikleri ve resni konuştukları aşikârdı. Profesörün müzelerle alakası olduğunu da anlamıştım. Fakat tren soygunculuğu Perapalasta bir müzeler profesörü arasında zihninde hiçbir alâka tesis edemiyordum.

O aralık profesör tekrar salona dönmüştü. Başını tavana kaldırıp tatlı bir tebessümle bir müddet düşündü. Sonra bana:

— Affedersiniz, dedi, muhterem ababim, size mükâfatınızın derhal verilmesini bildiriyor..

Bu söz üzerine gayri ihtiyari kıpkırmızı kesilmişim. Zira gayet samimi bir tebessümle gülümseyen profesörün gözükleri altından beni dikkatle tetkik etmekte olduğunu farketmişim.

— Dostuma büyük bir hizmette bulunmuşsunuz!

Bana bu söz, pek manalı ve rümuşlu gelmişti. Tereddüdsüz:

— Evet! dedim.

Profesör güldü:

— Dostumun benden bir talebi var..

Arzu ettiğiniz takdirde ayrıca sizi yüksek bir maaşla istihdam edebileceğimi size söylememi istiyor.

— Teşekkür ederim..

— Fakat, doğrusu, sizinle açık görüşmek isterim..

— Buyurunuz.

— Anlaşılan dostum tarafından çok güzel bir fırsatta tecrübe olunmuşsunuz ve itimad kazanmışsınız. Fakat ben mesleğiniz hakkında hiçbir malûmat sahibi değilim.

Profesöre derhal:

— Bendeniz bir iş istemeğe gelmedim! Dedim. Profesör tekrar güldü:

— Malûm, dedi. Fakat şimdi bulunduğunuz işinizden memnun musunuz?

— Hayır...

— Ben de öyle tahmin ederim. Mesleğinizi sorabilir miyim?

— Tercüman..

— Hayır, vazifenizi sormuyorum. Hayatınızda hiçbir meslekle mesşul olmadınız mı?

— Oldum.

— Nedir?

— Tarih muallimi idim..

Profesörün birdenbire yüzünde bir

«Ka'riye camii civarında bir evin mahzenini gezeceğiz!»

“Son Posta”nın sergüzeşt romanı

— 8 —

memnuniyet parladı.

Yüzüme bir müddet garib garib bakarak düşündü. Sonra, pek ağır bir ciddiyetle:

— Çok iyi! dedi. Çok iyi! Benim memleketinizde bu işlerden anlıyan birine çok ihtiyacım olacaktır. Evvelâ dostumun ricasını halledelim de..

— Buyurunuz..

— Dostumun sizde emanet bir elması varmış. Galiba bulmuşsunuz..

— Evet..

— Bulmuş bir emaneti sahibine bizzat getirip teslim etmenize mukabil küçük bir mükâfatın ikram edilmesi son derece tabiidir. Elmas yanınızda ise şu iki bin liralık küçük çeki size takdim edeceğim..

Profesör hazır bir çeki uzatıyordu. Çek, hâmiline teydi edilmek üzere Osmanlı bankasına çekilmişti. Tereddüd etmeden para çantamı çıkardım ve bir kâğıd par-

çasına sarıdığım elması teslim ettim. Profesör teşekkür etti.

Sonra:

— Tarih muallimi bulunuşunuz çok isabet oldu, dedi. Acaba Bizans eserlerini hiç etüd ettiniz mi?

— Bir zaman şöyle merak ederek gözden geçirmiştim.

— Çok iyi. Tarih âleminin ve bütün dünya müzelerinin meşgul olduğu mühim bir meseleye hiç temas ettiniz mi?

— Ne gibi?

— Meselâ, dünya müzelerinde Bizans saraylarından sayılı birkaç eserden başka hiçbir şey olmadığını biliyorsunuz tabii.. İstanbulun fethinde, bu kıymetli ve zengin eserler yağma edilmiş olsa, elden ele dolaşarak gene müzelerle intikal etmeleri icab etmez miydi? Halbuki ortada Bizans hazinesinin eserlerine aid hiçbir şey bulunmayışı hiç nazarı dikkatinizi celbetmemiş midir?

— Vallahi, kat'î bir şey söyleyemem.

Çünkü meşgul olmadım, her ne kadar memleketimiz Bizans eserleriyle zengin olduğu için pek çoklarını gördüm de..

(Arkası var)

Gripinin faikiyeti

Çabuk tesir ederek ağrıları geçirmesine mukabil uzviyette hiçbir zarar yapmamasıdır

GRİPİN

Bu fena ve karışık havalarda en büyük yardımcınızdır. Baş ve romatizma ağrılarınızı geçirir, nezle ve gripi önler. Kadınların muayyen zamanlarındaki rahatsızlıklarına da iyi

gelir. İcabına göre 24 saatte 3 kaşeye ka ar alabilirsiniz.

Bütün bunlara rağmen mide ve böbreklerinze sıkıntı vermez ve kalbi kat'iyen yormaz.

“Gripin,, i ısrarla isteyiniz!”

“Son Posta”nın Hikâyeleri

Ona gök bile ağladı

Yazan: Salâhattin Enis

Boyu beş karış ya var, ya yoktu. O kadar küçük, o kadar küçük bir m'vezzi..

Hava, soğuk ve yağışlı. Topaneden binmiş olduğum tramvay, oldukça dolu olduğu halde bir kısım safrasını Karaköyde, diğer kısmını Eminönünde boşalttı. Eminönü meydanı elektriklerle pırl pırl.. fakat tramvayın buhulu camlarından haricin elektrik ziyası tramvayın içine bulanık, karışık ve mağmum bir ışık şeklinde, adetâ bulut altında kalmış bir güneşin donuk rengi halinde akse diyor.

Tramvay Eminönü durağından kalktı. Hafif bir ses:

— Son Posta, Akşam, Son Telgraf..

Ses o kadar körpe idi ki, gayri ihtiyari başımı arkaya çevirdim. Karışlasaydım, boyu beş karış ya var, ya yoktu. O kadar küçük, o kadar küçük bir müvezzi.. İlk dikkatimi sırtındaki mintanı, ikinci dikkatimi çıplak ayakları celbetti:

Minimini omuzlarla hafif kaburgalarını örten mintanında - muhtelif bez parçalarından - bir değil, üç değil, beş değil; bir sürü yama vardı. Bembeyaz yüzü, açık sarı saçlı koyu mavi gözlü bir yavru.. Dilenmiyor, çıplak ayağına, yağmurla yamyaş olan yamalı mintanına rağmen tramvaydan tramvaya atılarak ve caddelerin ıslak kaldırımlarında çıplak ayaklarla koşarak, küçücük yaşına bakılmıyarak beş on kuruş kazanabilmek için koşuyor, durmadan, dinlenmeden koşuyor..

İçim sızlıyor, kendi kendime:

— Koş yavrum... diyorum... Hayatta senin nasib ve kaderin de bu imiş.. Ne yaparsın, koş!..

Bir an kafamda, beynimin içinde bir hercümerç oluyor. Düşünüyorum: Ben de bir babayım, benim de bir oğlum var. O, oğlum ki, bu dakikada beni evimde bekliyor, hattâ sadece bekliyor değil, geç kaldığım zaman üzülüyor bile... Bir an gözümün önüne öldüğüm gün ve onu takib eden aylar geliyor. Manzarayı daha tamik edemiyorum.

Sirkeciye yaklaşırken tramvayda şiddetli bir karambul oldu. Öyle bir karambul ki, oturmamıza rağmen kendimizi müşkülâtle yüzü koyun yere kapanmaktan koruyabildik. Ne olurdu, tek hepimiz yüz koyun yere kapanaydık ta tramvayın arka sahanlığında Eminönünden Sirkeciye kadar bir tek gazete satan o küçüçük yavru, yere düşmeseydi ve dişlerini kanatmasaydı..

Bu hâdise, tramvayda üç beş kişinin nazarı dikkatini celb ve merhametini tahrik etti; ona:

— Bir yerin acıdı mı yavrum?..

Diye sordular.

Kat'î bir ifade ile ve dudaklarının iki yanından sızan ince iki kan çizgisine rağmen hattâ güler bir yüzle:

— Hayır.. hayır!..

Dedi.

Yüzü o kadar beşüştü, ve acısını o kadar saklamasını biliyordu ki, göstermiş olduğu bu necabet tramvayın sekiz on kişiden ibaret olan yolcularından üçünü alâkadar etti. Ondan gazete aldılar. Hattâ bunlar içinden birisi, üstü lime lime bir hamaldı. Emindim ki belki okuması bile yoktu.

Küçüğü yanına çağırdım:

— Oğlum adın ne senin?..

— Mehmed!.. diye cevap verdi.

Bir an düşündüm ve kendi kendime:

— Ah, yarabim!.. dedim.. Türkiyede

ne kadar, ne kadar da çok Mehmedler var, Mehmed ve Mehmedcik, lisanımızda ne ulvi ve mukaddes bir rümuşdur. Mehmedcik, Mehmedcik âbidesi, Hep bu rümuşun ayrı ayrı ifadeleridir.

Küçük Mehmed, parkın önünde tramvaydan atladı. Tramvay camını sisliyen buharı pardesümün yenile sildim ve onun ıslak kaldırımlarda çıplak ayaklarıyla ince senini tekrar işittim:

— Son Posta, Akşam, Son Telgraf!..

O zaman gayri ihtiyari tramvayın durmasından istifade ederek ben de tramvaydan indim.

— Mehmed!.. diye kendisini çağırdım; gazete almak isteyen bir müşteri olduğumu sanarak insiyaki bir hareketle elini gazetelerine götürdü. Kendisinden bir gazete aldım ve sordum:

— Mehmed!.. Senin kimin var?

— Neye soruyorsun amca?... dedi..

— Neye soracağım?.. Merak ettim de.. Cevap verdi:

— Sadece bir anam var. Babam ve ağabeylerim varmış, fakat onların hepsi ölmüş. Şimdi biz, annemle ikimiz kalmışız!..

Ben onu fazla muztarib etmemek için suallerimi fazla tamik etmiyorum; fakat o, gösterdiğim alâkadan mütehasis olacak ki sözüne devam ediyor:

— İki ağabeyim Balkan harbinde, ikisi de büyük harbe ölmüş; fakat anam, hâlâ onlar ölmeyi, muhakkak bir gün gelecekler... diyor.

— Ya, baban?..

— Ben, onu hiç hatırlamıyorum amca!.. Ben doğduğumdan birkaç ay sonra ölmüş.

— Ne iş yaparmış?...

— Küçük bir kâtibmiş... Ölünce bize 300 kuruş maaş bağlamışlar.

Onunla yavaş yavaş konuşarak Alemler yokuşunu çıkıyoruz.

Küçük Mehmed, şehrin kaldırımlarını dolduran bu kadar binlerce insan içinden bir kimsenin kendisile bu kadar yakından alâkadar oluşundan mütehasis olacak ki hattâ gazetelerini satmağı, yani asıl vazifesini bile unutmuş, sözlerine devam ediyor.

— Bu zamanda 300 kuruşla iki can geçinir mi amca?.. diyor.. Sonra anam çok ihtiyar; eskisi gibi çamaşıra, tahtaya gidemiyor; Ayakları tutuk... Onun için ben çalışıyorum.

— Mektebe gitmiyorsun o halde?..

— Ne gezer?.. Mektebe gidersem anamla ben kim geçindirir?..

Sultanahmed tramvay durağına gelince orada kendini tutamadı. Beni bırakarak tramvay bekleme yerine koştu ve insiyaki bir şekilde bir taraftan tramvaya girmeğe uğraşıyor ve bir taraftan da ince sesile bağıriyordu:

— Son Posta, Akşam, Son Telgraf!..

Zannederim ancak bir tek gazete satabildi, yahud hiç satamadı. Çünkü tramvaya girmesile tramvayın kalkmasını müteakip kendisini tehlikeli bir hareketle basamaktan atması bir oldu. Bir an durdu, etrafına bakındı, gelen geçen tramvaylara baktı. Vaktin geç olması hasebile, bir iş yapamıyacağına kanaat getirmiş olacak ki, oradaki bakkallardan birisine uğrıyarak yarım kilo ekme, biraz zeytin aldı. Sonra yemişinin önünde uzun bir lâhza durdu. Üzüm küte-

(Lütfen sayfayı çeviriniz)

Son Postanın tefriki: 104

Son Postanın tefriki: 104

Yıldız Sarayında 33 sene Bir Haremağasının Hatıraları

Yazan: Ziya Şakir

Nigâhnaz: "Aman kalfam, canım kalfam, ne olursa senden olur. İçim, Marmara çırası gibi yanıyor!," diyerek genç bir Ermeni ustasını sevdiğini söylemişti

Halk, bu adamın üzerine hücum ederek elinden bıçağını almak istemişlerdi. Halbuki bu azgın herif, elindeki korkunç kamayı teslim etmek şu tarafa dursun, orada bir iki kişiyi de yaralamıştı. Fakat derhal yakalanmış; zabıtaya teslim edilmiş hapse atılmıştı.

Bu adamın ismi, Ahmed Hamdi idi. Vaktile süvari jandarma iken, tarfedilmişti. Fatih camiinde çıkardığı bu vak'adan beş on gün evvel, Kör Alinin kafilesi arasına karışarak Yıldız sarayına da gelmiş, sarayın önünde bağırıp çağırarak, Abdülhamidi irticaa teşvik edenlerin önüne geçmişti.

Hamdi, o zaman ele geçmişti. Fakat, beş on gün sonra, Fatih camiinde çıkardığı bu hâdise üzerine yakayı ele vermiş; mahkemeye tevdi edilmişti.

Bu adamın muhakeme esnasında nazarı dikkati celbeden bazı şeyler söylemişti. Fakat; mahkeme, bu sözleri saded harici addederek uzun uzadıya tedkikata girişmemiş, yalnız müddeiumminin nazarı dikkatini celbettiği için, gayet mahrem olarak, Abdülhamid küçük bir adliye tahkikatı geçirmişti.

Ahmed Hamdi; mahkeme huzurunda, parça parça verdiği ifadelerde; şunu demek istemişti:

Bu adam, Adapazarlı bir dul kadınla evlenmişti. Bu kadının kızı, vaktile Abdülhamidin sarayına verilmişti. Fakat aradan üç sene geçtikten sonra; bu kızın, saraydaki hamamın külhanına düşerek yandığı işitilmişti. Annesi, hem bu meselenin aslını anlamak, hem de kızının metrük eşyalarını almak için o tarihte saraya müracaat etmişti.

Kadına:
— Kızın, kazaen hamamın külhanına düştü; yandı.

Demişlerdi. Ve kızın eşyaları ile beraber, bir miktar da ihsan vermişlerdi.

Gel zaman, git zaman, nihayet, meşrutiyet ilân edilmişti. Bu Ahmed Hamdi; şuraya buraya, hattâ bazı gazete idarehanelerine müracaat ederek:
— Abdülhamid; benim üvey kızımı, hamam külhanında çatır çatır yakırmış. Anası o tarihtenberi mecnun gibi bir halde. Padişahı dava edeceğim.

Diye bazı şeyler söyleyerek bunları gazetelere yazdırmak istemiş ve hattâ Bakırköy telgrafhanesinden, mabeyn başkibetbine:

«Zati şahane hakkında bir davamız var. Fakat padişah aleyhinde davayı muvafık bulmuyoruz. Bu meselenin aramızda halli için sarayı hümayuna celbimi istirham ederim»

sinin mostrasını dolduran ve elektrik ışığı altında sarı yakuttan bir salkımı andıran üzümün lezzet ve tadını gözlerle adeta yer ve içer gibi seyretti.

Beş on adım yürüdü. Adımları müte-reddiddi. Bir an durdu, durakladı ve za-yıf vücudünü parkin ıslak parmaklığına dayadı ve sonra bir hareket hamlesile geri döndü. yemişinin önünde durdu.

— Kilosu kaç kuruş bu üzümün?..

Manav cevap verdi:

— 25 kuruş...

— 20 ye olmaz mı amca!..

— Ne kadar istiyorsun?..

— Beş kuruşluk.

Dikkat ediyorum, şimdi küçük Mehmedin adımları daha çalâk, daha zinde.. Zeytin ekmekten başka ıslak 5 kuruşluk üzüm alabilmenin vermiş olduğu huzur ve teselliyet onu adeta değiştirmiş, yorgun yüzüne bir beşâset ve yorgun vücudüne adeta yeni bir hayat kudreti vermiş.

Belli etmeksizin onu takip ediyorum. Bu takibim, Sultanahmedin yangın sahasındaki harab bir kulübesi önünde nihayet buluyor.

Bir an ıslak gecenin soğuk havası için

Diye bir telgraf çekmişti. Çok tabiidir ki, bu telgrafta ehemmiyet bile verilmemişti.

Lâkin; bu adamın bu garib iddiası, birçok kimseler tarafından hakikat telâkki edilmiş, hattâ, birçok dedikodulara da sebebiyet vermişti.

Gerek o tarihte, ve gerek ondan sonra; bazı zevat bu meseleyi benden sormuşlardı. Henüz vakti gelmediği için ben bu sualleri sükût ile geçirtmişim. Artık tarihe karışmış olan bu meseleyi de şimdi size izah edeyim:

Nigâhnaz isimindeki bu kızın; sarayda, hamamın külhanında yandığı bir hakikattir. Kızı, çok iyi hatırlarım. Henüz, on sekiz on dokuz yaşlarında, fıkır fıkır, ateşli bir esmer güzeli idi. Böyle delişmen kızlar, Abdülhamidin muhitine yaklaştırılmadığı için, bu kız da, şehzade Bürhanettin efendinin daireesine verilmişti.

Aradan üç sene geçmişti. Bürhanettin efendinin ikametgâhında bazı tadilat yapılmasına ihtiyaç hissedilmişti. Yirmi, yirmi beş gün zarfında, inşaat işi bitmişti. Sıra, duvarların ve tavanların boyalarına, altın yaldızlı nakışlarına gelmişti. Bu işin çabuk bitmesi için de, sarayın ustalarına ilâveten, hariçten de birkaç kalemkâr getirilmişti.

Erkeklerin harem daireesine girip kadınlar arasında çalışmaları, sarayda emühim bir hâdise addedilirdi. Buna binaen bu inşaatın devamı esnasında, bütün haremağaları faaliyete geçmişlerdi.

Hal böyle iken; nasıl olmuştu, nasıl vakit bulmuştu; bilmem ki, bu Nigâhnaz isimindeki kız, kalemkârlardan genç bir usta ile sevişmişti. Ve doğruca kalfasına koşarak:

— Aman kalfam, canım kalfam, ne olursa senden olur. İçim, Marmara çırası gibi yanıyor. Benim derdime derman ol.. demişti. Ve macerasını kalfasına nakletmişti.

Zavalı kalfanın, aklı başından gitmişti. Çünkü; Nigâhnaz, çıkılması imkânı olmayan bir yola girmişti. Eğer seviştiği adam bir Müslüman olsa, bir dereceye kadar çaresi bulunabilirdi. Halbuki Nigâhnazın seviştiği genç, bir Ermeni idi. O tarihte, bir Müslüman kızının bir Hristiyanı yan gözle bakması bile, akla ve havsalaya sığmayan bir hiyanet telâkki edilirdi.

Mütaassib kalfa, öfkesinden çıldıracak hale gelmişti. Fakat, acemisinin zabtedemediği için kendisi de mes'ul olacağı cihetle, bu acı hakikati ne hazinedarlara, ve ne de Bürhanettin efendinin

de küçüğün ince sesi aksediyor:

— Anne...

Küçük Mehmed buna cevap alamıyor...

Ben düşünüyorum:

Belki sabahın akşamı kadar küçük, narin ve zayıf vücudüle ıslak kaldırımlarda koşmak, tramvaylardan tramvaylara atlamak suretile tehlikeli şerait altında hayatını kazanmak bu yavrucağın için çok elim bir mecburiyet olduğu halde küçük Mehmedin hayatta belki en büyük tesellisi bu izbide anasile karşılaşmaktır. Tekrar ince sesi aksetti:

— Anne!.. Annciğim!..

Kulübenin kapkaranlık manzarası ve küçük Mehmedin içeriye akseden huçukları bana her şeyi anlatmıştı.

Şapkamı çıkardım. Ayağımda yürüyecek kuvvet olmadığı için orada ilk rasgeldiğim taşın üstüne oturdum.

Yukarıda Allahın göğü, izbide küçük Mehmed ve dışarıda ben, üçümüz birbirimizden habersiz ağlıyorduk...

Yarınki nüshamızda:
Hastayı ziyaret
Çeviren: **Faik Bercmen**

validesine söyleyememiş; yalnız Nigâhnazı:

— Deli kız! Otur, oturduğun yerde.. alimallah seni aşkapsına bağlarım. O mundar herifin gözleri önünde kırbaçlarım.. diye, tehdid ile iktifa etmişti.

Halbuki, iş işden geçmişti. Nigâhnazın kalbine düşen aşk ateşi, artık bu zavalı kızı deli divane etmişti. Bazı arkadaşlarına derdini anlatmış; kendisini saraydan kaçırma bir çare bulmaları için yalvarmıştı. Tabiidir ki bu sözleri işidenler -korku ve taassublarından- kendisinden büsbütün uzaklaşmışlardı.

Nihayet bir gece; sabaha karşı, Bürhaneddin efendinin hamamının külhanı tarafından acıklı bir feryad işitilmişti. Bu feryadı duyan kızlar, yataklarından fırlayarak, külhana şıtab etmişlerdi.

Manzara, fecidi. Külhanın çukuru-na düşen Nigâhnaz, alevler içinde çürpüyordu. Kızlar ve haremağaları, onun bu cehennemî ateşler arasında kur taramazlardı. Onun için onlar da bağ-rışmaya başlamışlardı. Derhal dış kapıya adamlar koşmuşlardı. Nigâhnazı kurtarmak için, kapıdaki tüfekçileri, nöbetçi hademeleri çağırılmışlardı.

Fakat kapılar, kilidli idi. Üstüste kapanan bu kapılar açtırılıp da tüfekçiler ve hademeler yetişinceye kadar, zavalı Nigâhnaz, bir külçe kömür kesilmişti. Tabiidir ki Abdülhamid de bu feryadı işitmiş; ne olduğunu anlamak için adamlar göndermişti. Birkaç dakika sonra da, bu acı hakikat kendisine arz edilmişti.

(Arkası var)

Yeni neşriyat

«Çocuk» ve «Ana» — «Çocuk» dergisinin 62 nci sayısı bugün çıktı. Çocuk Esirgeme Kurumunun sırf yavrularımızın okuma ihtiyacını tatmin etmek kaydı ile çıkardığı bu dergi her nüsha daha mükemmel bir şekil almaktadır. Kurum, allelere hitab edecek olan «Ana» isminde bir dergi çıkarmağa da karar vermiştir.

Yeni Türk — Eminönü Halkevi tarafından ayda bir çıkarılan (Yeni Türk) mecmuasının 59 uncu sayısı çıkmıştır. Bu sayıda bir çok alakalı yazılar vardır.

Halkbilgisi Haberleri — Eminönü Halkevi tarafından ayda bir çıkarılan Halkbilgisi Haberleri adlı folklor mecmuasının 73 üncü sayısı çıkmıştır.

Bir Doktorun Günlük Notlarından

Cumartesi

(*)

Mevsim hastalığı: Zatürree

Mevsim hastalıklarından olmak üzere şurada burada zatüreeler görülmeye başladı. Zatürreenin mikrobi maldumdur. Pinomokon denilen bir mikrobi vardır. Bu her zaman ağzımızda, boğazımızda bulunur. Fakat biz zatüree olmayız. Zatüree mikroplarının akciğerlerde faaliyet göstermeleri için vücudün müvazenesinden bozulması lazımdır. Vücudün müvazenesinden bozulması da şiddetli soğuk algınlığı neticesi ile hasıl olur. Yağmur altında ıslanmak, cereyanı havada kalmak, üşümek gibi vaziyetlerde akciğerlerde ihtikan yani kan hücumu vaki olur. Ve zatüree mikrobları da derhal faaliyete geçerek bu mühim hastalık ilân olunur. Kışın bilhassa sonbahar ve ilkbaharda hava ve muhit derece hararetinin tebeddülâtı zamanlarında bu hastalık daha ziyade görülür. Şiddetli bir ateş ve titreme ile başlar, baş ağrısı görülür, öksürük olur ve böyle 7, 9, 11 gün devam ederek büyük bir ter krizi ile hasta sıfıyab olur. Fakat bu her zaman malesef böyle bitmez. İhtilâatı kalbiye vukubulur. İhtiyarlarda, kalbi zayıf olanlarda, alkolik olanlarda bu öldürücü ihtilâatlar daha ziyade beklenilir.

(*) Bu notları kesip saklayınız, yahut bir albüme yapıştırıp koleksiyon yapınız. Sıkıntı zamanınızda bu notlar bir doktor gibi imdadınıza yetişebilir.

Denizlerin Makyaveli Kaptan Bum - Bum

Çeviren: Ahmed Cemaladdin Saraçoğlu

Bir bölük piyade askerle müstahkem bir kaleyi benzeyen belediye dairesini işgal ettik. Biz topu topu 300 kişi idik ve bu küçük kuvvetle tamam dokuz saat binlerce âsiye karşı koyduk

Elim tabancamın kabzasını yakalamış, asabiyetle sıkıyordu. Gözlerimi karşımdakilerin gözlerine dikmiş dik dik bakıyordum.

Oh! Oh!.. Herifler kendilerinden ürkmeyişini ve erkeğe karşılarında dimdik durduğunu görünce şaşırıldılar, bocaladılar. Bunlar vahşi bir kurd sürüsü hissini veriyorlardı ve tıpkı kurdlar gibi içlerinden en açının, en kudrumuşunun üzerine atılıp ilk kurşunu yemesini bekliyorlardı. O zaman ben yeniden ateze hazırlanmaya kadar hep birden üzerime saldıracaklardı. Ben bir kişi, elli kişiye karşı ne yapabilirdim? Tabii neticede mağlûb olacaktım. Ancak işte o ilk hücumu göze aldırarak yiğit meydanda yoktu. Herkes evvelâ komşusunun üzerine saldırmasını bekliyordu. Ben bütün nefret ve hakaretimi dilimde toplamış bir halde kendilerini hücumu davet ettim:

— Haydi, ne duruyorsunuz ya!.. Yalnız size şurasını haber vereyim ki içinizden hangisi evvelâ kıpırdıyacak olursa onun son kıpırdığı olur. Çünkü onu ecdadına kavuştururum. Arka tarafına da Allah kerim... Haydi diyorunuz size!..

Düşman propagandası ile beyinleri sulanmış, aklıktan gözleri dönmüş olan bu çapulcu alayı içinde vaktile kumanda etmiş olduğum tuzak gemilerinde hizmet etmiş bir eski neferim de varmış. Zavalı o kadar perişan, o derece tanınmaz bir hale gelmişti ki kendisi söylemiş olsaydı ben mümkün değil, kendisini tanıyamazdım.

Bu eski neferim benimle karşılaşınca eski günleri hatırlayarak merdlik ve cesaret damarları depresmiş olmalı ki arkadaşlarına hitaben:

— Ne yapıyorsunuz çocuklar? diye haykırdı. Bu adam kaptan Lauterbach'tır ve kendisi harbde bize öz babalarımızdan daha ziyade iyilik yaptı. Bizi hakiki evlâdları gibi hoş tuttu. O, gürültüye pabuc bırakır bir adam değildir. Gelin, vazgeçin bu sevdamdan. Yoksa hepinizi birer birer haklar alimallah...

Maneviyatları zaten sarsılmış olan vahşi ve müfteris herifler bu sözler karşısında büsbütün durakladılar ve aralarında fiskos ettikten sonra çekilip gittiler.

Şayed bu sürü arasında o eski neferim bulunmamış olsaydı, bugün belki de çoktan toprak olmuştu. Herhalde iyi taliim bu meselede de imdadına yetişmiş, beni linç edilmek gibi korkunç ve tüyler ürpertici bir âkıbetten kurtarmıştı.

Bizim teşkilâta mensub gönüllü cüzütamları yararlıklarını, faydalarını, kızıl-ılar belediyesine hücum ettikleri gün, isbat etmek fırsatına ilk defa olmak üzere nail oldular.

Bir bölük piyade askerle müstahkem bir kaleyi benzeyen belediye dairesini işgal ettik. Belediye dairesine kale gibi dedim. Hakikaten de betondan yapılmış, kuvvetli bir bina olan «Hamburg» belediye dairesi bizi ortaçağ kaleleri gibi düşmanlarımızı karşı muhafaza etti. Biz topu topu (300) kişi idik ve bu küçük kuvvetle tamam dokuz saat binlerce kızıla karşı koyduk; mukavemet ettik.

Spartakistler civardaki sokaklara dağılmışlar ve en küçük manialardan istifade çaresini gözönünde tutarak bizi muhasara etmişlerdi. Belediye dairesinin önündeki tarasalar karşısında vücutte getirdikleri barikatlardan bize karşı fasilöz, lâkin tesirsiz bir mitralyöz ateşi açmışlardı. Bina cephesi isabet eden mitralyöz kurşunlarıyla sıyrılıyor, kabuk kabuk olup dökülüyor, lâkin mermilerin bize kadar nüfuz etmesine mâni oluyordu.

Bizim elimizde de mitralyözler vardı. Bunları pencereler gibi tabiiyevî noktalara yerleştirmiştik. Onların mitralyöz

ateşinin tesirsiz olması mukabil biz mitralyözler kızılar üzerine cehennem bir ateş tufanı saçıyorduk.

Spartakistler bir kere hücumu kıl belediye dairesini hücumla zaptetmiş teşebbüs ettiler. Lâkin isabetli ve keskin ateşimiz karşısında perişan oldular. Yaral cesedlerle dolu idi.

Hücumla bir kere edileceklerini alayınca binayı tutuşturmaya teşebbüs ettiler. Lâkin hamdolsun bu teşebbüsünde de muvaffak olmadılar. Zira bu ton kolay kolay ateş alır bir madde değildir.

İlânihaye mukavemet edebileceğimizi nihayet anlamış olacaklar ki müzakereye girişmek istediler ve bize bir murahabat heyeti gönderdiler. Bu bolşevik müzakere heyeti bize doğru ilerledi ve bunların bebaşlıları hülâsaten dedi ki:

— Pekâlâ, belediye dairesini ele geçirmek için yeni bir teşebbüste bulunacak değiliz. Bu bina gibi güzel ve nefis bir san'at eserini neden tahribe kalkışalım? Ho! ho!.. Bu baylar belediye dairesini nefis bir san'at eseri olduğuna bizim mitralyöz ve tüfek ateşimizin acısını tattıkları sonra anlamış olacaklardı.

Kızılların bu aldatıcı sözlerine inanılmaz olsam yalan söylemiş olurum. O zaman anlamış oldum ki bu çapulcular ancak kuvvet karşısında siniyorlar ve münhasıran yumruktan anlıyorlardı.

Bizim zayıflığımız nisbeten hafifti ve birkaç maktul ile yaralıdan ibaretti.

Kızıllar bu ademi muvaffakiyet üzerine şehirde tutunamadılar ve (Hamburg) yeniden sükûna kavuştu. Lâkin «Hamburg» sakin olmakla diğer Alman şehirleri kızıl tehlikeden kurtulmuş olmuyordu. Bilâkis pek çok Alman şehirlerde kan gövdeyi götürüyor, bütün vatan ihtilâli ateşleri içinde cayıp yanıyordu.

Almanya'da şimdi Spartakistler, komünistler, bolşevistler, anarşistlerden türemiş olan siyasi teşekküllerin neşriyatı yurdü bir kan ve ateş tufanı içinde boğuşup öldürmek, düşmanın yapamadığı bir şey yapmak istiyor gibi şursuz hareket ediyorlardı. Bizim gönüllüler ise bütün bu kana susamış çapulculara muhalif olarak nizam ve intizam; sükûn ve asayiş taraftarı idiler. Biz mevcut müşküllere yenerek Almanyayı hercebâdabad kurtarmak isteyen o zamanki hükûmete sarf diktik. Ben hususî bir ahzıasker şubesi vücutte getirmiştim. Hattâ gazetelere ilân dahi vererek gönüllü yazıyordum.

Gönüllü kriterlerim yalnız (Hamburg) da değil, hattâ (Berlin) de bile meşhurdur. (Arkası var)

Nöbetçi

Eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:

Aksarayda: (Sarım). Alemdarda: (Abdülkadir). Beyazılda: (Cemil). Samatlyada: (Erofilos). Eminönünde: (Beşir Kemal). Eyüde: (Arif Beşir). Fenerde: (Emilyadi). Şehremininde: (Nazım). Şehzadebaşında: (İ. Halli). Karagümrükte: (Suad). Küçükpazarda: (Necati Ahmed). Bakırköyünde: (İstapan).

Beyoğlu cihetindekiler:

İstiklâl caddesinde: (Dellâsuda). Tepebaşında: (Kinçoli). Karaköyde: (Hüseyin Hüsnü). İstiklâl caddesinde: (Limonciyan). Pangaltıda: (Nargileciyan). Beşiktaşta: (Nail Halid).

Boğaziçi, Kadıköy ve Adalardakiler: Üsküdarıda: (İmrahor). Sarıyerde: (Nuri). Kadıköyünde: (Saadet, Osman Hüsnüsi). Büyükdada: (Şinasi Ruza). Heybeliada: (Tanaş).

K A Ş E

NEOKALMİNA

Grip, Baş ve Diş Ağrıları, Nevralji, Artritizm, Romatizma

Üşütmenin, Grip, Nezle, Baş ve Diş Ağrılarının Kat'i ilâci **KESKİN KAŞELERİDİR.** Bahçekapı Sa.ih Necati

İ L Â N

ETİ BANK FREĞLİ KÖMÜRLERİ İŞLETMESİ Kömür Satış Şubesi'nden

İstanbulda ve bilâhara icabında Zon guldakta muhasebe işlerinde çalıştırılmak üzere seksen liraya kadar aylık ücretle ve imtihanla müptedî bir memur alınacaktır. İsteklilerin aşağıdaki şartları haiz bulunmaları lâzımdır.

- 1 — Türkiye Cumhuriyeti tabaasından olmak.
- 2 — Askerlik hizmetini yapmış bulunmak.
- 3 — Yaşı otuzdan yukarı olmamak.
- 4 — En az Lise veya Orta Ticaret Mektebi mezunu olmak.
- 5 — Sıhhat raporu ibraz etmek.
- 6 — Bir suçla mahkûm olmadığına dair vesika ibraz etmek.

Bu şeraiti haiz bulunanların imtihan günü olan 10 ilkkânun 1937 ye kadar Tophanede İskele caddesinde 28 numara daki daireye müracaatları.

İhisarlar Umum Müdürlüğünden: "İmtihanla Memur Alınacaktır,"

İdaremiz mühakatında açık ve açılacak memuriyetlere imtihanla memur alınacaktır. İmtihan İstanbulda 30/11/1937 Salı günü saat 13 de Sirkeci İhisarlar Memurin kursu binasında yapılacaktır. İmtihana girmek isteyenlerin, aşağıdaki evsaf ve şeraiti haiz olmaları gerektir.

- 1 — Lâakal orta mekteb tahsilini bitirmiş olmak.
- 2 — Askerliğini «filî veya kısa hizmetli» bitirmiş olmak.
- 3 — 21 yaşından aşağı ve 30 yaşından yukarı olmamak.
- 4 — Sıhhatli olmak ve vazife ifasına mâni bir rahatsızlığı bulunmamak.
- 5 — İyi ahlâk sahibi olmak.

Bu beş maddedeki şartların muhakkak tevsiki gerektir.

İmtihan mevzuu şunlardır:

- 1 — Hesap : Adadı mürekkebe, tak sim gurema, halita, tenasüp, faiz, iskonto.
- 2 — Hendese : Satırlar, Hacimler.
- 3 — Muhasebe: Usulü defteri «İhtiyaridir.»
- 4 — Coğrafya: Umumi Türkiye.
- 5 — Kitabet : Orta tahsile göre.

Not:

İmtihana girmek isteyenler şimdiden bir dilekçe ile ve evrakı müsbiteleriyle üç adet fotoğrafla birlikte İdaremiz Memurin Şubesine müracaat etmelidirler.

B — İmtihan neticesinde aynı derecede muvaffak olanlar arasında ecnebi lisana vâkıf bulunanlarla muhasebe suali ne doğru cevap verenler tercih edilirler.

«7662»

Lev et Demiryolları ve L manarı sletme Umum idaresi İlanları

Muhammen bedeli 68250 lira olan 30,000 adet normal hat çam traversi 30/İkinciteşrin/1937 salı günü saat 15,30 da kapalı zarf usulü ile Ankarada İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 4662,50 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve nafia müteahhitlik vesikası ve tekliflerini aynı gün saat 14,30 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler 341 kuruşa Ankara, İzmir, Eskişehir ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. (7719)

Nafia Vekâletinden:

29 Birincikânun 937 Çarşamba günü saat 15 me Ankarada Vekâlet Malzeme Eksiltme Komisyonunda 171185 lira muhammen bedelli 90 adet basit ve 3 adet muzaaf İngiliz makas takımı ile 4 basit makaslı bir telâkkinin kapalı zarf usuliyile eksiltmesi yapılacaktır.

Bu hususa aid eksiltme şartnamesi ve teferruatı 856 kuruş mukabilinde Ankarada Vekâlet Malzeme Müdürlüğünden alınabilir.

Muvakkat teminat 9809 lira 25 kuruştur.

İsteklilerin teklif mektublarını talimatnamesine göre Vekâletten alınmış Malzeme müteahhidliği vesikasıyla birlikte 29 Birincikânun 937 Çarşamba günü saat 14 de kadar Ankarada Malzeme Müdürlüğüne vermeleri lâzımdır. «7627»

Inhisarlar U. Müdürlüğünden:

I — İdaremizin Cibali Tütün Fabrikası etrafına şartnamesi mucibince yapılacak trotvarla binanın harici badana işi pazarlık usuliyile eksiltmeye konulmuştur.

II — Keşif bedeli 986 lira 32 kuruş ve muvakkat teminatı 73-98 liradır.

III — Pazarlık 7/XII/1937 tarihine rast İlyan Salı günü saat 14 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartname ve keşifnameler 5 kuruş bedelle hergün sözü geçen şubeden alınabilir.

V — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. «B.» «7867»

ŞEHİDLİKLERİ İMAR CEMİYETİNDEN:

Cemiyetimizin, 938 yılı için takvim ve muhtıra çıkarmadığı ve piyasadaki takvim ve muhturalarla hiç bir alakası bulunmadığı sayın halka ve müessesata arz olunur.

Kolaylık-Şıklık

Her şeyden evvel kolaylığı arayan spor meraklıları Bayanlar, onlar için yapılmış olan bu sentör-köftelleri giyerek şıklığı da tamin etmiş olurlar. Mutlaka inceletir. Vücudun tenesübünü düzeltir ve en geçid hareketlerde bile kat'iyen kaymaz.

Fiyatı: 7 1/2 liranın üstü.

Satış yeri yalnız:

J. Roussel

İSTANBUL, Beyoğlu

Tünel meydanı 12 No. lu, Mağazamız; ziyaret ediniz veya 15 No.lu telefonumuzla iletişiniz. Fiyatlarımızda büyük tenzilat.

Operatör - Urolog

Dr. Mehmet Ali

İdrar yolları

hastahıkları mütehasısı. Köprübaşı

Eminönü han, Tel: 21915

Dr. İHSAN SAMİ BAKTERİYOLOJİ LABORATUARI

Umumi kan tahlilâtı, frengi nokta nazarından Wasserman ve Kahn teamül-leri, kan küreyvatı sayılması, tifo ve sıtma hastahıkları teşhisi, idrar, balgam, cerahat, kazurat ve su tahlilâtı, ultra mikroskopi, hususi ağılar istihzarı. Kanda üre, şeker, Klorür, Kollisterin miktarlarının tayini.

Divanyolu: No. 113. Tel: 20981

Can Rızkullah Kürdi

Halepte bütün Türkçe ve yabancı gazete ve mecmualar bayii

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Soğuk algınlığı - Nezleye karşı PASTİL ANTİSEPTİK KANZUK

Teneffüs yollarile geçen hastalıklara karşı koruyucu, tesiri kat'i pastillerdir. Nezle, bronşit, grip ve boğaz rahatsızlıklarında, ses kısıklığında pek faydalıdır. Bütün eczanelerde bulunur.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU - İSTANBUL

İstanbul Üniversitesi Arttırma, Eksiltme ve Pazarlık Komisyonu İlanları.

1 — 348 bin 437 lira 96 kuruş keşifli İstanbulda Cerrahpaşa hastanesinde yapılacak Şirüji Kliniği binası inşası kaplı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

2 — Bu işe aid şartnameler şunlardır:

A — Eksiltme şartnamesi.

B — Mukavele projesi.

C — Bayındırlık Genel şartnamesi.

D — Özel şartname.

E — Keşif cetveli, tahlili fiat cetveli, mesaha cetveli.

F — Proje.

İstiyenler bu şartnameleri ve evrakı keşif bedelinin yüz binde beşi nisbetinde bedel ile Güzel San'atlar Akademisi Tatbikat bürosundan alabilirler.

3 — Eksiltme 29/11/1937 Pazartesi günü saat 16 da Üniversite Rektörlüğünde yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 17 bin 687,52 lira muvakkat teminat vermesi ve bundan başka aşağıdaki vesikaları haiz olup getirmesi lâzımdır.

1 — 1937 senesine aid 150 bin liralık Bayındırlık Bakanlığından alınmış inşaat müteahhitlik vesikası ve talibin kendisi bizzat mühendis veya mimar değilse inşaat müddetince fennî mes'uliyeti kabul ettiğine dair bir mühendis veya mimarın Noterden tasdikli senedini ve yahut da bir mühendis veya mimarla müş-tereken taahhüde girdiğine dair noter senedi vermesi.

5 — Teklif mektupları 3 ncü maddede yazılı bir saat evveline kadar Üniversiteye getirilerek eksiltme komisyonu başkanlığına makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek mektupların en geç 3 ncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfının mühür mumu ile iyice kapatılmış olması şarttır. Postada gecikmeler kabul edilmez. «7541»

1 — Muhammen bedeli 6020 lira tutan Fen Fakültesi Jeoloji Enstitüsüne alınacak âletler 22/11/1937 Pazartesi günü saat 15 de Üniversite Rektörlüğünde ihale edilmek üzere açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — İsteklilerin 2490 sayılı kanunda yazılı belgeler ile beraber % 7,5 muvakkat teminat vermeleri lâzımdır. Liste ve şartname hergün Rektörlükte görülebilir. «7475»

Eski ve Yeni Halılar satın alınır

İstanbul Posta kutusu 261 e
mektupla müracaat.

Son Posta

Yeyml, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi
Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25.
İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aittir.

ABONE FİATLARI

	1 Sene Kr.	6 Ay Kr.	3 Ay Kr.	1 Ay Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANİSTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

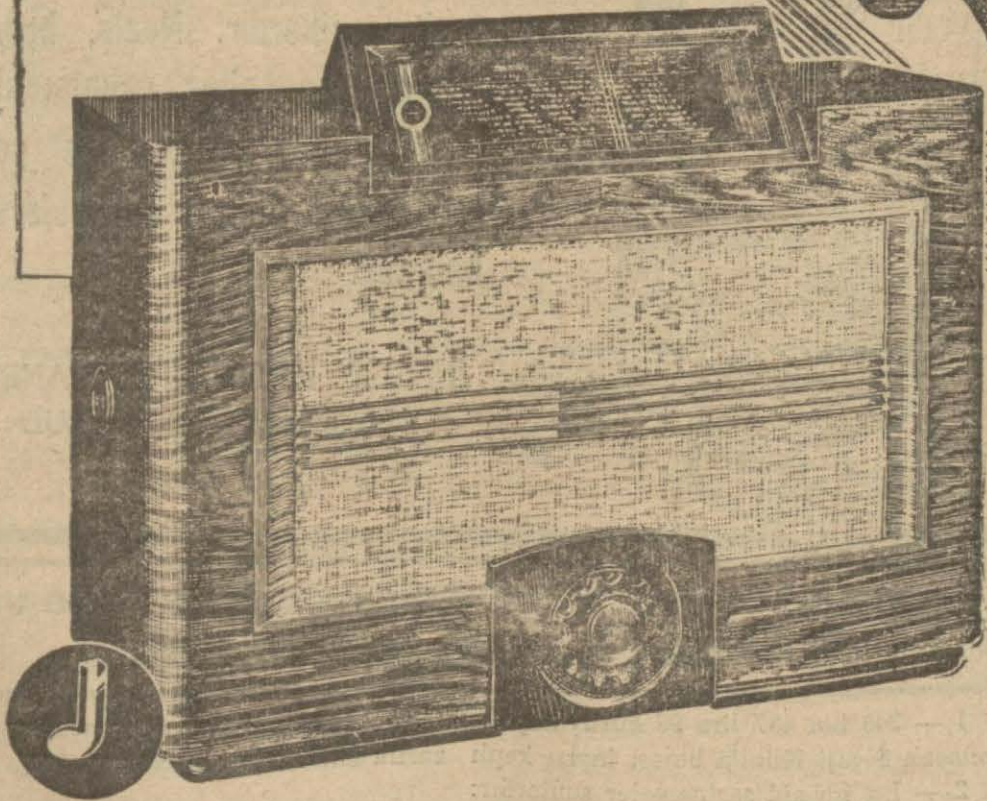
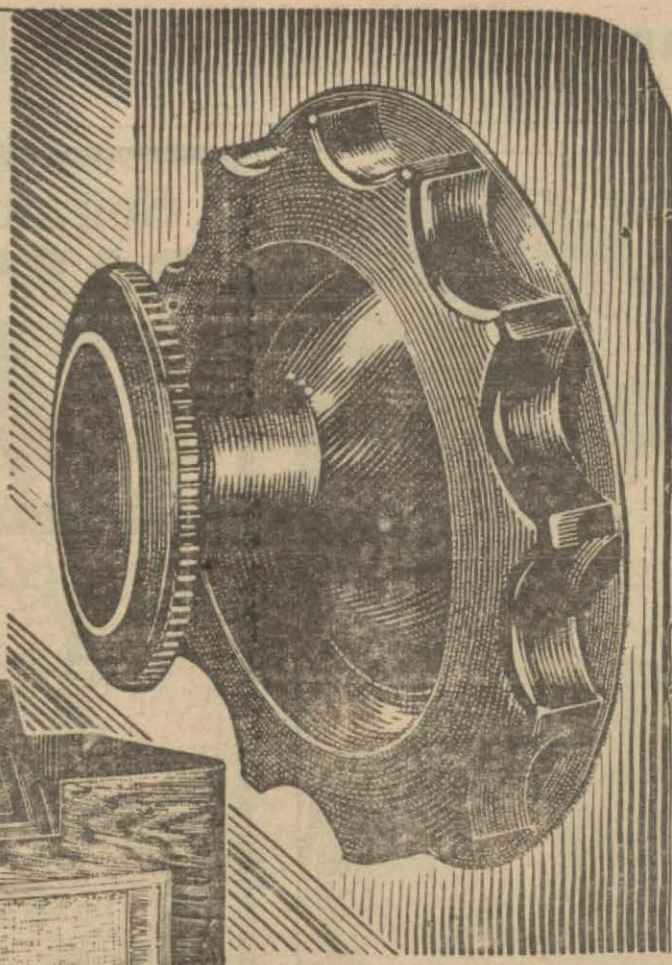
Gelen evrak geri verilmez.
İlanlardan mes'uliyet alınmaz.
Cevap için mektuplara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lâzımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul
Telgraf : Son Posta
Telefon : 20203

BOZKURT
Tıraş Sabunları
FEVKALADE KÖPÜRÜR
ve cildi yumuşak tutar

Piyasada MEVCUT BÜTÜN TIRAŞ SABUNLARINDAN ÜSTÜN olan **BOZKURT** tıraş sabunları. ÖZTÜRK ÇOCUKLARININ MALIDIR ve ÖZTÜRK işçilerinin elinden çıkmıştır. Teneke kutusu 25 kr.

Bu radyonun
ayarı şayanı
hayret bir
hâdisedir!

Idaresi güç ve karışık 3
veya 4 düğme yerine
bütün ayarları bir mer-
kezden idare eden tek
düğme geçmiştir.

Bunlardan başka yalnız PHILIPS'in temin edebildiği bir çok tekâmül radyonuzu, intihap etmeden önce 1938 PHILIPS modellerini tecrübe ve tetkik ediniz.

PHILIPS

Satış yerleri ● PHILIPS SALONU Galata Jeneral Han, Voyvoda cad. 17 ve acentaları OROZDİBAK, İstanbul BASMACIYAN, İstiklâl caddesi, Beyoğlu — EKREM, Kadıköy Muvakkithane caddesi 49 — AHMED ve HAMİD Özgül, Pendik ve başlıca taşra vilâyetleri.

H A S A N

Yarım yağlı gece ve deniz kremile
Menekşe ve acibadem

Yağsız Kar Kremi

ACIBADEM YAĞI KREMI

Çilleri, sivilceleri, ergenlikleri izale eder. İhtiyarları gençleştirir, gençleri güzelleştirir.

HASAN ismine ve markasına dikkat.

GRİPİN

Baş, diş, nezle, grip, romatizma nevralsi, kırıklık ve lütüm ağrılarınızı derhal keser. İcabında günde üç kaşe alınabilir. Taklitlerinden sakının ve her yerde ısrarla Gripin isteyiniz.

KIŞ GELİYOR: DİKKAT EDİNİZ!...

SEFALİN

Grip-Nezle-Bronşit-Baş-Diş Romatizma ve üşütmekten

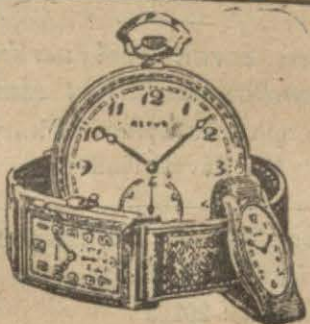
husule gelen bütün ağrılara karşı en kuvvetli ilâç..

SEFALİN

Lüzumunda günde 3 tane alınabilir.
Mide ve kalbi yormaz - Tesiri ânidir.
Taklitlerinden sakının, ısrarla SEFALİN isteyiniz.
1 lik ve 12 lik ambalajları vardır.

SEFALİN'i bir kere tecrübe eden onu ısrarla istemektedir. Siz de alınız.

REVUE saatini isteyiniz.
Cins, model ve fiyat hususunda diğer yüksek
marka saatlerle mukayese ediniz.
Kullanılardan bir fikir ediniz.
İşte, o vakit niçin herkesin

REVUE

saatini tercih ettiğini anlayacaksınız.

Umumi Deposu: İstanbul, Bahçe Kapı, Taş Han 22 Telefon: 21354

PUL

Mustafa Evren
İSTANBUL - BEYAZIT
HAKKÂKLER
No, 51 - 53

Kullanılmış **POSTAPULU** alınıp
Her çeşit satılır

Son Posta Matbaası

Negriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç
S. Ragıp EMEÇ
SAHİPLERİ: A. Ekrem UŞAKLIGİL

ZİRAAT İŞLERİLE UĞRAŞANLARA
Bol ve iyi mahsul elde etmek için Amerikan usulü

"AMOFOS"

Kimyevi gübrelere kullanınız; Anadolu için Acenta
aranmaktadır. Türkiyede yegâne satış yeri:

Agro Kimya Müessesesi
Posta kutusu 640 İstanbul.
Meccanen katalog gönderilir.